

Poština plačana pri pošti
1315 Velike Lašče

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

NAVODILA ZA PISANJE PRISPEVKOV V OBČINSKO GLASILO TROBLA

Zaradi lažjega urejanja prosimo vse avtorje člankov, da pošiljajo ustrezno pripravljena besedila. Te se lahko dopolni tudi s fotografijami, ki so povezane z vsebino prispevka.

Fotografije morajo biti primerne kakovosti: visoke ločljivosti in velikosti vsaj 1 MB. Fotografije pošljite ločeno od besedila, vsako v svoji priponki.

Pri končni grafični obdelavi prispevka si uredništvo dovoljuje izbor primernih fotografij po strokovni oceni ter popravke besedila v skladu z zahtevami lektorja.

Prispevke pošljite na elektronski naslov trobla@velike-lasce.si do objavljenega roka za oddajo prispevkov v tekoči številki občinskega glasila.

Objavljeni članki ne izražajo uradnega stališča Občine Velike Lašče. Uredništvo si pridržuje pravico, da poslano gradivo preoblikuje v skladu s celostno podobo Troble.

.....
**Letnik 25, številka 5,
18. september 2019.**

Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno.

Naklada: 1.590 izvodov.

Izdajatelj: Občina Velike Lašče.

Odgovorna urednica: Angelca Petrič.

Uredniški odbor: Dragica Heric, Miha Andolšek, Jože Starič in Andrej Perhaj.

Lektoriranje: Nuša Drinovec Sever (razen že oblikovanih prispevkov).

Prelom: Špela Andolšek, s. p.

Foto na naslovnici: Kolesarsko društvo, Velike Lašče

Tisk: Evrografis, d. o. o.

Naslov uredništva: Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

Tel.: 01 781 03 70

E-pošta: trobla@velike-lasce.si. Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

**Naslednja Trobla izide
30. oktobra 2019, prispevke je
treba oddati do 16. oktobra 2019.**

ISSN 2536-4022

KAZALO

ŽUPANOVA STRAN	3
OBČINSKE STRANI	4
• Iz šeste seje občinskega sveta	4
• Pobuda lastnikom zemljišč, po katerih potekajo javne ceste	5
• Objavljen razpis za pospeševanje gospodarstva in kmetijstva	6
• Stališča do pripomb na državni prostorski načrt za obvoznico Velike Lašče	7
• Obnovljeno vodovodno omrežje na Stritarjevi cesti	8
GOSPODARSTVO	12
• Novičke iz Območno obrtne zbornice Ljubljana Vič	12
KMETIJSTVO	14
• Pogovor z Milanom Tekavcem	14
• Na sejmu Agra podelili priznanja Zadrुžne zveze Slovenije	17
• Protestni shod kmetov v Velikih Laščah	18
• Intervju z Dušanom Berglezom o pripravi kruha	20
ŠOLA IN VRTEC	22
KULTURA	25
• Abonma 2019/2020	25
KNJIŽNICA	26
• Novosti na naših policah	26
DRUŠTVA	30
• Nemški gostje na Trubarjevi domačiji	30
• Strokovna ekskurzija OZVVS Velike Lašče	32
• Pridelava prosa na Gradežu	33
• Novičke strojnega krožka Urban	35
• Poletje v Lojzovem teatru	36
• Jože, Blaž in stari BUICK dosegli zastavljen cilj	40
• S kolesom čez Himalajo	42
• Oratorij v Velikih Laščah	44
DEDIŠČINA	49
• Iz velikolaškega okraja	49
ADL O TEM IN ONEM	50
INŠPEKTOR MUKI	51
ŠPORT	52
• 3. velikolaška pentlja	52
• Občinsko prvenstvo v badmintonu	54
• Uspešen avgust za turjaške lokostrelce	57
RAZVEDRILO	59
OGLASI	62
ZAHVALE	67

ČAROVNIŠKA PALICA

Včasih si zaželim, da bi bil čarovnik. Kot župan bi izrekel le magične besede in s čarovniško palico zaokrožil nad klobukom, pa bi se asfaltirala cesta ali bi se nekomu izpolnila kakšna druga želja.

Kdaj pa kdaj se od župana pričakujejo prav nemogoče stvari, in da bi nekaterim občanom lahko ustregel, bi moral biti kot čarovnik na predstavi. Za vsako uspelo čarovnijo bi seveda sledil aplavz, če pa magija ne bi uspela, bi jo najverjetneje spremljala tišina ali celo žvižgi oziroma tipično slovensko šimfanje, če tukaj preskočim na županovo delo. Po desetih mesecih županovanja sem spoznal, da planirane in dogovorjene zadeve ne tečejo tako hitro, kot bi si želel. Tudi za take primere bi rad znal čarati, ko bi na primer pospešil birokratske postopke na upravni enoti, da bi nam čim prej odobrila spremembo gradbenega dovoljenja za obrtno cono Ločica. Spremembo gradbenega dovoljenja so zahtevali, ker je pri dosedanji izvedbi del pihal in se vrtinčil veter, pa je nekatere projektirane elemente prestavil malo po svoje. Upravni enoti v Ljubljani pa žal ni mar za naše vremenske razmere, zato zahteva tako izvedbo, kot jo narekujejo načrti. So pa tiste gospe tam na sestanku izrekle magične besede, in če sem jih prav razumel, ne bo uporabnega dovoljenja, dokler ne bo vse narejeno po pravilih.

Prvi lastnik parcele na Ločici je namreč že pričel z gradnjo, ki uspeva kot goba po dežju. Morda celo bolje. In če obrtna cona kot celota ne bo pridobila uporabnega dovoljenja prej, preden bo investitor zaključil svojo gradbeno mojstrovino, potem še tako lepo in pravilno zgrajen objekt ne bo mogel služiti svojemu namenu. Ne bo dobil dovoljenja za opravljanje katerekoli

že dejavnosti. V obrtni coni Ločica bo potem kot v pravljici, kjer hudobna vila pošlje urok. Ker pa investitor ne verjame v pravljice, se bo enostavno oglasil na občini, pri županu, ki bo moral odpraviti ta urok in takoj pričarati uporabno dovoljenje. Ampak župan vendar ne zna čarati! No, in taki problemi se nato v nepravljicnem, resničnem življenju rešujejo na sodišču.

Dobra vila je obiskala tudi Ministrstvo za kulturo RS, kjer je njihove birokrate poslala s čarobnim prahom in jih razsvetlila, da so po nekaj letih odpravili urok zaklenjenega gradu Turjak. Hrabremu vitezu so namreč oddali grad v najem, s tem pa si lahko nadejamo še ene pravljice, v kateri bodo najemniki v zgodovinski avtentičnosti turistom in seveda tudi nam občanom predstavili, kako se je živelo in jedlo v času Auspergovih plemičev. Bodoči upravitelj gradu je namreč svoj program za oživitev gradu Turjak predstavil tudi naši občini, saj ima velik interes sodelovati. Le tako bo lahko ta zgodovinsko ter kulturno prepoznaven objekt ponovno zaživel, s tem pa polepšal obraz Turjaka in s tem celotne občine.

Ljubezeni države do svojih občin se kaže tudi v tem, da jim je z zakonom predpisala, kako morajo biti vse ceste pod občinskim upravljanjem lastniško urejene v zemljiški knjigi. Tudi naša občina kot zvesta služabnica pristopa k temu in za to namenja kar nekaj finančnih sredstev. V tem predpisanim procesu občina na svoje rame prevzame stroške geodetske odmere ceste ter ureditve v zemljiški knjigi, pri čemer seveda potrebuje zaupanje in sodelovanje občank in občanov, saj preko njihovih zemljišč potekajo občinske ceste. Tudi pri tem projektu si v nekaterih situacijah kot župan želim, da bi znal uporabljati čarovniško palico,

s katero bi posamezne lastnike zemljišč lažje prepričal v to obvezno sodelovanje. Če lastniki seveda pristanejo k odmeri, se cestno zemljišče ne šteje več v osnovo za davek, pa še jasno določeno mejo med lastnim in občinskim se določi. Vsi, ki ste pripravljene sodelovati v tej zadevi, pa vsi tisti, ki vam projekt še ni poznan, ste toplo vabljeni na obisk k nam na občino, da se dogovorimo za sodelovanje, kajti le tako lastniško urejene ceste bo potem občina lažje vzdrževala in seveda asfaltirala, kjer je treba.

Spoštovane občanke in občani, prihaja jesen in sprememba vremena. Čez dan bodo temperature še razmeroma visoke, drugače pa postaja hladno z več vlage, tako da človek ne ve, kaj obleči. Naše telo, navajeno visokih poletnih temperatur, počasi dojema to spremembo, kar predstavlja zanj stres, zato postanemo bolj dovzetni za razne okužbe. Torej, čuvajte svoje zdravje, tako da uživajte čim več sezonske prehrane, ste dovolj fizično aktivni in da se temperaturam primerno oblečete.

Dr. Tadej Malovrh
Vaš župan

Iskrene čestitke
diamantnemu maturantu **Drenu Grudnu**
za vse osvojene točke na letošnji maturi.

Čestitke tudi za osvojeno bronasto medaljo na mednarodni kemijski olimpijadi v Parizu.

Občinska uprava in župan, dr. Tadej Malovrh

IZ 6. SEJE OBČINSKEGA SVETA

Jerica Tomšič Lušin, občinska uprava

Občinski svet Občine Velike Lašče se je v četrtek, 18. julija 2019, sestal na 6. redni seji. Po ugotovitvi sklepčnosti, prisotnih je bilo osem svetnikov, je župan predlagal v potrditev naslednji dnevni red:

1. potrditev zapisnika 5. redne seje in 2. dopisne seje,
2. poročilo odborov,
3. obravnava in sprejem stališč do pripomb in predlogov prejetih v času javne razgrnitve dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev št. 1 Občinskega prostorskega načrta Občine Velike Lašče (SD OPN 1) in Okoljskega poročila (OP) Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Velike Lašče za programsko obdobje 2015–2020,
4. vloge občanov za odkup, zamenjavo zemljišč,
5. sklep o spremembi proračuna za leto 2019,
6. polletno poročilo o izvrševanju proračuna občine za leto 2019,
7. pobude, vprašanja in predlogi svetnikov,
8. poročilo župana.

Po potrditvi dnevnega reda so člani občinskega sveta soglasno potrdili zapisnik 5. redne in 2. dopisne seje.

Občinski svet je v nadaljevanju sprejel naslednje sklepe:

Ad 2. Predsednik odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem Peter Indihar je podal kratko poročilo o seji odbora. Robert Hren, predsednik nadzornega odbora, je predstavil poročilo o opravljenem nadzoru razpolaganja z občinskim nepremičnim in premičnim premoženjem.

Ad 3. Mateja Delač, predstavnica družbe URBIS, d. o. o., ki za našo občino pripravlja Spremembe in dopolnitve OPN, je svetnike seznanila s postopkom, ki traja že nekaj let. Od 18. aprila do 24. maja 2019 je potekala javna razgrnitev dopolnjenega osnutka SD OPN, v okviru katere so 13. maja organizirali javno obravnavo. V času javne razgrnitve so na razgrnjeno gradivo zbirali pripombe javnosti. Po končani razgrnitvi sta občina in Urbis vse pripombe preučila in pripravila osnutek stališč, ki jih potrdi občinski svet. V nadaljevanju je Občinski svet Občine Velike Lašče soglasno sprejel Sklep o sprejetju stališč do pripomb in predlogov javnosti, prejetih v času javne razgrnitve dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev št. 1 občinskega prostorskega načrta Občine Velike Lašče (SD OPN 1) in okoljskega poročila (OP). Obrazložitve stališč so objavljene na spletni strani občine.

Ad 4. Z namenom pospeševanja razvoja turizma so dopolnili veljavni pravilnik o dodeljevanju finančnih sredstev za pospeševanje malega gospodarstva z ukrepom spodbujanje sobodajalstva. Občinski svet je soglasno sprejel Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o dodeljevanju finančnih sredstev iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Velike Lašče.

Ad 5. Z namenom spodbujanja pašništva in živalim prijazne reje, predelave mleka in mesa ter uvedbe novega ukrepa za sofinanciranje tekoče kmetijske proizvodnje je dopolnjen veljavni pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v občini. Občinski svet je soglasno sprejel Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Velike Lašče za programsko obdobje 2015–2020.

Ad 6. Na podlagi prejetih vlog občanov za odkup, zamenjavo zemljišč, ogledov na terenu in mnenju odbora za komunalno, varstvo okolja in urejanje prostora so sprejeli naslednje sklepe:

- Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme sklep, da se odmera parcele št. 4002/2 k. o. Turjak (javnega dobra) in odkup novonastale parcele dovoli samo do najbolj izpostavljenega roba stanovanjskega objekta na naslovu Turjak 18. Lastnik mora urediti tudi izpust odpadne vode, saj odvajanje te v cestno telo ni dovoljeno brez soglasja upravljavca ceste.
- Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme sklep, da se strinja s parcelacijo parcel št. 4032/2 in 624/3, obe k. o. Turjak, in kasnejšo ukinitvijo javnega dobrega na novonastali parceli ter z zamenjavo novonastalih parcel v izmeri 32 m². Stroške parcelacije pri odmeri javnega dobrega krije občan, odmero kategorizirane javne poti pa Občina Velike Lašče.
- Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme sklep, da se strinja s parcelacijo parcel št. 1449 in 1249, obe k. o. Selo pri Robu, na stroške predlagateljev in se kasneje na novonastali parceli ukine javno dobro. Strinja se z zamenjavo novonastalih parcel in doplačilom razlike v ceni.
- Občinski svet Občine Velike Lašče sprejme sklep, da se strinja, da se na parceli št. 4032/2, k. o. Turjak, na površini 4,5 m² ustanovi stavbna pravica za dobo 99 let od dneva sklenitve pogodbe dalje proti ustreznemu nadomestilu v korist lastnika stanovanjskega objekta na parceli št. 216/7, k. o. Turjak.

Ad 7. Ker so za izvedbo sanacije stropa športne dvorane in za obnovo strehe na glasbeni šoli potrebna višja sredstva, kot so zagotovljena v proračunu, je župan svetnikom predlagal v sprejem Sklep o spremembi proračuna za leto 2019, ki so ga svetniki soglasno sprejeli.

Ad 8. Polletno poročilo o izvrševanju proračuna občine za leto 2019 sta svetnikom na seji predstavila župan dr. Tadej Malovrh in Suzana Petrič iz občinske uprave, občinski svet pa je sprejel sklep, da se je s poročilom seznanil.

Zapisniki sej občinskega sveta in posnetki sej so objavljeni na občinski spletni strani <https://www.velike-lasce.si/obcinske-strani/obcinski-svet/zapisniki-sej-obcinskega-sveta-1/mandat-2018-2022>

Vabila z gradivom so objavljena na spletni strani v katalogu informacij javnega značaja <http://www.lex-localis.info/KatalogInformacij/VsebinaDokumenta.aspx?SectionID=aa1b19c7-d462-4ccd-920d-9df4f1095f04&osebna=1>, rubrika občinski svet.

Po spremembi statuta Občina Velike Lašče uradne objave objavlja v Uradnem listu RS. **V Uradnem listu RS so bili objavljeni naslednji akti oz. druge objave:**

- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o dodeljevanju finančnih sredstev iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Velike Lašče (Uradni list RS, št. 48/19)
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o dodeljevanju finančnih sredstev iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Velike Lašče za programsko obdobje 2015 – 2020 (Uradni list RS, št. 48/19)
- Javni razpis za dodelitev finančnih sredstev iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Velike Lašče v letu 2019 (Uradni list RS, št. 50/19, Razglasni del)
- Javni razpis za dodelitev finančnih sredstev iz občinskega proračuna za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Velike Lašče v letu 2019 (Uradni list RS, št. 50/19, Razglasni del)

POBUDA LASTNIKOM ZEMLJIŠČ, PO KATERIH POTEKAJO JAVNE CESTE

Občinska uprava

Občina Velike Lašče ima v upravljanju preko 150 km kategoriziranih lokalnih cest in javnih poti. Dobršen del jih še vedno poteka preko zasebnih zemljišč.

Veljavna zakonodaja občino zavezuje, da aktivno pristopi k ureditvi lastništev cest, zato vsako leto namenjamo znaten delež proračuna tudi ureditvi te problematike.

Zaradi nadpovprečne razvejanosti infrastrukturnega omrežja v naši občini je iluzorno pričakovati, da se bodo tovrstni problemi brez zakonskih sprememb uredili čez noč, kljub temu pa si navzlic pomanjkanju sredstev želimo kar najhitreje najti ustrezne rešitve ter tako zagotoviti lažje in boljše vzdrževanje cestnih površin.

Kot dobra praksa se je v preteklosti pokazala ideja, da občina prevzame vse stroške geodetske odmere ceste ter ureditve v zemljiški knjigi, lastnik zemljišča pa jo z darilno pogodbo prenese v last občine. Celoten postopek izvede in vodi občinska uprava. Lastnik s tem pridobi jasno urejeno mejo med svojim in cestnim zemljiščem in se s tem tudi izogne morebitnim davčnim obremenitvam za zemljišče, ki ga v vsakem primeru ne more uporabljati.

Iz navedenih razlogov občane oziroma lastnike tovrstnih zemljišč vabimo, da se oglasite na občini, kjer se boste pogovorili o vseh podrobnostih.

JAVNE POVRŠINE – MOJE POVRŠINE

Jerica Tomšič Lušin, občinska uprava

V letošnjem letu je zaposlene v občinski upravi kar nekaj občanov opozorilo, da javne parkirne površine v naseljih nekateri uporabniki kar posvojijo. Na označenem parkirišču za Levstikovim domom je že več mesecev parkiran avto, ki ga lastnik niti za kratek čas ne premakne z mesta.

V središču Turjaka je bil na javnem parkirnem mestu daljše obdobje parkiran avtodom, ki je v času dopustov izginil in se po potepanju na tujem ponovno vrnil na javno površino. Njegov lastnik menda domuje v sosednji vasi, pa si ne želi, da bi mu avtodom zasedel dvorišče.

In še bi lahko naštevali. Čeprav imamo inšpekcijsko in redarsko službo, ti ne moreta ukrepati, ker so javne površine namenjene vsem uporabnikom brez omejitev. Lahko pa občina določi dovoljen čas parkiranja na posameznem parkirišču in tako večmesečno neprekinjeno parkiranje ne bo več možno. Si res želimo, da bomo morali zaradi odnosa nekaterih do javnih površin ob vsakem parkiranju nastavljeni parkirni uro ali pa pisati na listek, kdaj smo parkirali?

Če pa bomo na to pozabili, nas bo mogoče opazil redar in naš prekršek ustrezno kaznoval.

OBJAVLJENA JAVNA RAZPISA ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA MALEGA GOSPODARSTVA TER OHRANJANJE IN SPODBUJANJE KMETIJSTVA TER PODEŽELJA V OBČINI VELIKE LAŠČE

Jerica Tomšič Lušin, občinska uprava

V Uradnem listu RS št. 50/19 z dne, 9. 8. 2019, – razglasni del in na spletni strani Občine Velike Lašče v rubriki Razpisi za sofinanciranje – sta objavljena javna razpisa za dodelitev finančnih sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva ter za ohranjanje in spodbujanje kmetijstva ter podeželja v Občini Velike Lašče v letu 2019.

Na področju **pospeševanja razvoja malega gospodarstva in turizma** se iz občinskega proračuna sofinancirajo naslednji ukrepi:

- sofinanciranje naložb v malo gospodarstvo,
- nepovratna sredstva za odpiranje novih delovnih mest,
- promocijske aktivnosti na področju malega gospodarstva,
- spodbujanje sobodajalstva.

Novost v letošnjem razpisu je **spodbujanje sobodajalstva**, sredstva se dodeljujejo samostojnim podjetnikom ter mikro in malim gospodarskim družbam, registriranim po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1), ki imajo registrirano dejavnost oddajanja turističnih nastanitvenih zmogljivosti, in registriranim sobodajalcem, ki so vpisani v Register nastanitvenih obratov.

Upravičeni stroški, nastali od 1. 1. 2019, ki so predmet sofinanciranja, so:

- **stroški gradbenih in obrtniških del za ureditev prostorov ter zunanjo ureditev prostorov, namenjenih oddaji,**

- **stroški opreme, ki je potrebna in neposredno povezana z opravljanjem turističnih nastanitvenih zmogljivosti,**
- **stroški promocijskih aktivnosti.**

Na področju **ohranjanja in spodbujanja kmetijstva in podeželja** se iz občinskega proračuna sofinancirajo naslednji ukrepi:

- **naložbe na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo,**
- **urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov,**
- **pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji,**
- **pomoč za gradnjo in obnovo gozdnih vlak,**
- **podpora tekočemu poslovanju v primarni kmetijski proizvodnji,**
- **štipendiranje bodočih nosilcev kmetij.**

V letošnjem razpisu je več novosti. Pri naložbah na kmetijskih gospodarstvih je večji odstotek sofinanciranja za naložbe v preureditev hlevov v živalim prijazno rejo, za nakup pnevmatik za traktorje in za investicije v predelavo mleka in mesa. Višje je tudi sofinanciranje stroškov za ureditev pašnikov na kmetijah.

Novost letošnjega razpisa je **podpora za tekoče poslovanje v primarni kmetijski proizvodnji**, ki zajema sofinanciranje

50 % stroškov (brez DDV) za naslednje upravičene stroške:

- **stroški storitev za dobrobit in zdravstveno varstvo živali (koprološke preiskave pri govedu in drobnici, serološke preiskave in kontrola uvoženega semena goveda in drobnice na prisotnost virusnih bolezni, ki niso zajete v nacionalnih ukrepih);**
- **stroški genomskih testov;**
- **stroški nabave semena genetsko visoko produktivnih živali;**
- **stroški ukrepov na področju biovarnosti.**

Do enkratne letne pomoči v višini 500 evrov so upravičeni tudi udeleženci izobraževanja na področju kmetijskih programov, ki so predvideni za naslednike kmetij.

Razpisna dokumentacija za oba razpisa je na voljo na Občini Velike Lašče in na spletni strani www.velike-lasce.si. **Prijave je treba oddati s priporočeno pošiljko** na naslov Občina Velike Lašče, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

Sredstva se dodeljujejo do porabe, zadnji rok za oddajo vlog je 30. 11. 2019.

Vse potrebne informacije dobite na Občini Velike Lašče (Jerica Tomšič Lušin, tel. 7810 369, jerica.tomsic-lusin@velike-lasce.si).

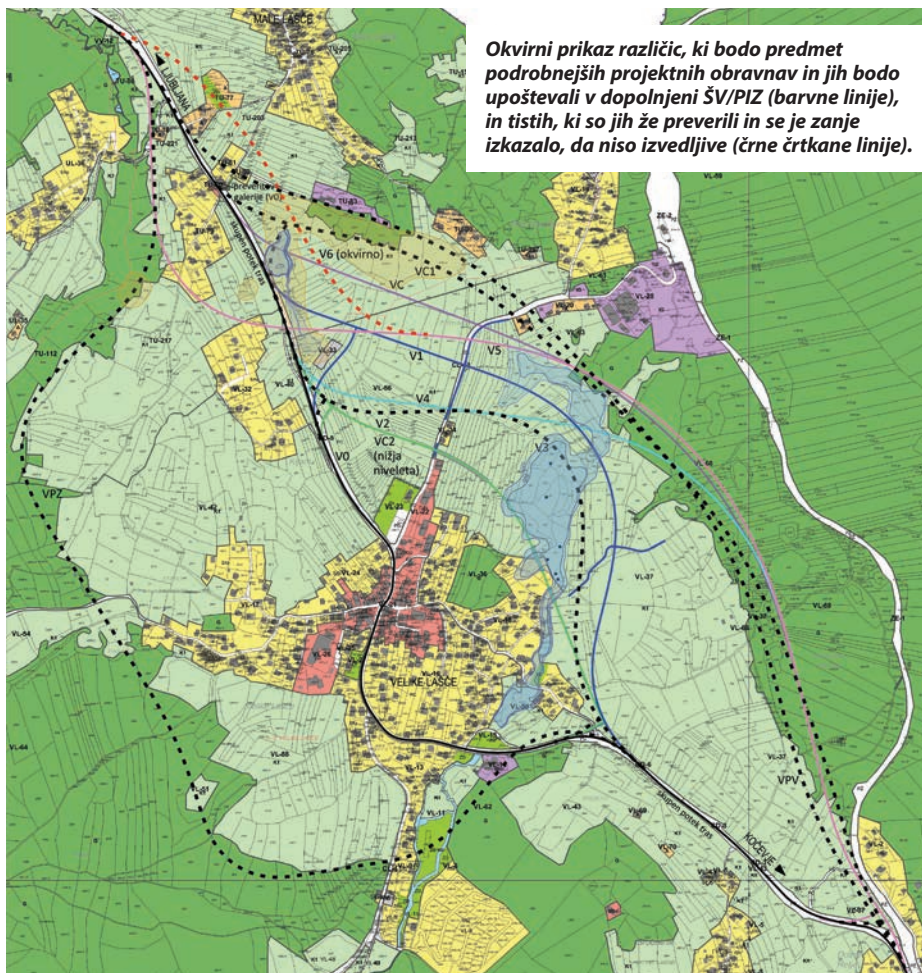
STALIŠČA DO PRIPOMB IN PREDLOGOV Z JAVNE RAZGRNITVE ŠTUDIJE VARIANT IN OKOLJSKEGA POROČILA DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA ZA OBVOZNICO VELIKE LAŠČE

Marija Ivanc Čampa, občinska uprava

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat je objavilo končni izvod potrjenih stališč do pripomb in predlogov z javne razgrnitve in javne razprave, ki je potekala letos spomladi. Stališča do pripomb in predlogov so vidna na povezavi: <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/javna-razgrnitev-studije-variant-s-predinvesticijsko-zasnovo-in-okoljskega-porocila-za-pripravo-dpn-za-obvoznico-glavne-cestne-v-velikih-lascah/>.

Direktorat za prostor, graditev in stanovanja je stališča do pripomb in predlogov, podanih v času javne razgrnitve, oblikoval na podlagi podrobne preučitve in okvirne preveritve predlaganih tras z vidika izvedljivosti glede na stanje in omejitve v prostoru. Opravljene preveritve so pokazale, da so poleg variant, obravnavanih v javno razgrnjenih študijah

variant (VO, V1 in V2), smiselne še variante V4, V5, V6 in VC. Poleg tega so ugotovili, da je vse navedene variante smiselno obravnavati na daljšem odseku, kot je bilo to v javno razgrnjeni študiji variant, tako da bodo imele vse isto začetno in končno točko, torej bodo potekale od Malih Lašč do Retij. V nadaljevanju postopka umeščanja obvoznice Velike Lašče v prostor bodo izdelali podrobnejše projektne rešitve in preveritve novih ter spremenjenih variant tras. Študijo variant bodo dopolnili z navedenimi novimi variantami. Na podlagi vrednotenja in primerjave variant bodo pripravili nov predlog najustreznejše različice. **Javnost bo z dopolnjenimi gradivi študije variant in predlogom najustreznejše ter okoljskim poročilom seznanjena v okviru nove javne razgrnitve.**

Okvirni prikaz različic, ki bodo predmet podrobnejših projektnih obravnav in jih bodo upoštevali v dopoljnem ŠV/PIZ (barvne linije), in tistih, ki so jih že preverili in se je zanje izkazalo, da niso izvedljive (črne črtkane linije).

Vir: Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja.

bodi previden

ZA VEČJO VARNOST PEŠCEV

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

V času, ko je temnejši del dneva daljši bodimo še posebno pozorni, da smo kot pešci ali kolesarji v prometu dovolj osvetljeni. Kot vozniki pa predvsem poskrbimo, da ob slabših vremenskih razmerah oz. slabši vidljivosti vozimo počasneje ter smo še posebno pozorni na pešce in kolesarje na in ob vozišču, kjer ni pločnikov. Za dobro vidljivost poskrbite s čiščenjem vseh stekel in ogledal na vašem vozilu in ne uporabljajte mobilnega telefona med vožnjo.

POSTOPEK JAVNE RAZGRNITVE MODELOV VREDNOTENJA

Marija Ivanc Čampa, občinska uprava

Na podlagi določil Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin (ZMVN-1), ki ureja pravila, postopke in merila za množično ocenjevanje vrednosti nepremičnin v Republiki Sloveniji za namene obdavčenja in druge javne namene, določene z zakonom, je Geodetska uprava Republike Slovenije oblikovala osnutek modelov vrednotenja.

Na podlagi vseh pripomb občin in usklajevanja je geodetska uprava pripravila predlog modelov vrednotenja.

Po oblikovanju predloga modelov je treba, v skladu z 19. členom ZMVN-1, izvesti

javno razgrnitev modelov vrednotenja in tako v postopek pritegniti tudi predstavnike splošne javnosti. Na ta način se lastnikom nepremičnin v nadaljnjih postopkih oblikovanja modelov vrednotenja zagotovi dostop do informacij o vseh postopkih množičnega vrednotenja ter možnost dajanja mnenj in pripomb.

Vsaka občina mora za nepremičnine, ki ležijo na njenem območju, javno razgrniti predlog modelov vrednotenja, seznaniti občane o kraju in času javne razgrnitve, o spletnem naslovu, na katerem je dostopen predlog modelov vrednotenja in o načinu

dajanja mnenj in pripomb javnosti.

Obveščamo vas, da je predviden rok za začetek javne razgrnitve modelov vrednotenja 1. oktober 2019.

Točen termin javne razgrnitve bo objavljen na spletni strani Občine Velike Lašče. Več o modelih vrednotenja nepremičnin si lahko preberete tudi na portalu množičnega vrednotenja nepremičnin Geodetske uprave RS <https://www.mvn.e-prostor.gov.si>.

OBNOVLJENO VODOVODNO OMREŽJE

Roman Viršek, občinska uprava

V teku še sanacija vodovoda v Rutah, gradnja novega omrežja v obrtni coni Ločica ter izdelava povsem nove vrtine na Malem Ločniku.

V poletnem obdobju smo izvedli sanacijo dotrajane vodovodne infrastrukture na območju Stritarjeve ceste v Velikih Laščah. Na podlagi zbiranja ponudb je bil za najugodnejšega izvajalca izbran Marko Belaj, s. p., s ponudbeno vrednostjo 19.137 EVR.

Nadaljujemo z obnovo daljšega odseka v Rutah, kjer je omrežje zelo dotrajano ter število okvar največje, kar posledično pomeni visoke stroške vzdrževanja. V načrtu je tudi izgradnja manjkajočega dela vodovodnega odseka v poslovni coni Ločica. S tem bo južni del cone vodooskrbno popolnoma opremljen.

Ker je že dalj časa jasno, da imamo zaradi premajhnih dimenzij cevi na območju Turjaka težave s količino pitne vode, smo s pomočjo strokovnjakov določili lokacijo za

povsem novo vrtino. Ta bo na Malem Ločniku v bližini izvira Zdravščki, saj so tam v preseku nekako najugodnejši tehnični in geološki pogoji. Maksimalna globina vrtine naj bi po ocenah znašala do 200 m, seveda pa glede na površinsko vodnatost tamkajšnjega območja upamo, da bomo na raven talne vode naleteli že bistveno prej.

Obnova vodovodnega omrežja na Stritarjevi cesti.

ANALIZA PODATKOV S PREVENTIVNE RADARSKE TABLE NA LOGARJIH

**Svet za preventivo in vzgojo v
cestnem prometu Občine Velike
Lašče**

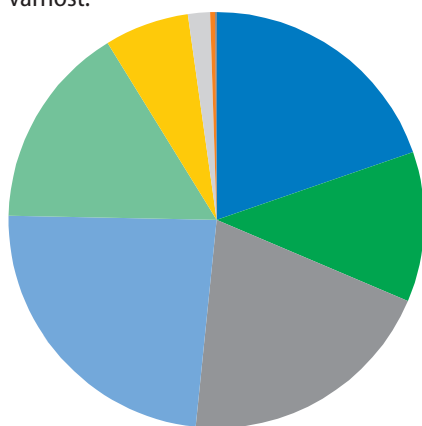
S preventivnega merilca hitrosti, ki se je nazadnje nahajal ob lokalni cesti Logarji–Zgonče, smo analizirali podatke v obdobju od 15. 7. do 1. 9. 2019.

Na obravnavanem delu je omejitev hitrosti 40 km/h. Analiza je pokazala, da je omejitev kršilo manj kot 10 odstotkov vseh voznikov (8.79 odstotka).

**Povprečna izmerjena hitrost je bila
29 km/h.**

Pridobljeni podatki z obrazložitvami so razvidni iz grafa v nadaljevanju.

Radarsko tablo bomo v prihodnje predstavljali še po drugih kritičnih točkah ob lokalnih cestah in javnih poteh po občini, da bi glede na analizirane podatke skušali zagotoviti čim večjo prometno varnost.

Število vozil

● 6322	<= 20 km/h	20 %
● 3743	21–25 km/h	12 %
● 6492	26–30 km/h	20 %
● 7616	31–35 km/h	24 %
● 5095	36–40 km/h	16 %
● 2112	41–45 km/h	7 %
● 548	46–50 km/h	2 %
● 128	51–55 km/h	0 %
● 32	> 55 km/h	0 %

32088 Skupno

Čas obdelave:
15. julij 2019,11:00
- 1. september 2019,19:00

Omejitev hitrosti:
40 km/h

Kršitve omejitve hitrosti:
8,79 %

Povprečni dnevni promet:
80

Smer obdelave:
Prihajajoč

Komentar:
omejitev hitrosti je 40 km/h

Kraj:
Logarji

Prihajajoča vozila od:
Logarji

Odhajajoča vozila proti:
Zgonče

Povprečna hitrost :
29 km/h

Maksimalna hitrost:
73 km/h

CESTA V RUTE V CELOTI ASFALTIRANA

Roman Viršek, občinska uprava

V letošnjem letu smo uspeli pridobiti potrebna soglasja lastnikov zemljišč ob lokalni cesti Rob-Selo in nemudoma pristopili k izvedbi asfaltiranja še zadnjega, slabe 2 km dolgega, makadamskega odseka. Ponudbena vrednost del je bila 165.720 EVR, izbrani izvajalec pa družba Mapri Proasfalt, d. o. o. Veseli smo, da bo odslej za občane Rut pot v dolino hitrejša in udobnejša.

Dokončan je bil tudi pločnik Cereja. Čaka ga še komisijski pregled, saj je lociran ob državni cesti, s katero upravlja Direkcija RS za infrastrukturo.

Jeseni je v načrtu kompletna sanacija asfalta na križišču v Robu ter preplastitev nekaterih dotrajanih odsekov na razdalji Knej–Rob.

Na področju vzdrževanja cest smo nekoliko bolj sistematično pristopili najprej k ureditvi elementov lokalnih cest, nato pa bodo prišle na vrsto tudi manj obremenjene javne poti. Občane ob tem prijazno vabimo, da nam morebitne opažene nepravilnosti na cestah (zamašen jašek ali propust, poškodba vozišča, bankine ipd.) javite na telefonsko številko 041 332 357 (Režijski obrat Občine Velike Lašče).

VLOGE ZA OTROŠKI DODATEK, VRTEC, ŠTIPENDIJE

Vodstvo Centra za socialno delo Ljubljana

Vloge za podaljševanje otroškega dodatka, subvencije vrtca, štipendije, subvencije malice in kosila, če ste do teh pravic že bili upravičeni na podlagi odločbe in jih želite podaljšati, ni treba več vlagati.

Centri za socialno delo bodo o nadaljnji upravičenosti do pravice odločili po uradni dolžnosti

Če za pravico do otroškega dodatka, državne štipendije, znižanega plačila vrtca ter subvencije malice in kosila zaprosate prvič, morate vložiti vlogo. Če je bila pravica na podlagi prve vloge zavržena, je treba vložiti novo vlogo.

Upravičenec do letne pravice mora centru za socialno delo še vedno sporočiti zakonsko določene spremembe, ki lahko pri

teh pravicah vplivajo na upravičenost do pravice iz javnih sredstev, njeno višino ali obdobje prejemanja. Zakonsko določene spremembe so:

- število oseb ali upravičencev,
- sprememba ali vključitev v vzgojno-izobraževalni oziroma visokošolski zavod,
- sprememba statusa učenca, dijaka ali študenta,
- sprememba vrste periodičnega dohodka,
- sprememba kraja bivanja pri državni štipendiji,
- pridobitev dodatka za posebne potrebe (odločba ZŠ, CSD, ZPIZ in ZRSZ) pri državni štipendiji.

Državna štipendija se dodeli, ko je za štipendista izkazan ustrezen status dijaka oziroma študenta, je vpisan v višji letnik in so izpolnjeni tudi drugi pogoji. Ker v trenutku odločanja za nekatere štipendiste še ne bodo na razpolago vsi podatki za odločitev o dodatku za uspeh in dodatku za bivanje, bo center za te štipendiste v prvi fazi odločil samo o upravičenosti do državne štipendije in višini osnovnega zneska.

Center za socialno delo bo vsaki odločbi, ki ji bo ugodeno, priložil poziv štipendistom k predložitvi morebitnih dokazil o izpolnjevanju pogojev za dodelitev dodatka za uspeh in dodatka za bivanje ter na podlagi teh dokazil izdal dopolnilno odločbo.

NOVI IZVAJALEC STORITVE POMOČI NA DOMU

Občinska uprava

Obveščamo vas, da z dne, 1. 9. 2019, prevzema storitev pomoči na domu novi koncesionar Zavod Pristan. Storitve bo potekala po ustaljenem postopku, prav tako bosta delo opravljali obe dosedanji oskrbovalki.

Za vse informacije se lahko zainteresirani uporabniki obrnejo na telefonski številki: **01 47 95 79** in **031 702 698** v času uradnih ur, in sicer:

- ob ponedeljkih, torkih, četrkih in petkih med 8.00 in 11.00 in
- ob sredah med 12.00 in 16.00 uro.

Dosegljivi pa so tudi preko e-pošte na naslovu: **info@pristan.si**

PREVENTIVNI NASVETI OBČANOM, KAKO RAVNATI OB SREČANJU Z NEZAKONITIMI MIGRANTI

☎ 113

🌐 www.policija.si

Izdalo: Ministrstvo za notranje zadeve RS, Policija | Ljubljana, julij 2019

Slovenija leži na tako imenovani zahodnobalkanski poti nezakonitega priseljevanja v Evropsko unijo. Nezakonito priseljevanje ni izziv le za našo državo, saj se z njim srečuje večina držav Evropske unije. Za varovanje meje je v naši državi pristojna policija, k učinkovitemu izvajanju naših nalog pa lahko veliko prispevate tudi občani.

Najpomembnejša naloga policije je zagotavljanje varnosti vseh

prebivalcev, zato ves čas skrbi za osebno varnost ljudi in varnost njihovega premoženja.

Policisti v vseh primerih uradno pregonljivih kaznivih ravnanj (s tem izrazom opredeljujemo tudi prekrške, ki so ravno tako uradno pregonljivi) izvedemo vse potrebne ukrepe, s svojimi aktivnostmi pa nezakonita ravnanja tudi preprečujemo, kar velja tudi za širše območje državne meje.

Z vašimi informacijami smo pri svojem delu lahko še uspešnejši in učinkovitejši. Prebivalci namreč najprej in najbolje prepoznate nenavadne in sumljive okoliščine, ljudi in vozila v svojem okolju.

Za pomoč in sodelovanje se vam najlepše zahvaljujemo.

Aktualne informacije in podatki o aktivnostih slovenske policije v zvezi z migracijami so objavljeni na spletni strani policije www.policija.si.

Za osebno varnost in varnost svojega premoženja lahko občani delno poskrbite že sami, zato vam policisti svetujemo:

- ▶ da ključev ne puščate v vozilih,
- ▶ da vozila zaklepate tudi, ko so parkirana na dvoriščih stanovanjskih hiš, ključke pa hranite na varnem mestu,
- ▶ da kolesa in mopede hranite v zaklenjenih garažah ali drugih objektih,
- ▶ da poskrbite tudi za hrambo preostalih prevoznih sredstev, kmetijskih strojev in delovnega orodja ter jih ne puščate v okolici hiše brez nadzora,
- ▶ da med odsotnostjo z doma, četudi je ta le kratkotrajna, zaklepate vrata stanovanjskih hiš in drugih objektov ter zapirate prtilična okna in balkonska vrata, saj boste tako zmanjšali tveganje za vstop v objekte in morebitne tatvine,
- ▶ da ob srečanju z nezakonitimi migranti in pojavu sumljivih vozil takoj pokličete policijo na številko **113**, najbližjo policijsko postajo ali anonimni telefon policije **080 1200**, saj se bomo tako lahko odzvali in prevzeli obravnavo nezakonitih migrantov,
- ▶ da policijo obvestite tudi o morebitnih primerih kaznivih dejanj.

**V tem letu smo
v fazi odstranitve
brunarice na Trešnici.**

Če ste zainteresirani
za odvoz, za več
informacij pokličite
na telefonsko številko
01 7881 410
(tajništvo šole) ali
01 7810 370
(občina).

NOVIČKE IZ OBMOČNE OBRTNE ZBORNICE LJUBLJANA VIČ

PODJETNIŠKI ZAJTRKI NA OBMOČNI OBRTNO-PODJETNIŠKI ZBORNICI LJUBLJANA VIČ

mag. Peter Grabner, sekretar

Vsak petek dopoldne ob 8.30 na Območni obrtno-podjetniški zbornici Ljubljana Vič poteka podjetniški zajtrk, ki je vedno dobro obiskan. Nanj povabimo gosta, ki nam v prijetnem klepetu predstavi določeno temo. Prvi petek v juniju je bil gost podjetniškega zajtrka Branko Železnik, vodja za razvoj in prodajo pri Ljubljanski borzi, ki je predstavil Ljubljansko borzo vrednostnih papirjev in možnosti za podjetnike.

Poleg Ljubljanske borze so udeleženci spoznali funderbeam.com financiranje z Lead in-

vestor in podpornimi investitorji ter trg Progress za zagotavljanje kratkoročne finančne likvidnosti z izdajo kratkoročnih finančnih instrumentov.

Drugi petek v juniju je bil gost podjetniškega zajtrka dr. Vojko Toman, direktor Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino, ki je predstavil pomen pravic intelektualne lastnine in njihovo pridobitev. Udeleženci so spoznali delo Urada RS za intelektualno lastnino ter posamezne pravice intelektualne lastnine, kot so znamke, modeli, patenti ter avtorske in sorodne pravice.

Tretji petek v juniju je bil gost podjetniškega zajtrka Matija Jamnik, direktor Odvetniške pisarne Jamnik, d. o. o., in pogodbeni svetovalec pravne pisarne JK Group, d. o. o., ki je razkril, kako se direktorji, podjetniki in poslovneži pravno varujejo, da lahko uresni-

čijo svoje sanje. Udeleženci so spregovorili o nekaterih pravnih pasteh, ki prežijo na podjetnike, pa se jih večina niti ne zaveda. Od izbire pravne oblike podjetja preko urejanja partnerskih odnosov, sklepanja pogodb, angažiranja delovne sile do odnosov z inšpektorji, sodišči in drugimi birokrati.

Četrty petek v juniju je bil gost podjetniškega zajtrka Peter Herman, licencirani finančni svetovalec in specialist za investicije, Tim Valores, d. o. o., ki je predstavil temo osebnih finance, da bi v življenju ustvarili več premoženja kot dolgov. Gost je podjetnikom na enostaven način predstavil delovanje osebnih in naložbenih financ, pri tem pa so izvedeli zelo pomembno praktično strategijo, kako se na finančnih trgih v različnih obdobjih pravilno odločati.

VABIMO VAS NA SEMINARJE IN JEZIKOVNE TEČAJE NA OBMOČNI OBRTNO- PODJETNIŠKI ZBORNICI LJUBLJANA VIČ

mag. Peter Grabner, sekretar

Podjetnikom in podjetjem bo zagotovo koristila informacija, kateri so (ne)obvezni interni akti v podjetju in obvezne evidence na področju dela in socialne varnosti. Zato ste lepo povabljeni, da se nam pridružite na seminarju z naslednjo vsebino:

- Kateri interni akti v podjetju so obvezni, saj njihovo pripravo nalaga zakonodaja?
- Kateri so neobvezni interni akti, so pa priporočljivi?
- Se z večjim številom internih aktov v podjetju poveča pravna varnost?
- Kako in v katerih primerih so interni akti delodajalcem v pomoč in kdaj v breme?

- Lahko interne akte sestavimo sami?
- Kako interne akte pravilno sprejmemo, da so veljavni?
- Katere evidence mora delodajalec voditi?
- Kako jih mora voditi?

Sledili bodo odgovori na vprašanja ter diskusija. Delavnica in seminar bo v sredo, 18. 9.2019, ob 9. uri in trajala bosta tri ure. Predavateljica bo mag. Nina Scoregagna Kavčnik. Cena delavnice znaša 70 EVR, cena za člane OOO Ljubljana Vič znaša 35 EVR. Lepo povabljeni.

Na Območni obrtno-podjetniški zbornici Ljubljana Vič že vrsto let poučujemo podjetnike in njihove zaposlene delavce tujih jezikov. V tekočem koledarskem letu je v jezikovnem izobraževanju možno napredovati za tri stopnje. Prvi sklop jezikovnih tečajev se zaključi do konca novembra, drugi sklop do meseca marca, tretji pa v mesecu

maju. Na OOO Ljubljana Vič opravljamo jezikovna izobraževanja do devete stopnje (360 ur jezikovnega izobraževanja). Vsaka stopnja obsega 40 ur in poteka praviloma enkrat tedensko po 3 šolske ure v popoldanskem času, možni so tudi jutranji termini.

Poučujemo **ANGLEŠČINO, NEMŠČINO, ITALIJANŠČINO, ŠPANŠČINO, FRANCOŠČINO** in **PORTUGALŠČINO**. Imamo ugodne cene tečajev v višini 250,00 evrov, podjetniki člani imajo kar 50-odstotni popust. Tečaji potekajo v prijetnih klimatiziranih učilnicah z udobnimi stoli in dovolj parkirnimi mesti, da se lahko na Dolgi most pripelžete s svojim vozilom. Res lepo povabljeni, da se nam v jeseni pridružite. Za prijave in dodatne informacije pridite čim prej na OOO Ljubljana Vič, Tržaška cesta 207, www.ooz-ljvic.si.

24. DRUŽENJE OBRTRNIKOV IN PODJETNIKOV NA SETNICI

mag. Peter Grabner, sekretar

Prvo junijsko nedeljo so se obrtniki in podjetniki zopet srečali na že 24. druženju obrtnikov in podjetnikov na Setnici nad Polhovim Gradcem. Tudi letos so srečanje ob 9. uri začeli s tradicionalnim pohodom izpred gostilne Pratkanar v Polhovem Gradcu. Vsi pohodniki so pred vzponom prejeli posebne pohodniške majice z odtisnjenimi logotipi sponzorjev. Tudi tokrat nam je bilo vreme naklonjeno, dobra volja pa je poskrbela za pozitivno vzdušje med pohodniki. Ti so se odpravili po označeni pešpoti proti Setnici in Grmadi. Večina pohodnikov se je v dopoldanskem času povzpela na 898 metrov visoko Grmado, ki ponuja čudovit razgled na Polhograjsko hribovje. V cerkvi Sv. Uršule na Setnici je bila že tradicionalna obrtniška maša in po njej Pri Mihačku zabavna prireditev.

Zbrane udeležence je nagovoril predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Ljubljana Vič Jernej Dolinar. Pozdravil je udeležence srečanja in člane nagovoril s spodbudnimi besedami: »Za nami je bilo delovno leto z uspehi na več področjih. Lani smo na pristojna ministrstva posredovali predloge in pripombe za številne predpise in uredbe, ki nam jih nalaga državna birokracija. Dosegli smo, da je v Svet za socialno ekonomijo vključen en predstavnik delodajalskih organizacij. V predlogu zakona o zdravstvenem varstvu so na našo pobudo črtali določbo, da mora delodajalec plačati nadomestilo, če delavcu po

trimesečni bolniški ne zagotovi ustreznega delovnega mesta. V predlogu Zakona o prevozih v cestnem prometu smo preprečili prevoze Uber oziroma nepošteno konkurenco. Na našo pobudo so v Odredbo o določitvi poklicev, v katerih zaposlitev tujca ni vezana na trg dela, dodali še poklica kuhar in elektromehanic. Dosegli smo večji pomen praktičnega usposabljanja v vajištvu v podjetjih. Pri normirancih smo ohranili višji davčno priznani odhodek. Dosegli smo, da v sklopu gradbene zakonodaje mojstri ostajajo vodje del in vodje gradnje na gradbišču. Poenostavili smo pridobitve uporabnih dovoljenj. Doseči moramo še, da bodo lahko upokojeni obrtniki delali, dokler bodo želeli, in hkrati prejeli zasluženo pokojnino. Zahtevamo, da morebitni davek na nepremičnine ne bo nepravilno obremenjeval obrtnikov in podjetnikov.«

V nadaljevanju je Franc Setnikar, župan Občine Dobrova-Polhov Gradec, pozdravil navzoče udeležence. Srečanje je popestril še nastop Folklorne skupine Grof Blagaj iz Polhovega Gradca in narodnozabavni ansambel Razgled. Veseli smo, da je tudi letošnja prireditev dobro uspela. Udeležencem so na prireditvenem prostoru Pri Mihačku domačini postregli z dobro hrano in pijačo, ki jo je svojim članom z družinami brezplačno ponudila zbornica. Vsi skupaj so nadaljevali prijetno druženje ob zvokih ansambla Razgled.

Turistično društvo Turjak
vabi na

KOSTANJEV POHOD

**v nedeljo,
6. oktobra 2019,
ob 9. uri, pred brunarico
ob športnem igrišču v
Turjaku.**

Potek:
Turjak, Smrečje, Veliki
Osolnik, Skamevec, Javorje,
Prazniki, Turjak.

Zaključek je predvidoma
med 13. in 14. uro, sledi peka
kostanja.

Pohod je lahek, primeren
tudi za otroke.

Lepo vabljeni!

Več informacij na
041 544 835 (Evgen)

KMET, KI PIŠE GLEDALIŠKE IGRE

POGOVOR Z MILANOM TEKAVCEM

Dragica Heric

Verjamete v usodo?

Ja, verjamem. Usojeno mi je bilo, da sem prišel na Veliki Osolnik. Moja rojstna hiša je bila na Javorju. Bili smo štirje fantje, in ko sem bil star šele leto dni, nam je umrl oče, ki je bil veterinar v tem okolišu. Najstarejši brat je bil star deset let, drugi devet, tretji pa šest. Na Velikem Osolniku je bila na majhni kmetiji poročena teta, očetova sestra. Bilo je tik pred vojno, in tako sta teta in stric spakirala stvari ter prišla živeti k nam na Javorje. Nekaj njune zemlje so obdelovali sosedji, boljše njive pa smo hodili obdelovat sami. Leta 1947 sta se vrnila na Osolnik, mene pa vzela s seboj, saj je bil čas za šolo, ki jo je Osolnik imel. Poznal sem nekaj sošolcev, a pogrešal sem družino, zelo sem bil osamljen. Pri sosedovih je bilo deset otrok in včasih sem prosil teto: »Pojdimo k Rugarjevim po enega otroka, da ne bom tako sam.«

Tako sta se ohranili kmetija v Javorjah, kjer je rod Tekavčevih star že več kot 350 let, in tudi kmetija tete in strica na Velikem Osolniku. Kasneje sem si želel, da bi šel v gimnazijo v Velike Lašče, zadnji dve leti osemletke. Pisal sem celo bratu, če lahko vzamem njegovo kolo, ko je šel k vojakom, da bi se vozil v Lašče, pa mi je odgovoril, da ne želi, da razbijem sebe in kolo. Vleklo me je tudi v logarsko šolo v Postojno, a strica in tete nisem mogel pustiti samih, in tako sem ostal.

Ne le, da ste začeli razvijati kmetijo, iskali ste nove izzive v kmetijstvu in vedno bili med prvimi?

Tako je. Leta 1956 so k nam napeljali elektriko. V tistih letih so na pobudo možakarja iz Laz začeli graditi cesto, ki bi vasi Laze, Škamevec in Srnjak povezala z Robom.

V občini najbrž ni človeka, ki ne bi poznal Milana Tekavca iz Velikega Osolnika. Tudi mi prišleki, ki nas ni malo, ga slej ko prej srečamo in smo deležni njegovega nasmeha, prijaznih besed in bogatih izkušenj ter vedenj o marsičem, če si le vzamemo čas in mu prisluhujemo. Milan je v marsičem oral ledino. Bil je napreden kmet, zaverovan v kmetijstvo in delo, kot kmet je bil prvi, če ne edini, župan občine v prvem mandatu samostojne Slovenije, bil je predan gasilstvu ter dejaven na različnih kulturnih področjih, od petja v pevskih zborih, igranja v amaterskih gledališčih ter celo pisanja iger in kratkih skečev, ki popestrijo marsikatero prireditelju na Osolniku, v Robu ali v Velikih Laščah. Prav tak je danes, ko se bliža njegov osemdeseti rojstni dan. Kot sam pravi, je že v osemdesetih letih.

Vesel sem, da so cesto na moj predlog po dvajsetih letih začeli obnavljati. 16-, 17-letni fantje smo kopali ter sekali drevesa in s tem zaslužili. Z zaslužkom sem kupil še dve električni žici. Že naslednje leto smo kupili elektromotor. V petih vaseh so bili le štirje elektromotorji. Začeli smo izdelovati suho robo, obešalnike, različne zaboje ali gajbi-ce, ki smo jih na stotine in stotine vozili v Dobropolje. To je bil naš vir za preživetje in napredek. V Robu sem obiskal tudi večerno kmetijsko šolo, opravil izpit za motor in se udeležil celo enotedenskega kuharskega tečaja.

Ustvarili ste si družino, začelo se je obdobje uvajanja kmetijske mehanizacije in bili aktivni v kmetijski politiki. Vse za razvoj kmetije, kajne?

Z Marijo Klančar iz Rut sva se poročila leta 1963 in rodilo se je šest otrok, tako da imam danes že 21 vnukov in tri pravnukinje. Z Marijo sva imela tako kot vse kmetije v vasi v hlevih nekaj govedi in vsi smo odajali mleko, ki smo ga v kanglah peš nosili do Podkneja. Leta 1968 sva se odločila, da bo na naši kmetiji zbiralnica mleka in 25 let sem vozil po 250 litrov mleka do ceste, kjer je mleko prevzel zadružni kamion s kanglami. Najprej sem vozil mleko z našim prvim enoosnim traktorjem Pasquali, kasneje z avtom. Ko so se pojavili hladilniki, smo bili med prvimi, ki smo imeli zbiralnico mleka s primerno hladilnico. Zgraditi je bilo treba tudi nov hlev, zato sem šel na Štajersko, kjer sem si skupaj še z nekaj Laščani ogledal hlev, ki je bil zgrajen po avstrijskem vzoru. Po mojih idejah je arhitekt narisal načrt in zgradili smo hlev z dvanajstimi stojšči na rešetke in izplakovanje. Ves čas smo se z živalmi udeleževali živinorejskih razstav in krave so bile vedno nagrajene z zvoncem.

Za naprednega kmeta, kot ste bili, se je spodobilo, da je bil vključen v različne stanovske organizacije, ki so že delovale v tistem času. S kmetijskega področja ste prešli tudi so najvišje ravni oblasti takratne republike?

Začelo se je s Kmetijsko zadrugo Velike Lašče. Dva mandata sem bil predsednik zadruge in prek nje tudi v Odboru za živinorejo in v Upravnem odboru Zadružne zveze Slovenije. Bil sem član delegacije združenega dela za velikolaški okoliš. Dvakrat sem bil za govorniškimi odrom republiške skupščine. Spomnim se, da smo predlagali, da bi se odstotek sredstev za kmetijstvo povečal in po težkem lobiranju nam je to tudi uspelo izglasovati, res pa je, da nisem povsem prepričan, ali se je to tudi uresničevalo. V Občini Ljubljana Vič-Rudnik sem bil v Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in preskrbo. Na pobudo tega je bila leta 1988 ustanovljena Kmečka zveza tudi v Velikih Laščah. To je bilo v tistem času za kmetijstvo zelo pomembno. Na koncu sem bil tudi član predsedstva Občine Ljubljana Vič kot predsednik zbora združenega dela. To me je obogatilo z različnimi izkušnjami in spoznanji, zagotovo pa je bilo tudi marsikaj dobrega za celoten kraj, ki sem ga zastopal. Med drugim smo dobili asfalt iz Podloga na Osolnik, pri čemer se spomnim, da se je veliko govorilo o tem, koliko je denarja in koliko se lahko asfaltira. Mene pa ni zanimala cena, pač pa mi je bilo pomembno le to, da se asfaltira od začetka ceste v Podlogu pa do konca vasi, in to se je tudi zgodilo. Takrat sem spoznal, kaj pomeni lobiranje in kakšen vpliv imajo lobisti.

Z osamosvojitvijo Slovenije in nastankom novih občin pa je Slovenija dobila prvega župana, ki je bil kmet. Kako se spomnite svojega županovanja?

Milan Tekavec je tudi častni občan Občine Velike Lašče

Ni bilo lahko. 1. januarja 1995 sva z Jerico Tomšič, ki je bila tajnica na Krajevni skupnosti Velike Lašče, v manjši sobi z enim računalnikom začela orati ledino Občine Velike Lašče. Občina je sicer že obstajala v času bivše Jugoslavije, a so jo v reorganizaciji priključili občini Vič-Rudnik, z osamosvojitvijo pa je bilo določeno, da bodo Velike Lašče samostojna občina, čeprav referendumu v zvezi s tem prebivalci niso izglasovali. Imel sem kar nekaj izkušenj iz različnih organov, pa vseeno ni bilo lahko, še zlasti, ker ni bilo denarja. Občina Vič nam je sicer obljubila pomoč, a je nismo dobili, delovati smo morali samostojno. Poleg mene in Jerice so v občini bili še Anton Ivančič iz Krajevne skupnosti Rob, ki je pokrival finance, in Majda Zidar iz Krajevne skupnosti Turjak, odgovorna za komunalno. Imel sem lesen kovček, ki mi ga je naredil sin in po katerem so me poznali – župan z lesenim kufrom bo spet fehtal.

Kot sem rekel, smo začeli iz nič, prvo leto povsem brez proračuna. V času mojega mandata pa se je financiranje občin uredilo, imeti so morale 89 % zagotovljene porabe. Velike Lašče in še dve občini v Sloveniji pa smo dosegli 150 % zagotovljene porabe, kar je bil že bolj ugoden proračun za občino, ki meri 103 km², 88 vasi ali zaselkov pa povezuje 178 km cest z od 350 do 800 metrov višinsko razliko. Brez lobiranja tudi tukaj ni šlo. V štirih letih smo položili kar nekaj kilometrov asfalta, dokončali vodovod Četež-Veliki Ločnik in začeli vodovod Krvava peč, zgradili smo tudi prizidek k osnovni šoli. To je le nekaj projektov. Naj še omenim, da smo imeli tudi načrte za izgradnjo čistilne naprave za Velike Lašče. Ker nas je Občina Vič tako rekoč zapostavila, je bil v samostojni občini že v prvih štirih letih viden napredek.

Kot ste rekli, ste pri izgradnji ceste Veliki Osolnik–Rob sodelovali že kot fantič. Po vaši zaslugi danes to cesto obnavljajo in nekoliko spreminjajo.

Dve desetletji sem vztrajal in preko vaškega odbora predlagal občini, da sanira to cesto in jo spremeni tako, da se izogne mostičku in velikemu ovinku. Lani so to cesto začela sanirati in v delu, kjer je bil velik vzpon in še ovinek, naredili novo traso, ki je veliko položnejša in brez ovinka, kar pomeni, da bo pot za vse nas iz Velikega Osolnika, Laz, Srnjaka Škamevca do Roba veliko krajša in lažja. Takrat sem predlagal ureditev ekološkega otoka na Velikem Osolniku in zaščito peskokopa na Srnjaku, kar se je tudi zelo hitro naredilo.

V občini je danes še vedno glavna dejavnost kmetijstvo, živinoreja. Vaša kmetija, ki jo danes vodi vaš sin Miro, je ena večjih v občini, je vzorno urejena in razvita, pa vseeno smo prav v Velikih Laščah bili priče protestnega shoda kmetov. Kaj bi se moralo zgoditi, da bi tako v naši občini kot nasploh slovenskemu kmetu šlo boljše?

V kmetijstvu je delo vsak dan od zore do mraka, tako je vedno bilo in vedno bo. Leta nazaj je bilo delo na kmetiji veliko težje, kot je danes, ko imajo kmetje vso sodobno mehanizacijo. Ne glede na delo, pa kmetija zahteva predanost in voljo do kmetovanja. Da pa je v kmečki politiki danes veliko zgrešenega, na žalost to najbolj čuti kmet. Ne razumem, zakaj je bilo treba zapreti velikolaško mlekarno, ki bi lahko bila ekološka in bi v svojem majhnem obsegu bila obvladljiva. Zagotovo bi imela dobro perspektivo. Temu bi se prilagodili tudi kmetje in zagotovo bi bilo več ekoloških kmetov, kot jih je danes, ko je vseeno, ali je mleko ekološko ali ne, saj je cisterna ena.

Naslednji problem je združevanje. Tako kot smo si nekoč sosedje veliko pomagali med seboj, so tudi danes strojni krožki, kjer lahko kmetje koristijo določene usluge. So pa kmečka opravila, pri katerih mora vsak kmet imeti svoj stroj, če želi pravočasno opraviti delo. Poleg težave velike razpalceliranosti se na primer pri košnji in spravilu sena ob prihajajočem slabem vremenu težko dogovorijo, komu bodo najprej pospravili ali zbalirali seno.

Velik problem v našem kmetijstvu je potrošnik. Veliko govorimo o lokalni oskrbi, o zdravi domači hrani, žal pa pri večini kupcev za večino živil pri izbiri ni na prvem mestu domače, pač pa cena. Ni pomembno, ali je od sosedu, pomembno je, da je poceni, pa četudi je slabo. Tu imajo veliko in pomembno vlogo zadruge. Nekatere zadruge so pri tem naredile preboj, druge ne. Menim pa, da bi lahko več naredila Zadrufna zveza, ki vse prepogosto daje občutek samozadostnosti.

Kljub temu se mi zdi, da sta povpraševanje po domačem in ozaveščenost ljudi o pomenu lokalne hrane vedno večja, zato sem prepričan, da kmetija mora imeti tudi kakšno dopolnilno dejavnost. Ko se je sin odločil, da bo prevzel kmetijo, sem mu predlagal, da gre na kmetijsko šolo, da bo s pomočjo teorije in prakse iz kmetije potegnil kar se da največ. Prepričan sem tudi, da naša dopolnilna dejavnost, to je izdelovanje suhe robe, ne bo propadla, poleg tega smo se že pogovarjali o novih razvojnih možnostih, o tem, kako bi osnovni kmetijski dejavnosti, to je reji krav molznic, proizvodnji mleka, dodali vrednost s predelavo. Za zdaj je to le ideja, saj nam primanjkuje prostora.

Menite, da bi se v občini razvila še kakšna druga dejavnost, poleg kmetijske in obrtne?

O kakšni veliki razvojni dejavnosti ne moremo govoriti. Mislim, da si kakšne velike industrije v teh krajih ne želimo, niti velikih trgovin ne, saj vemo, kakšna je kupna moč prebivalstva. Kot sem že rekel, je glavna dejavnost kmetijstvo, in upam na razvoj te dejavnosti v smislu dodane vrednosti v odpiranju dopolnilnih dejavnosti in morebiti turizma na kmetiji. V občini za zdaj ni niti ene turistične kmetije, pa bi lahko bila. Kmetija, ki bi bila odprta za turiste, bi lahko ponudila jedi iz pridelkov, ki bi zrastle na kmetiji ali tudi sosednjih kmetijah. Možnost vidim bolj v individualnem turizmu, ko bi gostje prišli k nam zaradi naše lepe pokrajine, neokrnjene narave z različnimi sprehajalnimi potmi, možnosti kolesarjenja, jahanja in še česa.

Ste nosilec žive dediščine, izdelovanja suhe robe in življenja na kmetiji nekoč, kar v obliki delavnice predajate tudi mladim rodovom. Ali mlade to zanima?

Čez leto imamo na kmetiji kar nekaj obiskov šolarjev iz različnih koncev Slovenije, največ pa jih je iz šol na našem območju. Ponavadi nam zmanjka časa, da bi jim odgovoril na vsa vprašanja, ki mi jih postavljajo v zvezi z delom in življenjem na kmetiji nekoč in danes. Najbolj zanimivo jim je, ko jim pokažem, kako smo nekoč ročno izdelovali žlice na lesenem stolu, sin Miro pa jim pokaže strojno izdelavo v delavnici.

Že od nekdaj radi požete, preizkusili ste se na gledaliških odrih, predvsem pa ste avtor kar nekaj kratkih ali daljših gledaliških skečev in iger. Kaj vas navdihuje pri vašem ustvarjanju?

Kultura me je spremljala že od šolskih klopi. Za gledališče nas je takrat navdušil učitelj. Zbral je nekaj fantov in deklet za gledališko predstavo, ki smo jo odigrali v vaški dvorani. Gledališče me spremlja že od nekdaj. V KUD-u Rob sem član že več desetletij, tudi nekaj mojih otrok in danes vnukov je igralo in še igra v gledaliških igrah. Pisanje iger in zlasti številnih skečev za različne prireditve, ki se dogajajo v Robu ali drugod po občini, je spontano, vedno pa je rdeča nit vzeta iz vsakdanjega življenja nekoč in danes. S tako dobrimi igralci, ki jih imam bodisi doma ali v društvu, ni težko.

V Cerkvem zboru v Robu pojem že od svojega 15. leta, zelo rad in redno sem hodil na vaje moškega pevskega zbora KUD Primož Trubar v Velike Lašče, ki je žal pred tremi leti nehal delovati.

Tako petje kot igranje zame pomenita sprostitvev po težkem delovnem dnevu na kmetiji ali kakšnih sestankih v že prej omenjenih organizacijah ali organih.

Si nasploh radi vse zapisujete?

Marsikaj zapišem in nasploh zelo rad shranjujem vse, kar je zapisano. Tudi moja teta je hranila marsikateri dokument, za kar sem ji izredno hvaležen. Tako imam v stari torbi s starimi papirji najstarejši dokument iz leta 1879, napisan še v gotici. Ko sem ga dal prevesti, sem ugotovil, da gre za prodajno listino. S hranjenjem različnih starih dokumentov izvem marsikaj o svojih prednikih, o prednikih te domačije, zgodovini svojega rodu. Vse mi je v veliko veselje in sem prepričan, da bo enkrat v prihodnosti v veselje kateremu mojih otrok, vnukov ali pravnukov.

Veliko veste tudi o drugih ljudeh, krajih ter o zgodovini nasploh, kar radi predajate obiskovalcem cerkve sv. Lovrenca na Velikem Osolniku, katere ključar ste.

Ključar cerkve sem od njene obnove, to je od leta 1965.

Še danes se govori o vaši igri na prostem Krvavška legenda leta 1999.

Lahko pričakujemo ponovitev te edinstvene igre, ki jo lahko danes gledamo le kot posnetek na sodobnem spletnem omrežju? Seveda to ne more nadomestiti gledanja igre v živo.

Krvavška legenda govori o trpljenju našega naroda. Legenda je nastala po pripovedovanjih ljudi o časih, ko so po naših krajih ropali Turki. Ob večerih, ko še ni bilo elektrike, ne radia in ne televizije, zimske večere pa smo preživljali ob špičenju klinec, smo otroci poslušali različne zgodbe.

Meni je najbolj ostala v spominu pripoved Škalarjeve Micke o legendi v Krvavi Peči. In tako sem po 50-ih letih hranjena te zgodbe v svoji glavi, v času, ko sem imel doma fante v primerni starosti za igranje vlog, igro zapisal na papir. Igra govori o Rožni vasi, v katero so vdrla Turki. Dve deklici sta skočili s skalnih pečin v globino, da jih ne bi zajeli strašni Turki. Kri je pordečila skalovje, iz katerega je pognalo rdeče resje, in vas se je preimenovala v Krvava Peč.

Ker imam danes prav toliko stare vnuke, ki so se že preizkusili v vlogi igralcev, se trudim, da bi igro o Krvavški legendi ponovno uprizorili. Če bo vse po sreči in nam bo služilo zdravje, bo to prihodnje leto.

Gospod Milan Tekavec, želimo vam vse dobro, naj bo vsak vaš dan ustvarjal in lep kot rože, za katere skrbite pred vašo hišo.

Peter Vrisk izroča priznanje Ivanu Ruparju

Peter Vrisk:

»Država naj iz proračuna pokrije kmetom razliko, če bo v novi finančni perspektivi prišlo do zmanjšanja sredstev za subvencije. Kaj je s kmetijo, ki se zapre? Tu ni povratka!«

NA SEJMU AGRA PODELILI PRIZNANJA ZADRUŽNE ZVEZE SLOVENIJE

Ana Pia Debeljak / foto: Žare M. za ZZS, Tinkara R.

V Gornji Radgoni, slovenskem mestu ob meji z Avstrijo, ki leži na desnem bregu Mure in ima pretežno kmetijsko zaledje ter razvito vinogradništvo, je letos potekal že 57. mednarodni kmetijsko-živilski sejem AGRA. To je tudi največji državni sejem.

Tudi Laščani smo se v sredo, 28. avgusta, na dan slovenskih zadrušnikov, z avtobusom podali proti Radgoni. Za obisk sejma so delno prispevali Govedorejsko društvo, Občina Velike Lašče in Kmetijska zadruga Velike Lašče.

Letošnja 57. AGRA, ki je stara, kot je povprečna starost slovenskega kmeta, je s sloganom Sejem nove generacije! opozarjala na ključna vprašanja slovenskega kmetijstva. Govorili o uvedbi novih digitalnih tehnologij in pametnem kmetovanju, kar mladi radi sprejemajo, starejši pa nekoliko težje. Večja pozornost je bila namenjena zlasti mladim kmetom, ki vidijo v kmetijstvu možnost za uspeh.

Aleksandra Pivec:

»Zavedamo se, da slovenskemu kmetu ni lahko, kmetije so premajhne in odvisne od subvencij, ki se bodo po reformi znižale.«

Na sejmu je sodelovalo 1850 razstavljalcev iz 32 držav, zvrstilo se je 150 dogodkov. Sejem je bil tudi priložnost za srečanje kmetov s predstavniki oblasti in za reševanje

problemov s pogovorom. Trenutno je treba tvorno pristopiti k reševanju problematike divjih zveri.

Ob dnevu slovenskih zadrušnikov je Zadružna zveza Slovenije, ki jo vodi predsednik Peter Vrisk, podelila priznanja za izjemne rezultate in aktivnosti pri razvijanju kmetijskega in gozdarskega združništva.

Slavnostni govorniki so bili: predsednik ZZ Slovenije Peter Vrisk, ministrica za kmetijstvo Aleksandra Pivec, predsednik Državnega sveta RS Alojz Kovšca ter predsednik KGZS Cvetko Zupančič.

Letos so podelili trinajst priznanj za prispevek k razvoju združništva in pet priznanj za tvoren doprinos k razvoju združništva. Posebna priznanja ob jubileju je letos prejelo sedem zadrug, med njimi tudi naša sosedka, KGZ Ribnica ob 110-letnici delovanja.

Na predlog Kmetijske zadruge Velike Lašče je Zadružna zveza Slovenije Ivanu Ruparju podelila priznanje za prispevek k razvoju združništva.

Ivan Rupar je že kot vajenec začel svojo poklicno pot v KZ Velike Lašče. Po zaključnem izobraževanju za mesarja se je v njej tudi zaposlil. Marljivo je opravljal delo na odkupu in zakolu živine. Kot vodja klavnice je skrbel, da je delo potekalo natančno in v skladu s predpisanimi standardi. V 41-ih letih dela je prihajalo tudi do težav – časno zaprtje klavnice. S svojimi sodelavci je vedno našel rešitve in klavnico uspešno

vodil, kar je imelo tudi finančne rezultate. Več let je opravljal funkcijo člana uprave in nadzornega odbora zadruge.

Ivan Rupar se ukvarja z vzrejo konj, z njimi sodeluje na različnih prireditvah. Je tudi aktiven član Konjerejskega društva Velike Lašče.

Ivanu iskreno čestitamo za prejeto priznanje ZZ Slovenije za vestno in dolgoletno delo v zadrugi ter mu ob skorajšnjem odhodu v pokoj želimo zlasti zdravja in osebnega zadovoljstva.

Na sejmskem prostoru smo se zadržali do četrte ure popoldne. Ogledali smo si živino v hlevih, nasad zelenjave in najsodobnejše stroje, ki kmetom olajšajo delo. Zapeljali smo se do gostilne Karla v Račah, kjer smo imeli obilno pozno kosilo.

Ivan s svojimi sodelavci

PROTESTNI SHOD KMETOV V VELIKIH LAŠČAH NIČ VEČ ZVERI NA NAŠIH DVORIŠČIH

Dragica Heric

Na osrednjem trgu v Velikih Laščah je bil v avgustu protestni shod kmetov, ki imajo težave z divjadjo, še bolj pa z divjimi zvermi, ki skoraj vsakodnevno napadajo rejne živali na pašnikih. Kmetje iz vse Slovenije so se zbrali in za petnajst minut zaprli tudi cesto, ki pelje skozi središče Velikih Lašč.

»Upravljanje zveri je v zadnjih dvajsetih letih privedlo do katastrofalnega stanja,« je v osrednjem govoru dejal predsednik Sindikata kmetov, Anton Medved. V sindikatu kmetov zato zahtevajo, da se volkove odlovi ali odstrelje, populacijo pa ohrani v ograjenih kompleksih znotraj državnih gozdov. Kmetje ne pristajajo na to, da bi morali zaradi napadov zveri z mrežami in ograjami ograditi celotno slovensko podeželje, pač pa zahtevajo, da država poskrbi za zveri, da ne delajo škode kmetom, na območjih z zvermi pa naj ljudem zaradi nižje kakovosti življenja nameni davčne olajšave in razvojne spodbude. Sindikat kmetov bo naredil vse, da bo slovensko podeželje ostalo obdelano, poseljeno in da bo spet varno, saj bo le tako zanimivo za mlade, da bodo ostajali na podeželju. Le tako bo slovensko podeželje zagotavljalo zadostno količino hrane in se ohranilo. Na shodu so kmetje zahtevali tudi takojšen odstop ministra za okolje in prostor, Simona Zajca, ki so ga na shodu pogrešali.

Bilo je kar nekaj govorcev, na presenečenje vseh je bila prisotna tudi kmetijska ministrica, Aleksandra Pivec, ki si želi rešiti probleme, ne politično, pač pa s pomočjo stroke. Pri tem cilju je kmetom obljubila vso svojo podporo in pomoč.

Protestni shod je podprl tudi župan občine Velike Lašče, dr. Tadej Malovrh, ki je v pozdravnem nagovoru poudaril, naj volkovi ostanejo le v pravljičah, medtem ko so travniki in pašniki namenjeni reji domačih živali. O pomenu kmetijstva in pogojih kmetovanja, ki ga na območju, kjer je bil protestni shod, ovirajo divjad in divje zveri, je govoril tudi kmetijski svetovalec KGZS Zavoda Ljubljana in občinski svetnik Občine Velike Lašče, Peter Indihar.

Številni protestniki, med katerimi je bilo tudi veliko mladih, tudi iz Velikih Lašč, so nosili slovenske in evropske zastave ter transparente z napisi: Nič zveri na dvoriščih, V Ljubljani so zveri zagrajene, na deželi pa spuščene, Enega bomo odvzeli, ostale v Ljubljano. Več protestnikov se je na shod pripeljalo s traktorjem.

Po protestnem shodu številni sestanki o reševanju težav

Minister za okolje in prostor, Simon Zajc je dan po protestnem shodu kmetov v Velikih Laščah poziv k odstopu zavrnil kot neutemeljen, sledila pa so številna srečanja in iskanje

rešitev predstavnikov Sindikata kmetov, Zavoda za gozdove in lovske zveze RS s kmetijsko ministrico Aleksandro Pivec, ministrom za okolje in prostor, Simonom Zajcem, celo s premierjem Marjanom Šarcem, na katerih so bili predstavniki Sindikata kmetov, Zavoda za gozdove in lovske zveze. Sindikat od vlade in pristojnih ministrov zahteva spremembe v sistemu upravljanja z zvermi. Na sestanku pri Šarcu so soglašali, da bodo problematiko reševali skupaj ter da bodo v sistemu spremenili tiste stvari, ki otežujejo postopke strokovnega upravljanja z zvermi.

»Zveri so se preveč namnožile, selijo se na področja, kjer jih doslej ni bilo, posledično se škode povečujejo,« je tedaj povzela ministrica.

Za reševanje te problematike sta ministri za okolje in kmetijstvo pripravili interventni zakon, ki daje podlago za odvzem 175 medvedov in 11 volkov iz narave. Lovci so do sredine avgusta po zakonu uspeli odstreliti več kot 80 medvedov, ne pa tudi volkov, za katere veljajo posebni pogoji. V avgustu se je območje odstrela razširilo na celotno območje, kjer se trop giblje. Postopek izdaje odločbe o izrednem odstrelu volkov na območjih, kjer jih doslej ni bilo, a tam prihaja do napadov, po novem lahko ob prijavi škode postopek začne Agencija za okolje sama, še vedno pa sta potrebni mnenji Zavoda za gozdove in Zavoda za varstvo narave. 1. septembra je bil na območju Gorenjih Novakov na Cerkljanskem, kjer je v zadnjem času prišlo do več napadov volkov na drobnico, odstreljen volk. S tem so kvoto za odstrel izpolnili, a si jo bodo prizadevali povečati. Na zadnjem sestanku vseh pristojnih za reševanje težav z napadi divjih zveri v začetku septembra je bilo sprejeto, da se bo ustanovila skupina, ki bo določila rajonizacijo – da bodo zveri tam, kjer so tudi zgodovini bile.

NAŠ BUČKO

Ana Pia Debeljak

Kaj naj napišem v Troblo? Odgovor se je 20. avgusta ponudil kar na domačem pragu.

Zgodba se pričinja v maju. Kupili smo dve lepi pašni telici limuzinki, namenjeni kasnejšemu zakolu. Eno manjšo, drugo dražjo in nekoliko večjo. Brezskrbno sta pohajkovali po pašniku, ob sončnem vremenu poležavali v senci in mulili sočno travo. Manjša se je občasno pognala v dir, bila hitra pri hoji v hrib, večja je z okornimi koraki zaostajala za njo. Bila je vedno širša, France se je veselil njenega prirastka: »Zakaj nismo kupili obeh velikih?«

Meni se je čudno zdelo: »Kaj pa, če je breja?« »Nemogoče, saj je stara komaj 16 mesecev,« je odgovarjal France. Pa sva bila zmenjena. Po nekaj dneh je zaprosil Rajka Zadnika, ki se na to bolj spozna, da jo pride pogledat. »Ja, breja je. Sigurno osem mesecev,« je dejal.

Še isto popoldne se je France sprehodil po pašniku. Telici sta se zadrževali ob cesti. Prihiti domov: »Nogice so že zunaj! Poklicati moram Rajka, grem v trgovino po porodne vrvi in otrobe!«

Telico smo po dobri uri spravili v hlev, in se je začelo. Na pomoč je priskočil tudi Lundrov Džon, moči so pohajale, uporabili smo flašncug, ki so ga pritrtili na staro stranišče na štrbunk, in vse se je srečno končalo. Brez Rajka ne bi zmogli. Na svet je prišel naš Bučko, mali limuzinski bikec. Potresli smo ga z otrobi, mama ga je ljubeče lizala, on pa je le majal z drobno glavico.

Pomolzla sem našo prvesnico, a kolostruma, po domače mlezdve, ni bilo kaj prida. Komaj dobrega pol litra. Podojili smo Bučka, ki še ni znal uporabljati nog. Kaj pa zdaj? Obrnili smo se na Pušče, na Natašo, ki nam je pomagala z nasveti ter mlezdvo iz zamrzovalne skrinje. Za telico nam je dala vitamine in kalcij. Našemu Bučku sedaj dodajamo mleko v prahu, pridno raste, dobil je že ušesne številke.

Medtem ko smo se ukvarjali s porodom, pa je manjša telica dirjala sem in tja po pašniku in se nenadoma odgnala kvišku. V izredno lepem slogu je preskočila pašno ograjo, se podala do Lundrovega hleva, se obrnila, preskočila še pašno mrežo za ovce in pristala med njimi. Po dobri uri smo se lotili tudi nje. Počasi smo jo spet spravili na naš pašnik in celo noč poslušali njeno glasno mukanje.

V naši hiši je torej en prebivalec več. Naš Bučko. In to dobesedno v hiši, saj je naša obnovljena hiša še vedno vrhlevna kot v starih dobrih časih.

Društvo podeželskih žena Velike Lašče
v sodelovanju z **Občino Velike Lašče**
vabi na

14. BUČNO- MARMELADNI DAN

Pridružite se nam
v soboto, 5. oktobra 2019, ob 9. uri,
pred trgovino Kmetijske zadruge
v Velikih Laščah!

kuhali bomo
bučno juho

ocenjevali
marmelade

tehtali
buče

ocenjevali bučne
aranžmaje

Najboljši prejmejo praktične nagrade.

**ODSTRANIMO
AMBROZIJU!**

**Preprečimo zaraščenost
zemljišč s škodljivo rastlino!**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO, VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

NAŠ VSAKDANJI KRUH

Jože Starič / foto: osebni arhiv Dušana Bergleza

Kruh je najpogostejše živilo in gospodinje ga pogosteje pečejo doma kot pred leti. O pripravi kruha, dodatkih in načinih priprave sem se pogovarjal z Dušanom Berglezom, živilskim tehnologom in članom komisije Gospodarske zbornice Slovenije za ocenjevanje kruha. Lani je v Robu sodeloval tudi kot član komisije ob ocenjevanju kruha iz krušne peči.

Kaj potrebujemo za pripravo kruha?

Potrebujemo moko, kvas, vodo in sol. To so obvezne sestavine. Lahko uporabimo različne moke, dodamo sladkor, maščobo itd., ampak moka, voda, sol in kvas oziroma vzhajalno sredstvo so obvezne sestavine. Namesto kvasa lahko uporabimo tudi kislo testo ali pa dodamo malce kvasa skupaj s kislim testom.

Kakšna je glavna razlika med kruhom, ki ga spečemo doma, in tistim, ki ga spečejo v pekarni?

Ljudje pogosto mislijo, da je industrijsko pripravljen kruh bistveno drugačen od tistega, ki je pečen doma. Glavna razlika je v izboljševalcu oziroma aditivu. Izboljševalec poskrbi, da je testo, ki ga pripravijo v pekarni, v fazi vzhajanja dovolj stabilno. Pomaga testu, da ne pade skupaj ali da se ne razleze, preden gre v peč. Sestavi kruha, pečenega doma, in tistega iz pekarnice, sta si zelo podobni. Poudariti moram, da dodatki, ki jih uporabljajo v pekarstvu, niso problematični. Glavna sestavina izboljševalcev je askorbinska kislina (E300), ki je pravzaprav vitamin C.

Torej samo askorbinska kislina povzroči, da je kruh iz pekarnice dalj časa mehak?

Industrijski kruh iz pekarnice ni mehkejši samo zaradi dodatkov, prava razlika je v recepturi. Tudi industrijski kruh je lahko pripravljen brez aditivov. Pomembno je razmerje med štirimi osnovnimi sestavinami: moka, ki je osnovna sestavina, predstavlja večino, 2–3 % je kvasa, zelo pomembna pa sta tudi voda in sol. Vrsto let že ocenjujem domače kruhe in opažam, da gospodinje pogosto ne poznajo osnovnih razmerij med sestavinami. Najmanj 60 % glede na vrsto moka mora biti vode ali druge tekočine. Gospodinje pogosto mislijo, da morajo dodati več moka, če se jim testo lepi na prste. Ravno nasprotno: če se testo ne lepi, je presuho. Če je vode

premalo, je kruh že takoj po peki presuho, naslednji dan pa še bolj. Presuho testo je eden od razlogov, da se kruh prej posuši. Večina gospodinj ve, da priprava kruha ni zapletena, potrebnega pa je veliko časa. Ko zamesimo kruh, vemo, ali ga bomo spekli čez dve uri ali pa ga bomo spekli čez 15 ur ali 24 ur. Temu prilagodimo količino vode in kvasa – dlje časa, ko kruh vzhaja, manj kvasa potrebujemo. Kruh je treba pred peko večkrat pregnesti in večkrat, ko ga pregnetemo, boljši bo.

Verjetno pa je za vzhajanje pomembna tudi temperatura?

Seveda, temperatura je zelo pomembna. Če npr. delamo kruh dlje časa pri nižji temperaturi, z več vode in manj kvasa, bomo dobili kruh bolj polnega okusa. S fermentacijo, ki je kompleksna kemijska reakcija, se ustvarjajo bogatejše arome, kruh dobi polnejši okus. Kruh lahko spečemo tudi veliko hitreje, vendar bo tak kruh pust in manj aromatičen. Če pa testo pregnetete vsako uro, postaja testo vse bolj gladko, glutenska mreža se lepo oblikuje in aroma postaja polnejša. Prednosti daljše fermentacije se odražajo v boljšem končnem izdelku – boljšem kruhu. Za peko kruha si je treba vzeti čas.

Na ocenjevanjih kruha ste se srečali že s številnimi različnimi vrstami kruha. Katero so poleg premalo vode, kar ste že omenili, pogoste napake, ki se zgodijo gospodinjam?

Pri doma pečenem kruhu se pogosto srečam s premajhno količino soli. Priporočljivo je, da je soli 2 % (20 g, če je moka 1 kg). Ta količina, 20 gramov, je za gospodinjjo, ki soli na ščepec velika količina, kajti to je ena velika žlica soli. Včasih je v kruhu preveč kvasa, kar se očitno čuti na okusu. Premalo soli in premalo vode sta dve najpogostejši napaki, ki ju opažam na ocenjevanjih.

Pa ima sol pri pripravi kruha tudi kako drugo vlogo ali se jo dodaja samo zato, da je kruh okusnejši?

Seveda, sol sodeluje pri fermentaciji, vpliva tudi na reološke lastnosti testa, ki zaradi soli postane bolj vlečljivo, obarvanost skorje je drugačna. Pri neslanem kruhu je zelo težko doseči obarvanost skorje.

Že na začetku ste omenili, da namesto kvasa lahko uporabimo kislo testo, popularne so tudi droži. Kakšne so razlike med kruhi, pripravljenimi z različnimi dodatki za vzhajanje?

Industrijsko narejen kvas je skupek kvasovk, ki fermentirajo sladkorje v ogljikov dioksid, zaradi katerega testo vzhaja in pridobiva aromo. Zato je kvas pomemben tudi za končni okus kruha. Ostala dva dodatka, kislo testo in droži, pa sta v resnici isto, samo dva izraza se uporablja. Droži so kislo testo, ki je nastalo z naravno fermentacijo moka in vode. Da spečemo fermentiran kruh, lahko doma sami naredimo starter (pri klasični peki kruha se namesto starterja uporabi kvas). Pri prvem zagonu starterja doma, kjer uporabljamo samo vodo in moka, gre za relativno zahteven večdnevni postopek osveževanja, dohranjevanja in upanja, da gre fermentacija v pravo smer. Star slovenski

izraz za starter so droži, ki so jih gospodinje ohranjale od peke do peke. Namesto droži najdemo tudi izraz kisló testo ali domači kvasec. Če ne uporabljamo doma vzgojenih droži, lahko dodamo moki tudi industrijsko narejeno in posušeno ali pa aktivno, sveže kisló testo (običajno ga najdemo pod tem imenom in ne pod imenom droži ali starter), ki pa je narejeno z vodeno fermentacijo. Priprava kruha se tako začne s kislím testom, ki ima znano razmerje mikroorganizmov (kvaskovk in mlečnokislinskih bakterij). To omogoča vodeno fermentacijo, kar je za industrijski način peke fermentiranega kruha zelo dobrodošlo. Kisló testo je živa snov, ki stalno fermentira, zato se moramo tudi stalno ukvarjati z njim.

V vsakem primeru pa gre za kvasovke, ki jedo sladkor in proizvajajo ogljikov dioksid?

Ja, vzhajanje testa je vedno posledica delovanja kvasovk, ki so zaslužne tudi za rahlost testa.

Za manj večje je najbolje uporabiti kvas, suh ali svež in z njim zamesiti ter pripraviti kruh. Ali se različni kvasi razlikujejo med seboj?

Glavna razlika med svežim in suhim kvasom je v tem, da so v svežem kvasu žive kvasovke. V suhem kvasu so ravno tako kvasovke, ki jim je bila odvzeta voda. Razmerja med moko in kvasom, ki sem jih navajal na začetku, veljajo za sveži kvas, suhega kvasa damo trikrat manj. Delujeta pa oba enako.

V kruhu so torej nujne štiri sestavine. Poleg moke, vode, kvasa in soli pa se danes kruhu dodajajo semena, kruh lahko zamesimo iz polnozrnate moke. Kako pa te sestavine vplivajo na pravo kruha?

Zaradi dodanih semen in uporabe polnozrnate moke je treba biti bolj pazljiv z

vodo, kruh pa ne bo tako rahel in mehak kot iz čiste, bele moke. Najlepši hlebec naredimo iz bele moke brez dodanih semen ali otrobov.

Kaj je polnozrnata moka?

To je moka, v kateri je zmlato celo zrno, tudi otrobi, kalček itd. V beli moki pa je zmlato samo jedro belega škroba. Seveda prehransko bela moka ni enakovredna polnozrnati moki, kruh, spečen iz bele moke, pa je lepši, bolj rahel, bolj mehak.

Pri pripravi kruha pa je treba upoštevati tudi te dodatke?

Veliko težje je narediti lep hlebec iz polnozrnate moke kot iz čiste bele moke. Ne samo iz polnozrnate moke, tudi iz ajdove, ržene, koruzne moke je težje narediti lep hlebec. Testo, ki vsebuje gluten, tega je največ v beli moki, najlepše vzhaja. Glutenska mreža v kruhu preprečuje uhajanje ogljikovega dioksida, zato tak kruh lepše vzhaja.

Na kaj morajo gospodinje paziti pri tatem, boljšem kruhu?

Količine dodatkov pri teh kruhkih niso tako velike, da bi bistveno vplivale na lastnosti mesenja in vzhajanja kruha. Če je količina tekočine v priporočenem razmerju z moko in če sladkorja ni več kot 5 %, potem sama priprava kruha ni drugačna. Treba je paziti, da so razmerja dodatkov taka, da se testo še vedno lepo mesi. Res pa je, da veliko maščobe zavira delo kvasovk, zato je v takem primeru treba dodati več kvasa kot običajno.

Kaj je pri ocenjevanju kruha bolj pomembno? Okus ali izgled?

Najprej se pogleda zunanost, potem kruh prerežem. Po prerezu lahko ocenim, kako je kruh narejen, po dolgem ali krajšem postopku, ali je presuh ali prevlažen. Za kakovost kruha je zelo pomembna struktura. Nazad-

nje kruh pokusim. Vsak kruh je dober. Včasih pa gospodinje pretiravajo: kruh je preveč slan ali sploh ni slan, v želji, da bi kruh lepo vzhajal, uporabijo preveč kvasa. Več kot 5 % kvasa glede na količino moke se že čuti kot vonj po fermentaciji, kar ni najbolj prijetno. Ocenjujemo po več kriterijih: videz, struktura sredice, prožnost sredice, izgled in aroma skorje, okus. Neobičajni vonj lahko zelo hitro postavi kruh med nesprejemljive. Barva skorje pa predstavlja odtiske pri ocenjevanju.

Ali je kruh pečen v krušni peči drugačen kot tisti, pečen v električni pečici?

Seveda. Visoka temperatura v krušni peči pomaga k višji kakovosti kruha: peka pri temperaturah pod dvesto stopinjami v električni pečici je nekaj povsem drugega kot peka pri dvestopetdesetih stopinjah, ki jih lahko dosežemo v krušni peči. Pri kruhu, pečenem v krušni peči, sta drugačna tako struktura kot okus. Jaz sicer sam ne znam peči v krušni peči. To je zelo težko. Kurjenje krušne peči zahteva pravega mojstra. Če žerjavica ni dovolj razžarjena, se morda še vedno kadi in kruh je zadimljen, okus pa daleč od pričakovanega.

Rekli ste, da je vsak kruh dober. Pri ocenjevanju veste, da se je vsaka gospodinja potrudila. Ali vam je težko dati nizko oceno?

Včasih imam res moralnega mačka. Na ocenjevanju nekateri kruhi vedno odstopajo navzgor in glede na odličnost teh kruhov potem ocenjujemo ostale. Res je, vsi, ki prinesejo kruh na ocenjevanje, se trudijo, ampak nekateri lahko z majhnimi izboljšavami močno napredujejo. Moramo pa se zavedati, da niti domači niti kruh iz pekarnice ni ponovljiv. Nikoli ni povsem enak. Na to, kakšen bo kruh, vpliva veliko dejavnikov: peč, temperatura, vlaga v prostoru. Doma včasih po ključju uspe odlični izdelek, drugič pa nam kljub trudu ne uspe.

*Učenec
biti učenec
je prelepo!
Odslej bodo dnevi
tekli tako,
da bom spoznaval
vse več stvari:
neznane predmete
in nove ljudi.
Biti učenec
ni kar tako!
Brez nas tudi šole
ne bi bilo!*

Zvezdana Majhen

PRVIČ V ŠOLO

Učiteljci Beti in Vera

Prvi ponedeljek v mesecu septembru je bil za prvošolce poseben dan. Prvič so kot šolarji prestopili šolski prag. Učence in njihove starše so sprejeli gospa ravnateljica in učiteljice, pozdravil pa jih je tudi gospod podžupan. Dan je bil poln presenečenj. Dobil so darilca, rumene rutice in balone, posladkali so se s torto in si na koncu ogledali še predstavo. Po končani prireditvi so polni vtisov skupaj s starši odšli domov.

ŠOLSKA SHEMA V ŠOLSKEM LETU 2018/2019

vodja mednarodnega projekta Šolska shema Marjetka Koprivec

Kot pretekla leta smo tudi letos izvajali program v skladu s smernicami NIJZ Ljubljana.

Redno smo delili sadje in zelenjavo, ki je predpisana. Izvajali smo tudi spremljevalne dejavnosti. Veliko dejavnosti na šoli je bilo povezanih s temo sadja in zelenjave. Učence smo osveščali, da je lokalno pridelana hrana na zdrav način najbolj zdrava. Seveda je pomembno tudi varovanje okolja.

Mlajši so risali na temo sadje, pisali smo pesmi o sadju in zelenjavi, izvajali razredne ure in ure NIT v povezavi s hrano, jeseni pa pridno pobrali jabolka v šolskem sadovnjaku. Letina je bila obilna. Svoje znanje povezujemo tudi z ohranjanjem kulturne in naravne dediščine.

Izvedli smo tehniški dan v povezavi s projektom Zdrava šola. Za vsakega se je nekaj našlo. 29. 9. 2018 smo v šoli ob pomoči zunanjih sodelavcev in delavcev šole pekli domač kruh in jabolčni zavitek, kuhali jabolčno čežano, stiskali jabolčni sok in se ob tem veliko naučili. Iz soka zdaj nastaja jabolčni kis. Dan je odlično uspel, saj smo sodelovali tudi medgeneracijsko.

Na Gradežu smo znova izvedli naravoslovni dan v sodelovanju s člani Društva za ohranjanje dediščine.

Ogledali smo si staro orodje pod kozolčkom pri Zabukovčevih, sušilnico sadja, opazovali ribanje zelja in repe, stiskanje in mletje jabolk ter se posladkali z domačo malico. Bila je odlična. Pozabili nismo niti na čebele. Prav vsem se od srca zahvaljujemo.

V maju smo s petošolci obiskali kmetijo Jordan v Malencah pri Kostanjevici in se do sitega najedli jagod. Vedno nas prijazno sprejmejo. Vsak je dobil tudi brezplačno skodelico jagod za domov. Spoznali smo njihovo delo na kmetiji, ki je težko in se v sezoni pogosto prične že ob treh zjutraj, traja pa tudi do enajstih zvečer. Iskrena hvala za prijazen sprejem in jagode.

Letošnja pomlad je bila vremensko kar muhasta, tako smo dolgo čakali na obrezovanje sadnega drevja v šolskem sadovnjaku. Letos nam je obrezovanje predstavil g. Peter Indihar. Hvala za trud. Delo smo povezovali s snovjo NIT in ugotovila sem, da so si učenci veliko zapomnili. Nekaj rastlin smo posadili tudi v razredih in med drugim pridelali stročji fižol. Za mini enolončnico bi pa že bilo.

V prihodnjem šolskem letu imamo še veliko dela. Mislim predvsem na higieno in kulturno prehranjevanja v šoli, ki sta bili pogosto naši šibki točki. Zahvaljujem se tudi vsem delavcem naše šole, ki so pomagali izvajati ta projekt.

PETOŠOLCI V ŠOLSLEM LETU 2018/2019

Mimica Gačnik, Marjetka Koprivec

Zastavljene cilje smo uresničili. Učili smo se, pridobivali nova znanja in izkušnje. V veliko pomoč so nam bili zunanji mentorji. Kot že vrsto let smo že v začetku leta izvedli naravoslovni dan na Gradežu. Člani društva za ohranjanje dediščine so nas spet prijazno sprejeli in nam razkazali sušilnico sadja, delo na kmetiji, staro orodje pod kozolčkom pri Zabukovčevih, posladkali pa smo se še z domačo malico. Tudi na čebele nismo pozabili. Spoznavali smo naravno in kulturno dediščino kraja in vse povezali z usmeritvami NIJZ Ljubljana in projektom Šolska shema.

Zahvaljujemo se družini Zabukovec in vsem drugim članom društva.

V septembru smo izvedli dvodnevno šolo pohodništva na malo drugačen način. V sodelovanju s CŠOD Jurček v Kočevju smo si ogledali pragozd, Kočevsko jezero (v njem so raki), Medvedovo jamo, streljali smo z loki, se urili v orientaciji na orientacijskem pohodu po mestu, z velikim zanimanjem pa prisluhnili zgodbi o Veroniki Deseniški in Fridrihštajnu.

Osebjū CŠOD se zahvaljujemo za pomoč in izvedbo programa.

29. 9. 2018 smo aktivno sodelovali na tehniškem dnevu z naslovom Ohranjanje kulturne dediščine in zdrava šola, ki je potekal na naši šoli in vključil v delo vse razrede. Izpeljane vsebine nas povezujejo z dediščino v domači pokrajini. Medgeneracijsko smo sodelovali z zunanjimi sodelavci, ki se jim zahvaljujemo za pripravljenost in potrpežljivost pri izpeljavi vsebin.

Skozi vse šolsko leto smo sodelovali s

Policijsko postajo Ribnica. Učenci so se pripravljali na kolesarski izpit. Policist Janko Divjak nas je večkrat obiskal in predstavil zanimive vsebine (Projekt policist Leon). Znanje so učenci podkrepili z vožnjo mini avtomobilov (Jumicar) na šolskem igrišču.

Zahvaljujemo se policistu g. Divjaku in vsem, ki so omogočili izpeljavo vsebin.

V juniju smo izvedli tehniški dan v Ribnici. Ogledali smo si Policijsko postajo Ribnica, delavnici v Rokodelskem centru in grad. Preko šolskega leta smo učence vzgajali v luči dobrotelnosti. Sodelovali smo z RK, Karitasom, Unicefom, izdelovali voščilnice za dobrotelni prispevek za šolski sklad in tekli na dobrotelnem teku Hočem, zmorem, tečem.

Že tradicionalno smo petošolce v času Miklavža razveselili z obiskom Atlantisa. Večina učencev je izjavila, da je bil to najlepši dan dejavnosti v letu, saj so uživali v vodnih radostih, ki so jih zanje pripravili animatorji.

Našo prestolnico smo obiskali kar dvakrat. Najprej smo si v Cankarjevem domu ogledali nastop Policijskega orkestra in pravljico Peter in volk. Ta dan smo obiskali še Ljubljanski grad.

V povezavi s snovjo DRU smo si Ljubljano pogledali še skozi zgodovinski vidik. Ogledali smo si Križanke, Trnovo, Mirje, Tromostovje, NUK in stari del mesta. Posladkali smo se tudi s sladoledom.

Vedno znova občudujemo spretnosti naše znane čipkarice ga. Matejke Jakob Oven. Z njeno pomočjo smo izpeljali tehniški dan o tekstilu. Ta dan smo začeli z izdelavo punčk iz cunj (Unicef), ki so jih učenci ob pomoči staršev dokončali doma. Šivali smo slike iz blaga in spoznali čipke.

Vsem staršem in ga. Matejki se iskreno zahvaljujemo.

Naravno in kulturno dediščino naše pokrajine smo spoznavali skozi vse šolsko leto.

V ta namen smo povabili g. Deterdinga, ki nam vsako leto predstavi zanimivosti kraškega sveta in velikolaško pokrajino.

Obiskali smo še Županovo jamo, tabor Cerovo in kapelo v Turjaku.

Povsod je lepo, doma je najlepše. Lašče smo si podrobno ogledali na športnem dnevu. Izvedli smo pohod po bližnji okolici kraja. Pot nas je vodila preko Trešnice, Cereje, Griča, Postaje, Blinc do središča kraja. Vedno znova ugotavljamo, da imamo veliko lepote, na katere smo lahko domačini zelo ponosni.

Aktivnosti je bilo res veliko. Konec maja, ko dozori jagode, se vsako leto odpravimo na ekskurzijo po Dolenjski. Tudi letos smo si ogledali grad Žužemberk, Kostanjevico, Pleterje in kmetijo Jordan v Malencah. Za ogled nasadov in jagode (Bile so slastne in nekaj smo jih nesli še domov.) se zahvaljujemo vsem članom družine Jordan.

Sodelovali smo tudi na vseh šolskih proslavah in zaplesali na prireditvi ob zaključku šolskega leta.

Zahvaljujemo se vsem, ki so v prvih dneh novega šolskega leta s svojim prostovoljnim delom pripomogli pri varovanju šolskih otrok na prehodih za pešce v bližini matične in obeh podružničnih šol.

KUD Marij Kogoj Turjak
vabi na

OTVORITEV LIKOVNE RAZSTAVE

likovne sekcije društva

**28. oktober 2019, ob 18. uri,
v dvorani Doma krajanov
Turjak**

Razstava bo prirejena v počastitev dneva reformacije in v opomin na pomen Trubarjevega gibanja.

Ogled razstave bo možen:

29. 10. 2019, med 17. in 19. uro
30. 10. 2019, med 17. in 19. uro
31. 10. 2019, med 13. in 19. uro
1. 11. 2019, med 13. in 19. uro
2. 11. 2019, med 17. in 19. uro.

**Za dodatne
informacije se obrnite na:
kud.marijkogoj@gmail.com
ali 031 204 594**

Kulturno društvo Marjan Rožanc

vabi na prireditve v okviru

PODELITVE NAGRADE MARJANA ROŽANCA

za najboljšo slovensko
esejistično zbirko leta 2019,
ki bo

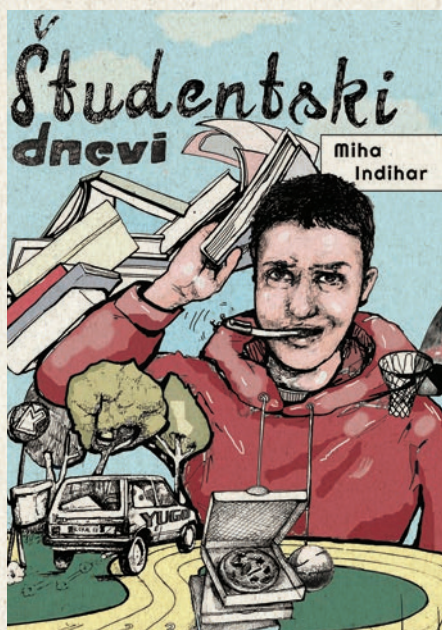
v soboto,

28. septembra 2019,

ob 15. uri

**na Trubarjevi domačiji
na Rašici.**

Lepo vabljeni.

ŠTUDENTSKI DNEVI

Predstava bo na sporedu v
soboto, 19. oktobra 2019,
ob **20. uri** v dvorani
Levstikovega doma.

Ob koncu predavanja, ko se profesor še vedno ni mogel sprijazniti, da nekateri študentje tako brezskrbno prihajajo na predavanje brez Svetega pisma, je ponovno poudaril: »Brez Svetega pisma ne morete hoditi na to predavanje.« Ob tem je gledal enkrat proti Martinu, drugič proti meni. »Ne bova več,« sva dejala v en glas, medtem ko se je profesor že obrnil proti svoji črni aktovki in začel pospravljati gradivo.

»... hodila na predavanje,« sva si zelo tiho šepnila in komaj zadrževala smeh. Na žalost (in pravično) se je najbrž kasneje večkrat smejal profesor. (odlomek iz knjige Študentki dnevi).

V času študija nastaja ogromno zabavnih in prijetnih zgodbic, ki se jih navadno radi spominjamo v kasnejšem obdobju. No, niso vedno zabavne in prijetne, ampak čez čas tudi te zgodbe dobijo tisto napol romantično noto, ki nas z nasmehom na obrazu zaziblje v preteklost.

Veliko je zgodb, ki jih je vredno ohraniti. To naredimo najlažje, če jih zapišemo.

In tako je nastala ideja za knjigo Študentski dnevi, ki je izšla v začetku letošnjega leta v Dvorski vasi ter bila kasneje med drugimi predstavljena tudi v knjižnici Frana Levstika v Velikih Laščah.

Skoraj sočasno z izidom knjige pa so študentje PEF Teatra (študentje Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem) začeli pripravljati njihovo letno gledališko predstavo. Odločili so se, da bodo tokratno vsebino predstave namenili študentski tematiki.

Sprva so pripravili dve predpremieri, nekakšni odprti javni vaji, ki so ju uprizorili v Dekaniji in Marezigah. Premiera gledališke predstave Študentski dnevi je v torek, 2. 4. 2019 v Centru mladih v Kopru, nato pa je predstava gostovala še po drugih krajih po Sloveniji: Sv. Duh pri Škofji Loki, Adergas, Ljubljana, Črni Vrh nad Idrijo, Šmartno ob Paki, Moravče in še enkrat Center mladih v Kopru, kjer je bila dvorana ponovno polna do zadnjega kotička.

V drugem delu turnee pa PEF Teater z gledališko predstavo Študentski dnevi med drugimi prihaja tudi v Velike Lašče.

Vljudno vabljeni, da si ogledate predstavo.
Vstopnine ni!

ABONMA 2019/2020

Spoštovane abonentke, spoštovani abonenti gledališkega abonmaja Občine Velike Lašče. Program 23. sezone gledališkega abonmaja je že izoblikovan, predstavili pa smo vam ga v prejšnji številki Troble. Tokrat vas obveščamo o ceni in vpisu abonmaja.

CENE ABONMAJSKIH VSTOPNIC (7 PREDSTAV):

- redna cena: **60 EUR**,
- za dijake, študente in upokojene (ob predložitvi dokazila): **55 EUR**,
- v prosti prodaji: **15 EUR** na predstavo.

Možno je plačilo v dveh obrokih. Plačilo rezerviranih vstopnic lahko opravite tudi z nakazilom zneska na **TRR: 01334-010000223** s sklicno številko 00 713004-2019.

Prednost pri nakupu abonmajskih vstopnic bodo tudi letos imeli občani naše občine, saj znesek vseh prodanih vstopnic predstavlja manj kot polovico cene celotnega abonmaja, razliko do polne cene pa financira Občina Velike Lašče. Nekoliko kasneje bo možen tudi nakup abonmaja za občane sosednjih občin, saj si želimo, da bi bile predstave dobro obiskane.

REZERVACIJA ABONMAJA:

- za občane Velikih Lašč: **od petka 20. septembra od 8.00 dalje** (v času poslovnega časa občinske uprave)
- za občane sosednjih občin: **od petka 27. septembra od 8.00 dalje** (v času poslovnega časa občinske uprave)
- rezervacija abonmaja je v razpisanih terminih možna osebno na sedežu občine (Levstikov trg 1, Velike Lašče) ali na telefonski številki: 01/7810 370.

Rezervirane vstopnice je treba dvigniti do zaključka vpisa, v nasprotnem primeru gredo nazaj v prosto prodajo.

VPIS ABONMAJA:

- sreda, 25. september 2019, od 9. do 17. ure
- četrtek, 26. september 2019, od 9. do 12. ure
- sreda, 4. oktober 2019, od 9. do 17. ure
- četrtek, 5. oktober 2019, od 9. do 12. ure

PREDSTAVE:

Prva predstava gledališkega abonmaja 2019/2020 bo predvidoma v **petek, 11. oktobra, ob 19.30.**

Gostili bomo **SiTi teater** s komedijo **Profesor Kuzman mlajši.**

V gledališkem abonmaju 2019/2020 si bomo novembra lahko ogledali **BOKSARSKO SRCE** v izvedbi Valič teatra,

decembra predstavo **DVE NA ENEGA** v izvedbi Centra Arnolda Tovornika Selnica ob Dravi,

januarja bomo gostili Šentjakobsko gledališče s predstavo **RESNO MOTENI,**

februarja si bomo ogledali **ŽUPANOVO MICKO** v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj,

marca bomo gostili Mestno gledališče ljubljansko s predstavo **TIH VDIH,**

aprila pa zaključujemo abonma s predstavo **MENOPAVZA** v izvedbi Špas teatra.

Občina Velike Lašče si pridržuje pravico do spremembe programa, če izvajalec zaradi bolezni ali druge višje sile ne bo mogel izvesti predstave v dogovorjenem roku.

Lepo vabljeni. Občina Velike Lašče

mestna
knjižnica
ljubljana

NOVOSTI NA NAŠIH POLICAH

V Knjižnici Frana Levstika Velike Lašče se vedno trudimo, da bi za bralce priskrbeli novo, aktualno in zanimivo gradivo.

Spet je tu jesen, ko gredo otroci v šolo in vrtec. V šoli bodo brali domača branja in sodelovali pri bralni znački. V vrtcu bodo lahko sodelovali pri Ciciuhcu. Pa tudi če ne bodo nikjer sodelovali, je dobro, da jim beremo in pripovedujemo zgodbe.

Kajti: »S poslušanjem zgodb se otrok uči novih besed in bogati besedni zaklad. Uči se knjižnega jezika in spoznava, da za sporazumevanje uporabljamo tako pogovorni kot knjižni jezik. Iz knjig pridobiva znanje o okolju, ki ga obkroža, o ljudeh in njihovi kulturi, naravi, zgodovini ter drugem.

Ta znanja potrebuje, da bolje razume svet okoli sebe ter se v njem lažje znajde.«
(Brati otroku)

Pa še tole: Ob prvem vpisu otroka v knjižnico predšolski otroci prejmejo brezplačno urbano, ki služi kot članska izkaznica. Članarine za otroke in mlade do 18. leta starosti pa tako ni.

Viri: www.emka.si, www.bukla.si, <http://felix.si>, .

KNJIŽNICA FRANA LEVSTIKA DELOVNI ČAS

- **ponedeljek** 12:30–19:00
- **torek** zaprto
- **sreda** 10:00–15:00
- **četrtek** 12:30–19:00
- **petek** 12:30–19:00

Mladinski oddelek Resničnost
Beauvais, Clémentine:
#3špehbombe
Mladinska knjiga, 2019

Petnajstletna Mireille po dveh letih zleti s prestola, letos je le še tretja, bronasta špehbomba. Slavo ji vzameta novinki na lestvici – zlata Astrid, nova učenka na šoli, in srebrna, precej mlajša Hakima. Kmalu se vse tri spoprijateljijo in ugotovijo, da jih družita skupni usodni kraj in datum 14. julij, ko v Elizejski palači poteka vrtna zabava. Vsaka ima svoj razlog, zakaj se mora pojaviti tam ob natanko določenem času. Tri špehbombe se odločijo in odpravijo na razburljivo kolesarsko popotovanje do Pariza, ki jim prinese nenadejano slavo ter dragocena spoznanja o sebi, družbi in svetu, ki jih obdaja. Večkrat nagrajeni roman priljubljene francoske pisateljice in prevajalke Clémentine Beauvais je leta 2016 med drugim prejel prestižno nagrado Prix Sorcières.

Živalstvo za otroke
Žužki v naravni velikosti
Učila International, 2019

Na straneh te čudovite knjižice odkrij žužke v naravni velikosti. Kako velik je ahatnik? Kako je bananov lazar dobil svoje ime? Koliko oči imajo pajki? Poišči odgovore na vsa ta vprašanja in še več, ampak pazi! To je svet, v katerem žužki jedo žužke ...

Mladinski oddelek Slikanice
Rozman, Andrej:
O začaranem žabcu
Mladinska knjiga, 2019

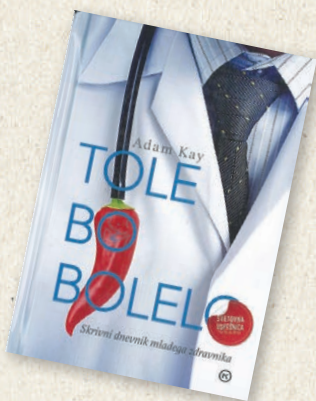
Nova slikanica priljubljenega ustvarjalnega dua. Andrej Rozman Roza in Zvonko Čoh nas humorno vabi v pravljичni svet žabca Žana in žabice Ženje. Otroci poznajo pravljico bratov Grimm o žabjem kralju – tam se žabec spremeni v princa. In kaj se zgodi v tej pravljici?

Odrasli oddelek Biografski roman
Montefiore, Sebag: Katarina Velika in Potemkin – carska ljubezenska zgodba
Obzorja, 2019

Roman Katarina Velika in Potemkin je nedvomno največja romanca v zgodovini. Katarina Velika je bila ženska razvpite strasti z nezmotljivim političnim čutom in razorožujočim šarmom. Knez Potemkin – divje osvajalski in izjemno nadarjen – je bil ljubezen njenega življenja, njen skrivni mož in sovladar. Njuno razmerje je bilo tako burno, da sta se dogovorila za delitev oblasti, ob čemer se je Potemkin spentljal s svojima ljubkima nečakinjama, Katarina pa si je omisslila še stranske ljubimce. A ti ujemajoči se duši nista nikoli nehali ljubiti druga drugo.

Odrasli oddelek Spomini
Kay, Adam: Tole bo bolelo – skrivni dnevnik mladega zdravnika
 Mladinska knjiga, 2019

Le kaj piči človeka, da izbere poklic z 90-urnim delovnikom na teden, in to za manj denarja, kot ga parkomat pred bolnišnico nabere na uro? Ali tako rad brklja po človeškem drobovju in odloča med življenjem in smrtjo? Ali je delo zdravnika res sanjski poklic? Adam Kay je v zabavnih dnevniških zapisih *Tole bo bolelo*, ki so hitro postali svetovna uspešnica, opisal svoje najbolj neverjetne in presunljive, v resnici pa vsakdanje zdravniške izkušnje, ki si jih je nabiral v britanski državni bolnišnici – in zadel v živo!

Odrasli oddelek Zgodovinski romani
Igguldin, Conn: Vojna rož. Krvna linija
 Učila International, 2019

Dva moža segata po kroni. Toda samo eden jo lahko obdrži. *Krvna linija* je tretja knjiga o največji bitki med vojno rož in najbolj krvavi bitki na angleških tleh. Piše se leto 1461: Rihard, vojvoda Yorški, je mrtev. Njegovi častihlepni cilji poteptani, njegova glava nabodena na kol na obzidju mesta. Kralj Henrik VI. je še vedno v ujetništvu. Kraljica Margareta se z vojsko zmagoslavnih severnjakov in v spremstvu bojnikov s škotskega višavja odpravi na jug. Zdi se, da nič ne more ustaviti kraljice Margarete in njene vojske.

NACIONALNI MESEC SKUPNEGA BRANJA

8. SEPTEMBER–13. OKTOBER 2019

Barbara Pečnik

V obdobju od 8. septembra 2019 (mednarodni dan pismenosti) do 13. oktobra 2019 (zaključek Tedna otroka) bo že drugič potekala vseslovenska akcija Nacionalni mesec skupnega branja 2019, ki so jo osnovali Bralno društvo Slovenije, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Društvo slovenskih pisateljev, Mariborska knjižnica, Mestna knjižnica Kranj, Mestna knjižnica Ljubljana, Slovenska sekcija IBBY, Združenje slovenskih splošnih knjižnic in Zveza bibliotekarskih društev Slovenije. Namenjena je informiranju prebivalcev o pomenu in uporabni vrednosti branja, razvoju bralne kulture in bralne pismenosti za posameznika in za družbo kot celoto ter spodbujanju branja in dvigu bralne kulture. Pobudniki akcije izpostavljajo, da je branje večšina, ki jo moramo razvijati vsakodnevno, da postanemo dobri bralci, ter da je za posameznika pomembno tako branje za zabavo kot branje za znanje. Zato pozivajo, naj v tem mesecu vsak bere ali glasno bere vsaj petnajst minut na dan. Boste poskusili?

V Občini Velike Lašče pri promociji branja tudi letos sodelujemo z velikolaško Knjižnico Frana Levstika. 26. septembra 2019 bomo z združenimi močmi pripravili že 4. Levstikov večer, ki bo tokrat posvečen umetnosti in razvedrilu v Levstikovem času.

Občina Velike Lašče pa je pristopila tudi k projektu Knjižna polička na delovnem mestu Mestne knjižnice Ljubljana. To seveda ne pomeni, da bodo zaposleni na Občini med delovnim časom brali, ampak je v prostorih uprave na voljo knjižno gradivo (t. i. knjižna polička), ki si ga bodo lahko zaposleni izposodili na dom. Knjižno gradivo je tako bolj dostopno in zagotovo bo prebrana tudi kakšna knjiga več.

Sicer pa vabimo mlade in stare, da obiščite knjižnico v Velikih Laščah, v Robu ali pa kar v Krvavi Peči, Bralnico pod Trško lipo ali knjigobežnico na Trubarjevi domačiji ter preberete kakšno dobro knjigo.

DELO V KNJIŽNICI ROB

Iščemo kandidata/-ko za delo v knjižnici. Zagotavljamo strokovno uvajanje in pomoč pri delu.

Delo poteka 2-krat tedensko po 2 uri, v petek dopoldne in sredo popoldne, v knjižnici v Robu.

Kandidate prosimo, da pošljejo prijave na e-naslov barbara.marincic@mklj.si do 25. 9. 2019.

KNJIŽNICA ROB DOM KRAJANOV DELOVNI ČAS

- **sreda** 16:00–18:00
- **petek** 08:00–10:00

ZAPISI IZ POD KROŠNJI

Literarna skupina KUD Primož Trubar se je pridružila Knjižnici pod krošnjami in tri nedelje ustvarjala v prijetnem okolju ob Rašci. Ana Pia Debeljak, Gregor Grešak, Darinka Grmek Štrukelj, Vesna Jeglič, Srečo Knafelc, Marko Kožar, Silva Langenfus, Bernarda Petrovič Mager, Zdenka Zabukovec, Irena Zore in mentorica literarne skupine Ana Porenta smo v večji ali manjši zasedbi junija sledili Trubarju ter mu pisali pisma in abecedne pesmi. Julija nas je želel pregnati dež, a se nisimo dali. Pisali smo po nareku narave in ujemali prizore v kratke pesniške oblike. Septembrsko nedeljo smo si predstavili svoje poletne zapise in si približali kraje svojih potovanj in počitnikovanj. Veliko smo se tudi pogovarjali in smejali. Nekaj zapisov s srečanj delimo tokrat tudi z bralci Troble.

KNJIŽNICA POD KROŠNJIAMI NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

Barbara Pečnik / foto: Arhiv Literarne skupine KUD Primož Trubar Velike Lašče

S poletjem se je poslovila tudi druga sezona Knjižnice pod krošnjami, ki jo je gostila Trubarjeva domačija v sodelovanju z Vodnikovo domačijo (zavodom Divja misel). Tako kot lansko leto je bila knjižnica uradno odprta v soboto, 15. junija 2019, kot uvod v Poletno muzejsko noč. Nato pa so lahko obiskovalci brezplačno listali in prebirali knjige vsako nedeljo, med 23. junijem in 8. septembrom. No, skoraj vsako, enkrat ali dvakrat jih je, žal, pregnalo deževno vreme.

Da je vse teklo nemoteno, da so bili stolčki in knjižne poličke s knjigami pravočasno pripravljene ter da jih v času poletnega dežja ni zmočilo, so skrbele Mija Starc, Monika Perovšek, Nives Modic, Slava Petrič in Tanja Gruden. Pazile so tudi, da so se obiskovalci znašli med poličkami

in se nasploh dobro počutili. Odrezale so se odlično, zato se jim prav lepo zahvaljujemo.

V prijetni senčki ob hladni Rašci se je zvrstilo lepo število bralcev in ljubiteljev knjig vseh starosti, kar je gotovo znak, da se je Knjižnica dobro prijela. Letošnja novost so bili posebni gostje, članice in člani naše velikolaške Literarne skupine KUD Primož Trubar Velike Lašče. Pod mentorstvom pesnice in pisateljice mag. Ane Porenta so na svojih srečanjih (Sledimo Trubarju, Narek narave, Abecedarij poletja) predstavljali svoje pesmi in zapise, z njimi pa so lahko ustvarjali tudi obiskovalci. Nekaj od tega boste lahko prebrali v nadaljevanju. Tudi njim se zahvaljujemo za sodelovanje in upamo, da bodo v knjižnico prišli tudi prihodnje leto.

Darinka Grmek Štrukelj
Lubi Primož!

Sedim v senci jelš na tvoji rodni domačiji in razmišljam. V misli se vedno znova pritihotapiš tudi ti, čeprav (ali prav zato ker) si že 500 let nikjer doma. Presenetila bi te ugotovitev, da si med nekaterimi tvojimi ljubimi Slovenci bolj živo prisoten, kot si mogel biti v svojem zemeljskem življenju. V KUD-u Primoža Trubarja Velike Lašče imamo literarni krožek. Danes smo pripravili ustvarjanje in branje poezije pod krošnjami. Tudi v svojih literarnih zapisih se te spominjamo. Zavedamo se, da ustvarjamo in pišemo v slovenskem jeziku zaradi tvojega Abecedarija. V spomin in zahvalo smo spesnili abecednice. Upam, da si jih slišal in da si z njimi zadovoljen.

7. 7. 2019 se ponovno dobimo pod krošnjami in takrat se ti znova oglasim. Mogoče z novo temo.

Zdenka Zabukovec
Od A do Ž

*Ali Boš Cvetela,
Če Dolijem En Frakeljček Gnojila?
Hočem Imeti Jutri
Kanček Lepote,
Moja Nova Orhideja.
Pojej Resnico,
Samo Šepetaj Trenutek,
Usliši Vendar
Zaupane Želje!*

Bernardka Petrović Mager

Abecedna

žanjem želje
zveni zlobno
vlečem jih v vidnost
utapljam jih v ustih
tečem po travnikih
šepečem šojam
slikam silovitost
razmerje raste
prisluhnem poku
orhideja in orgle
ničesar nočem
molim molče
lahkost lakote

Kamnitnik kliče
jokam, ječim
izklešem izzive
harfo hočem
gledam goloto
franže frčijo
edina enost
čakam človeka
cenim celoto
blaženosti v banalnosti
Ali – ali!?

Irena Zore

Izbrane misli

Fotografija iz moje mladosti
me je opomnila, da sem res
že stara.

Hlebec kruha, vzet iz peči,
me spomni na mamino
ljubezen.

Iskre v tvojih očeh mi
pravijo, da delam prav.

Ovitek knjige mi ne pove nič
o njeni vsebini.

Ptiči so mi z drevesa
pozobali vse višnje, še
preden so dozorele.

Šumenje poletnih trav je
utišala kosa.

Zalučala sem kamen v vodo
in opazovala koncentrične
kroge.

Aleksandra Marijanović

Male smrti

Se kaj bojiš črnega moža?
Ne, ne bojim se ga.
Kaj pa konca, se ga kaj bojiš?
Ne, ne bojim se ga.
Česa pa se potem bojiš?
Malih smrti se bojim,
vrtajo mi luknjo v dušo.
Kaj so to male smrti?
Mala smrt je,
ko oblika telesa izgine
in večna mladost mine.
Ko od ljubezni ostanejo le
drobtine
in mi čas izbriše še zadnje
spomine.
Ko nisem več nikogaršnji otrok,
in ko moji otroci odletijo,
prijatelji se odtujijo
in se vse utvare razblinijo.
Ko ima laž dolge noge,
ko se diagnoza naseli vame,
ko čas ne pozdravi več prav
nobene rane.
Malih smrti se bojim,
velike smrti,
manjše od vseh malih,
si včasih želim.

Marko Kožar

Iskal sem dom

Iskal sem dom.
Morda sem vedno še v
iskanju,
in kaj bi naj bil dom,
je neodgovorjeno mojemu
vprašanju.

To ni grad, palača ali vila –
lahko bila bi le skromna
barka,
pod zobom časa trhla, tudi
gnila;
taka hiša, ki jo že jutri
konec čaka.

Bila bi dom in zavetišče,
kjer sta starša in imaš
sestro ali brata,
kjer človek srečo in varnost
si poišče,
kjer za ljubezen vedno so
odprta vrata.

Zdenka z Gradeža

Dragi Primož!

Ali še slišiš, kako šumi tvoja Rašca? Ali vidiš, kako danes
živijo tvoji »lubi Slovenci«?

Tudi zaradi tvojih legendarnih sodov imamo svoj jezik, na
katerega smo včasih kar premalo ponosni.

»Pred bugam smo vsi glih,« si napisal. Žal danes niti pri
nas niti nikjer po svetu ni tako. Vse preveč je neenakosti,
krivic, revščine in trpljenja. Če bi se odločala za vero, bi
izbrala tisto, v katero si prestopil tudi ti – protestantsko.
Tudi zato, ker si zagovarjal skromno cerkev, ker si
kritiziral odpustke in praznovanje. Katoliška cerkev s
kopičenjem bogastva, pohlepnostjo in pometanjem napak
pod preprogo ne more biti vzor vernikom. Ves svet je
objokoval požar v notredamski cerkvi. Iščejo donatorje za
obnovo, čeprav bi Vatikan z največjo lahkoto vse financiral.
No, da ne bom samo kritizirala in stokala.

Ti povem, da te je dijak na poklicni maturi označil
kot prvega slovenskega traktorista. Ker je profesorica
predavala, da si oral ledino za slovenski jezik.
Tudi zdaj so še posamezniki nezlomljivega duha, tudi
danes se še najdejo taki, ki kljub izobčenosti, kakršno si
doživel, vztrajajo na svoji poti in pustijo sled za naslednje
rodove. Taki, ki jim ni vseeno, kako bomo živeli jutri.
Hvala, ker si bil tak tudi ti.

Srečo Knafelc

Trubarjeva pesem

Rašica, nadvse pomemben kraj,
nekoč – pred leti več kot petsto
ni tukaj kraj bil za nevesto,
ampak za narodni značaj.

Je Trubar mlad odšel v svet,
da tlakoval bi narodovo cesto
s slovenščini besedo zvesto
kot njen najlepši dušni cvet.

Zdaj nam je čast in velik dolg
očuvati to silno zapuščino,
spet za slovenščino se borimo,

da na lovorikah ne zaspimo,
da za besedo pravo zdaj težimo,
da ne zavlada spet kulturni molk.

NEMŠKI GOSTJE NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

Barbara Pečnik

Trubarjeva domačija je že tradicionalno zanimiva točka za obisk različnih protestantskih skupin iz nemško govorečih dežel. Pogosto so med njimi gostje slovenske evangeličanske cerkve. Gostitelji praviloma v obisk Slovenije vedno vključijo tudi ogled Trubarjevega rojstnega kraja in Andrejevo predstavitev Trubarjevega življenja in dela.

V avgustu je prišlo do sklenitve partnerstva med evangeličansko deželno cerkvijo v Württembergu in evangeličansko cerkvijo Augsburgske veroizpovedi v Republiki Sloveniji. Ob tej priložnosti so najvišji predstavniki obeh Cerkev obiskali

tudi Trubarjevo domačijo, kjer jih je sprejel velikolaški župan, dr. Tadej Malovrh. Nemško delegacijo so sestavljali deželni škof württemberške Evangeličanske deželne cerkve, dr. h. c. Frank Otfried July, predsednica sinode Inge Schneider, višji cerkveni svetnik Klaus Rieth, dekan Bad Uracha Michael Karwounopoulos, predstavnik društva GAW Eberhard Vöhringer in dr. Christof Kling kot predstavnik za partnerstvo med cerkvenima občinama Ljubljana in Wolfschlugen. Slovensko delegacijo pa je vodil evangeličanski škof Geza Filo z duhovniškim zborom. Gostje so si ogledali Trubarjevo domačijo in prisluhnili predavanju Andreja Perhaja.

**Sobota,
21. september 2019,
ob 18.uri,
Dom krajanov Turjak**

**VABLJENI NA
PREDSTAVO
ZA OTROKE
IN ODRASLE
TRIJE
OBLAČKI**

Vstopnina:
otroci brezplačno,
odrasli 5 evrov

Oblački so plesali po nebu. Plesni koraki so bili ubrani z vetrom. Drvo, ki je raslo sredi polja, pa je opazovalo to zabavo narave. Kaj se je zgodilo, ko je žalostni oblaček jokal do zadnjih solz? Kako se počuti drevo, ko posije sonce? Nekaj lepega se zgodi, ko odpremo srčke in oči.

KOLESARJI PO TRUBARJEVIH POTEH

Barbara Pečnik

V sredo, 4. septembra, so se na Trubarjevi domačiji že tradicionalno ustavili tudi nemški kolesarji, člani Splošnega nemškega kolesarskega kluba, ki že od leta 2008 (500. obletnica Trubarjevega rojstva) vsako leto prekolesarijo pot od Tübingena do Trubarjeve domačije. Sprejela sta jih Matjaž Gruden, občinski svetnik in predsednik Slovenskega protestantskega društva, ter vodnik na domačiji Andrej Perhaj. Po ogledu in Andrejevi predstavitvi so se okrepčali z domačimi dobrotami, ki sta jih spekli Magdalena Peterlin in Zdenka Škrabec iz DPŽ Velike Lašče. Lepo bi bilo, ko bi se organizirali tudi velikolaški kolesarji in jim vrnili obisk.

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE 2019: UMETNOST IN RAZVEDRILLO

Levstikov dom, Velike Lašče
četrtek, 26. september 2019
4. LEVSTIKOV VEČER
ob 18. uri

Program za otroke: Igrajmo igre naših babic
ob 19. uri

UMETNOST IN RAZVEDRILLO V LEVSTIKOVEM ČASU

Tako kot se spreminja način življenja in razmišljanja, se skozi zgodovino spreminjata umetnost in razvedrilo. Pred 150 leti ljudje niso poznali interneta in telefonov, še elektrike ne.

Torej, kako so ljudje takrat preživljali svoj čas?

Gosta: slovenski etnomuzikolog, ilustrator in lutkar

Igor Cvetko in pravljicaška **Slava Petrič**

MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče in Občina Velike Lašče

Galerija Skedenj, Trubarjeva domačija
petek, 4. oktober 2019,
ob 19. uri

SLIKAR NA VELIKOLAŠKI KULTURNI POTI

Avtor slikarskih del z naslovom »Slikar na Velikolaški kulturni poti« je Zlatko Bešker, mag. pravnih znanosti in diplomirani slikar. Njegova razstava se nanaša na Velikolaško kulturno pot, s poudarkom na upodobitvah velikolaških in širše slovenskih kulturnih velikanov, Trubarja, Stritarja, Levstika in Javorška. Upodobitve spremljajo slike, zanimivosti, ki jih v ogled slikarju ponuja sprehod po Velikolaški kulturni poti; Trubarjeva domačija, Ilijev kozolec, Stritarjeva kašča, cerkev Sv. Rok in Velike Lašče.

Občina Velike Lašče – Trubarjeva domačija

Galerija Skedenj, Trubarjeva domačija
četrtek, 10. oktober 2019,
ob 19. uri

dr. Mihael Glavan: **Janž Znojilšek**

– slovenski reformator, protestantski pastor, pesnik in urednik
Predavatelj dr. Mihael Glavan je bil dolgoletni vodja rokopisnega oddelka NUK in sodeluje pri znanstvenih izdajah del naših pesnikov in pisateljev.

Občina Velike Lašče – Trubarjeva domačija

2019/20

MAŽORETE IZ VELIKIH LAŠČ VABIJO K VPISU

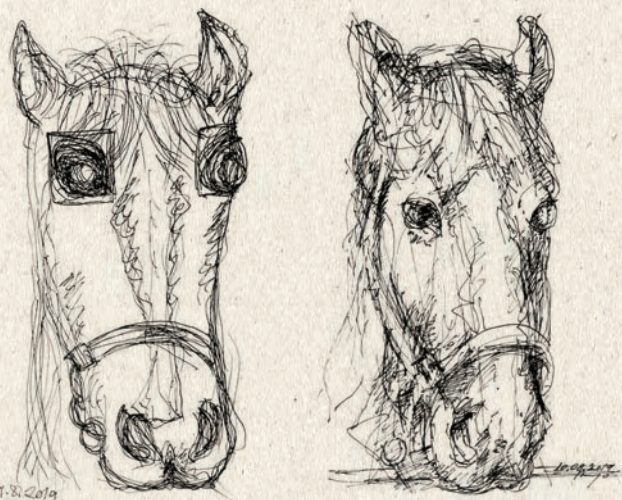
Cici vrtalke in navijaške plesalke od 5 leta
in mažorete od 7 leta dalje v

OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE

Vpis v septembru na treningih ob
TORKIH (15:00 - 16:30) in PETKIH (14:00 - 17:00)

Made with PosterMyWall.com KONTAKT: klevdijakriz.p@gmail.com

Ni za
konja dirka, ni
za srečne raja ...
(Kantfest 2019)

Avtorja risb:
**Bernardka Petrovič-Mager in
Drago Petrovič**

STROKOVNA EKSKURZIJA ČLANSTVA OZVVS VELIKE LAŠČE

Zveza veteranov vojne za Slovenijo območno združenje Velike Lašče

F. Dušan Hočevar / foto: Jože Intihar

V skladu s sklepom letnega zbora, smo v soboto 27. julija izvedli strokovno ekskurzijo članstva OZVVS Velike Lašče. Prijavilo se je 26 udeležencev in njihovih družinskih članov.

Z avtobusom so se zjutraj najprej odpeljali v Radovljico, kjer so si ogledali dom veteranov Zgornje Gorenjske. Sprejel jih je predsednik območnega združenja Janez Koselj, ki jim je predstavil dom in spregovoril o spopadkih z JLA in dogodkih med osamosvojitveno vojno leta 1991 na Gorenjskem.

Beseda je tekla tudi o veteranski problematiki v RS Sloveniji, predstavljena je bila občina Velike Lašče in OZVVS. Bili so lepo sprejeti. Na koncu so Gorenjcem izročili promocijski material občine Velike Lašče in darila OZVVS Velike Lašče, prejeli pa so tudi njihov zbornik z dogodki iz osamosvojitvene vojne na gorenjskem.

Po skupinskem fotografiranju so se odpeljali v Žirovnico.

V Žirovnici so si ogledali HE Moste, ki je bila zgrajena kot prva hidrocentrala na reki Savi. Z gradnjo so pričeli leta 1946 in jo spustili v pogon leta 1952. Zaradi nevarnosti v področju visoke napetosti v bližini električnih naprav, je moral vodja skupine, pred ogledom podpisati izjavo, da odgovarja za skupino v skladu s predpisi HE Moste. Sprejel jih je vodja HE, gospod Tone Koselj.

Opisal je z zgodovino elektrarne in razkazal objekt ter jim predstavil delovanje z dovodom vode in vsemi njenimi turbinami in generatorji, ki proizvajajo električno energijo.

Za večino udeležencev je bilo to povsem novo doživetje, zato so si hidroelektrarno z zanimanjem ogledali. Tudi gospodu Koselju so izročili darilo občine Velike Lašče in darilo območnega združenja Velike Lašče skupaj s kipcem Primoža Trubarja.

Gostiteljem so povedali, da programe združenja veteranov podpira in sofinancira občina Velike Lašče. Ekskurzijo so zaključili s kosilom v gostišču Knafel v Žirovnici.

Polni novih doživetij so se razpoloženi okrog 17. ure vrnili domov.

VEČER NA VASI

Zdenka Zabukovec

Naše Društvo za ohranjanje dediščine je 22. junija organiziralo že sedmi Večer na vasi, ki se ga je kljub slabemu vremenu udeležilo kar nekaj vaščank in vaščanov.

V uvodnem pozdravu je podpredsednica društva Jožica Zabukovec najprej predstavila nastopajoče kvarteta Zvon in Mlin. Nato je poudarila, da s prireditvijo obujamo spomine na stare čase, ko so se pod vaško lipo zbirali predvsem moške in fantje, modrovali o kmetovanju, dekletih idr., spili kak kozarček in zapeli pod vaško lipo, vsaj začasno pa pozabili tudi na vsakdanje tegobe. Jožica nam je zaželela družaben večer, v katerem naj se spletajo tople vezi.

Pevci so nas razveselili z mnogimi domačimi napevi in tudi s svojo prešernostjo. Ko je vodja kvarteta Zvon k petju povabil še skupino Mlin, se je pošalil, da bi se lahko glede na videz imenovali tudi Rdeči kavboji. Slednji so nekatere pesmi zapeli v zabavnem ribniškem narečju, vokalno izvedbo je popestrila tudi kitara.

Ker smo morali zaradi dežja improvizirati, smo se obiskovalci (namesto pod lipo) stisnili v Damjanovo gospodarsko poslopje in pod njegovo streho, vendar dobre volje kljub temu ni zmanjkalo.

PRIDELAVA PROSA NA GRADEŽU

Zdenka Zabukovec

Pred dežjem in občutno ohladitvijo ob začetku šolskega leta smo uspešno spravili pod streho ekološko pridelano proso. Sejanje in valjanje je bilo dokaj lahko (moško) delo, v poletni vročini pa je bilo naporno predvsem za članice, ker s(m)oga morale večkrat opleti.

Žetev je spet potekala v znamenju učenja za nas, mestne dame, in nekatere še vedno ne obvladamo dovolj niti pletja niti delanja povesa. Sem pa dobro spoznala snet, ki sem jo kot žitno bolezen srečevala le v križankah. Muhič, ki nam je veliko preglavic povzročal že med pletjem, smo pridno odstranjevale iz snopov, da bo kaša čim bolj čista. Ker so žele štiri mojstrice, smo delo ob pomoči nas, treh vajenk, končale v dveh urah.

Pohvalili so nas in bile smo kar ponosne nase. Moško delo je bilo pospravljanje kolov in mreže ter odvoz snopov.

Zvečer smo se vsi zbrali ob metvi, ki se ji je pridružil tudi novi predsednik, zato je bil kot novinec po tradiciji vržen na kup snopov. Retanje in vejanje je kot po navadi prevzel najizkušenejši Stane, družjenje pa se je končalo z obveznim likofom.

TRADICIONALNI POHOD PO TURJAŠKI TURISTIČNI POTI

Irena Mirić, TD Turjak

Turistično društvo Turjak je organiziralo 33. tradicionalni pohod po Turjaški turistični poti. Zbor je bil v nedeljo, 23. 6. 2019, v jutranjih urah. Na startu ob brunarici ŠD Turjak je bila udeležba zelo majhna. Pravljičnih sedem se je kljub slabemu vremenu napotilo na pot proti Gradežu pri Turjaku. Postanek je bil pri zakladnici ohranjene dediščine, kjer je najbolj znamenita sušilnica sadja. Po izčrpnih informacijah in degustaciji ekološko pridelanega sadja brez škodljivih dodatkov se je pot, imenovana Gora nad vasema Mali in Veliki Ločnik pri Turjaku, nadaljevala na vrh. Tam je cerkev Svetega Ahaca, ki je tipična gotska cerkev iz 15. stoletja. Zaradi slabega vremena se žal ni videlo na bližnji Kurešček in Krim, pa tudi na Kamniške in Savinjske Alpe ne. Z vrha Gore proti startu se je pohod končal z odlično malico pri PGD Turjak.

V povorki cvetja so sodelovali tudi članice DPŽ Velike Lašče in člani folklorne skupine v svojih narodnih nošah.

VELIKOLAŠČANI V ŠPRINCU PRI RAZKRIŽJU

Dragica Heric

Potem ko so se prijatelji iz Razkrižja lansko leto udeležili praznovanja 20. obletnice DPŽ Velike Lašče, so se članice društva in nekateri drugi Velikolaščani odzvali vabilu Razkrižanov in se 15. avgusta udeležili že tradicionalne, tokrat 23. prireditve Pozdrav jeseni ob prazniku Marijinega vnebovzvetja v Šprincu v Občini Razkrižje.

Avtobus je iz Velikih Lašč proti Prlekiji odpeljal v zgodnjih jutranjih urah in se vrnil v poznih večernih, potniki pa so bili polni nepozabnih vtisov s prijetnega druženja s prijatelji, s katerimi prijateljujejo že več let. Prireditev se je pričela s povorko cvetja in nadaljevala s sveto mašo pri kapelici v Šprincu, posvečeni Marijinemu vnebovzetju.

Sprehoda med vinogradi so se udeležili gostje prireditve, med njimi tudi predstavniki Občine Velike Lašče.

Zbrane je v Šprincu v imenu Velikolaščanov pozdravila Magda Peterlin.

V kulturnem programu so sodelovali nastopajoči iz Prlekije, Prekmurja in Medžimurja.

Prireditev pa je obiskalo za to obmejno območje sredi vinogradov rekordno število obiskovalcev, ki so prišli tako iz Hrvaške kot tudi iz drugih krajev Slovenije. Osrednji del prireditve je bil postavitve klopotca. Po stari navadi so bili imenovani boter klopotca in skrbnik ter njegov namestnik. Ker Turistično narodopisno društvo, ki je organizator prireditve, obdeluje tudi vinograd, je vsako leto imenovan tudi gospodar vinograda, ki ima nalogo, da je vinograd dobro obdelan, hkrati pa tudi kletari.

Na območju je bil tudi Dan odprte meje, zato je po vinorodnem območju, ki ponuja čudovite razglede, vozil tudi turistični vlakec.

DRŽAVNO TEKMOVANJE V PEKI ŠARKLJEV

Dragica Heric

Društvo podeželskih žensk Bučka je tudi letos v sodelovanju z Zvezo kmetič Slovenije pripravilo 9. državno tekmovanje in 15. šarkeljado. Dogodek je bil v zadnjem tednu junija, udeležile pa so se ga tudi članice DPŽ Velike Lašče.

Šarkelj, ki je moral tehtati 60 dag, je bil lahko kvašeni (moka, kvas, sol, maščoba, sladkor, mleko, rumenjaki in dodatki, umešani (jajca, sladkor, maščoba, mleko, moka, pecilni prašek, vanilin in dodatki) ali biskvitni (jajca, sladkor, moka, vanilin in dodatki). Izdelek ni smel biti posipan s sladkorjem ali oblit, vsak posameznik pa je lahko sodeloval le z enim šarkljem.

Ocenjevanja se je udeležilo 42 šarkljev, ki jih je ocenjevalna komisija ocenila glede na zunanji videz, vonj skorje in sredi-ce, videz in lastnosti skorje in sredice ter okus sredice in skorje.

Na dan državnosti, 25. junija, in na 16. semanji dan na Bučki so podelili 13 zlatih priznanj, 19 srebrnih, pet bronastih in pet zahval. Članice DPŽ Velike Lašče so prejele tri srebrna priznanja (Zdenka Škrabec in Jožefa Škabec za kvašena šarklja ter Magdalena Peterlin za biskvitni šarkelj), Jelka Sterle, ki sicer ni članica društva, je pa iz Občine Velike Lašče, je za umešani šarkelj prejela zlato priznanje. Pogosto se zgodi, da se dogodkov, ki jih organizirajo sorodna društva, udeležijo tudi druge žene in dekleta naše občine, kar je pohvalno in dobrodošlo.

DAN GOSPODINJ

Tudi letos so članice Društva podeželskih žena Velike Lašče obeležile dan gospodinj, in sicer prvo nedeljo po godu Sv. Marte, zavetnice gostoljubja, doma in družin, 4. avgusta. V svojih prazničnih oblekah in praporjem, ki ga nosi Draga Ponikvar, so sodelovale pri sveti maši v Cerkvi Marijinega rojstva v Velikih Laščah, najprej z nagovorom, potem z branjem prvega in drugega berila, s pripravo in z branjem prošenj ter ob koncu še z zahvalo in povabilom vsem, da se ustavijo pred cerkvijo. Članice so kot običajno pred cerkvijo postregle z dobrotami, svoj praznični dan pa so zaključile z druženjem s članicami društev iz Kočevja in Ribnice.

NA SEJMU AGRA 2019

Na stojnici Zveze kmetov Slovenije so se na letošnjem 57. kmetijsko-živilskem sejmu AGRA 2019 v Gornji Radgoni, ki je potekal od 24. do 29. avgusta, predstavile tudi članice Društva podeželskih žena Velike Lašče. Izdelovanje rož iz krep papirja sta ves sejmski torek predstavljali Cirila Marinčič in Milka Debeljak.

NOVIČKE STROJNEGA KROŽKA URBAN

Obisk mednarodne razstave živine na Češkem

V nedeljo, 12. maja, nas je približno 40 članov in nečlanov Strojnega krožka Urban obiskalo nacionalno razstavo domačih živali v razstavnem centru Brno na Češkem.

Gre za eno večjih razstav, saj na njej sodeluje vsaj 800 živali z najboljših čeških kmetij. To nam pove že podatek, da smo lahko na razstavi videli najmanj deset različnih govejih in konjskih pasem.

Poleg domačih živali so bili seveda predstavljeni tudi novosti, najnovejši produkti in tehnologija, ki jo uporabljajo na področju kmetijstva, lovstva, živilstva in drugih gospodarskih panog.

Predstavitve strojev članov SK Urban na Ribniškem sejmu

V začetku septembra je potekal že 44. Ribniški semenj, na katerem se je predstavila tudi Kmetijska zadruga Ribnica, ki to leto praznuje 110 let delovanja. Ob tej priložnosti se je na lokaciji Obrtne cone Ugar predstavil tudi Strojni krožek Urban. Na stojnici ste lahko bolje spoznali naše dejavnosti, se včlanili v naš krožek ali pa spoznali stroje, ki jih je na ogled pripeljalo nekaj članov. Svoje najnovejše stroje, ki so pripomogli k lažjemu in hitrejšemu delu v skoraj minuli sezoni, so predstavili Adam Andolšek, Matej Ilc, Milan Kaplan, Jože Lovšin, Blaž Osvald, Branko Strnad in Jure Zidar. Vsem sodelujočim se iskreno zahvaljujemo za pomoč pri predstavitvi.

Kmečke igre v Brežah

Pravijo, da se dela ne sme mešati z zabavo. V našem primeru velja: V slogi je moč in zabava! Čestitke vsem v Brežah za odlično izvedbo Kmečkega praznika in kmečkih iger.

Samovozeča se samokolnica SK Urban

Ekipa SK Urban na kmečkih igrah v Brežah

NAPOVEDNIK: STROKOVNA ESKURZIJA V PORABJE V NOVEMBRU

V sredini novembra bomo organizirali strokovno ekskurzijo v Porabje. Prijazno vabljeni tako člani kot nečlani Strojnega krožka Urban. Več o ekskurziji v naslednji Trobli

POLETJE V LOJZOVEM TEATRU

Srečo Knafelc / foto: **arhiv LT**

Slabo vreme je začetek letošnje sezone potisnilo daleč v junij in tudi tokrat smo trepetali, kako se bo končalo 15. junija pri do sedaj največjem zalogaju Lojzovega teatra – koncertu ansambla Šukar, ki je že 30 let pojem romske glasbe v Sloveniji. Prireditev je zelo uspela, zvok ansambla in predvsem glas prvega med njimi, Igorja Misdarisa, se je zil z naravnim okoljem in osvojil prisotne.

Drugi dogodek letos je bil 14. julija. Posvečen je bil peti obletnici delovanja Lojzovega teatra, proslavili pa smo ga tako z nastopom Franje in Slave, naših klinčaric, ter nastopom mešanega pevskega zbora Golovec iz Ljubljane kot tudi z odkritjem dveh kamnitih harf kiparja Zlatka Rudolfa, skulptur, narejenih z donatorskim prispevkom družine Godec iz Ljubljane. Harfi sta zaokrožili likovno podobo teatra, ki privlači obiskovalce tudi takrat, ko sameva sredi Krvavskega polja.

V soboto, 17. avgusta, je bil naš gost tradicionalno Boris Muževič, tokrat s svojim glasbenim gostom in prijateljem Dušanom Breščakom, ki je popestril nastop še z benjom, ki je pri nas dokaj eksotičen instrument. Oba sta v dveurnem nastopu preigrala repertoar, ki ga je publika zelo dobro sprejela. Borisov značilni cashovski glas pa je tako že zaščitni znak vsakega njegovega gostovanja v Lojzovem teatru. Po koncertu so se udeleženci ob domačem bograču in pijači še kar nekaj časa družili in nato zadovoljni razšli.

Za naslednjo sezono bomo v skladu z občinsko politiko načrtovanja dogodkov na področju kulture in zabave dogodka razpisali že letos do meseca novembra in s tem poskrbeli za boljšo obveščeno občanov in zainteresirane javnosti.

O KOMEMORACIJI V KOTAH

Srečo Knafelc

V Kotah smo se kot vsako leto 23. julija poklonili domačinom, ki jih je ubil okupator zaradi njihovega simpatiziranja s partizanskim odporniškim gibanjem.

Tokrat se je na mestu zločina ob obeležju zbralo doslej največje število udeležencev, ki jih je nagovoril predsednik društva Zarja spominov Velike Lašče. V govoru se je dotaknil tako samega tragičnega dogodka kot tudi aktualne politične situacije v državi in v svetu.

Mala spoštljiva slovesnost je bila skromna zahvala za veliko število žrtev. In ključna ugotovitev s komemoracije: kogar se spominjamo, ta nikoli ne umre.

Prihodnje leto se znova dobimo v Kotah!

PRVI FESTIVAL TAKE INU DRUGAČNE AKUSTIKE, RAŠCA 19

Mitja Pintarič / foto: KUD Strela, Umetniško ustvarjanje,
Jože Rupar, s. p., MI – NA trade, d. o. o.

Premierna izvedba festivala Peti inu obstati je uspela v vseh pogledih.

Namen festivala rock in folk akustike je poživitev kulturnega dogajanja na območju od Turjaka do Kolpe, hkrati pa spodbuja avtorsko ustvarjanje v slovenskem jeziku. Nastopilo je preko 30 glasbenikov, pesnikov in literatov, spremljal jih je poln avditorij izredno lepega prizorišča Trubarjeve domačije.

Festival je plod dobrih energij, truda in zagnanosti, so bili prisotni od Ljubljane pa do Kolpe.

Na prvem mestu hvala obiskovalcem, ki ste v tako velikem številu zasedli Trubarjevo domačijo.

Zahvala sodelujočim: KUD Čonce – **Glasbena hiša, KUD Strela** in **Sashi Hellcat Zagorc**, podjetju MI – NA trade gostinstvo, d. o. o., nastopajočim: **Peru Lovšinu s Španskimi borci, duetu Po drugi strani, Nejcu Podobniku, Rihardu Zdravcu, Franciju Rotarju, Aljažu Hrastarju, Lauri Gusar, Andreju Perhaju, Neži Purkart, Ini Zupanc Lovšin**. Seveda se zahvaljujemo podpornikom, brez katerih bi to zgodbo zelo težko izpeljali: županu, dr. Tadeju Malovrhu, in Občini Velike Lašče, družini Kosler, Črtomiru Vilharju, Tonetu Žučku, Nandetu Šilcu (Šilc Trade), povezovalcu in bralcu poezije – Matjažu Grudnu, **Zavodu Parnas** za delavnico, **Ziggi Rolling Papers** za plakate, direktorju podjetja Škof, d. o. o., za kamion, predsedniku laških gasilcev za mize in klopi ter planinskemu društvu za gostinski šank in njegovo postavitvev.

PETI INU OBSTATI

Poleg punc iz Minacafeja hvala tudi Anamariji, Žaretu in Tadeju za njihov doprinos k prijazni postrežbi.

Zahvala navsezadnje Primožu Trubarju, da smo lahko peli v slovenskem jeziku! Trubarjeva domačija ostaja najbolj referenčno prizorišče južno od Ljubljane.

Festival bo postal stalnica v slovenskem kulturnem prostoru in tako na svojevrsten način nadaljeval tradicijo vseh velikanov slovenske kulture, ki so se rodili v teh krajih. Vse bralce Troble že danes vabim naslednje leto na drugi festival Take inu drugačne akustike, Rašca 2020.

POČITNIKOVANJE UPOKOJENCEV V VODICAH

Helena Grebenc Gruden / foto: Martin Gruden

V prvi polovici leta smo se potepali malo po slovenski obali, za pravo počitnikovanje pa smo si ponovno prihranili Dalmacijo.

Če bi se peljali po stari jugoslovanski magistrali od Reke proti Splitu, bi nekje 13 km pred Šibenikom v plitvem zalivu Vrulja ob obali zagledali raztegnjeno mesto, pristanišče in marino Vodice. Zelo obiskano turistično središče z mnogimi hoteli in apartmaji, lepimi plažami, obdanimi z borovimi gozdovi in slikovito okolico, je bila naša letošnja destinacija.

Na sprehodu po starem mestnem jedru nam je lokalna vodička podrobno predstavila vse zanimivosti mesta in zgodovino, saj so v starih zapisih naselje prvič omenili že leta 1402. V 16. stoletju so za obrambo pred Turki okoli naselja zgradili obzidje z več obrambnimi stolpi. Do danes se je ohranil samo eden. Ker je bil dan za ogled zelo vroč, smo si najbolj zapomnili baročno cerkev iz 18. stoletja, kjer smo malo dalj posedeli, počivali in se ohladili. V mesto smo se pozneje redki še vračali. Nameščeni smo bili namreč ob morju v hotelu Imperial Park, ki je bil kar oddaljen od središča mesta. Že ime pove, da smo bivali v sproščenem, zelenem okolju parka. Plaža s sprehajalno potjo, z mnogimi lokali, apartmaji in drugimi hoteli se je vila po vsej obali. Čeprav je bil ves hotel zgrajen v socialističnih časih, je doživel dozidave in prenove. Tako so imele sobe klimo, nove kopalnice, veliko jedilnico, ki se je nadaljevala v zelo lepo teraso za večerne zabave. All inclusive dobro prehranjevanje, korektno hotelsko osebje in animatorji organizatorja so lepo poskrbeli za naše dobro počutje. V hotelu

sta bila notranji bazen in fitness, vendar smo uporabljali le zunanji bazen s slano vodo in toplo morje. Vse je dopolnilo lepo in sončno vreme. Veliko smo se kopali, se rekreirali, veselili, zabavali in, ja, bile so lepe počitnice.

Nekaj posebnega pa je bil izlet z ladjo na mali otok Prvič, ki se nahaja v šibeniškem arhipelagu nasproti Vodic. Od kopnega ga loči šibeniški kanal in na njem sta samo dve naselji Prvič Luka in Prvič Šepurine. Omeniti je treba, da je prvič ime dobil po pomladnem bogu Prvič, in drugič, da so bili mnogi na njem prvič. Drugače je bil otoček naseljen že v srednjem veku, ko so samostanski bratje zgradili samostan in cerkev. Po letu 1649 pa so se na njem naselile nekatere plemiške družine iz Šibenika, ko je tam morila kuga. Ob pristanku v Prvič Luki smo imeli občutek, daje tipično odmaknjeno, osamljeno otoško naselje. Toda kmalu nas je presenetila mala, nova, moderna arhitektura muzeja na osrednjem trgu. V njem so predstavili svojega rojaka, zanimivega humanista, leksikografa, fizika, filozofa in pisatelja Fausta Vrančiča (1551–1617). Živel in deloval je skoraj v Trubarjevih časih. Pravo in filozofijo je študiral v Padovi, bil je v Rimu, leta 1581 so ga imenovali za tajnika kralja Rudolfa II. na dvoru v Pragi. Zelo izobražen in razgledan je pripravil prvi tiskani dalmatinski slovar za pet evropskih jezikov (latinski, italijanski, nemški, madžarski in hrvaški) ter še vrsto drugih del. V muzeju je bila zanimiva predstavitev modelov njegovih inovativnih strojev za opravljanje vsakdanjih poljedelskih in drugih opravil. Vseh 56 konstrukcij je narisal v bakrorezu in jih leta 1595 opisal v *Machinae Novae*.

Že na vhodu nas je presenetil *Leteči človek* – *Homo volans*, njegova različica padala. Čeprav je umrl v Benetkah, je pokopan v cerkvi sv. Marije v Prvič Luki nedaleč stran od muzeja.

Zanimiv je bil tudi naslednji otok, ki smo ga obiskali. Zlarin je z 8 km² skoraj trikrat večji od otoka Prvič in je tretji največji v šibeniškem arhipelagu. V dolini med dvema nizoma gričev je Zlarinska luka z naseljem Zlarin. V virih je kraj prvič omenjen že leta 1298 in je poleg dveh zaselkov Borovica in Magama edino večje naselje. Čeprav je bila dolina plodna in dobra za obdelovanje, so se domačini ves čas raje ukvarjali s pomorstvom, ribolovom in pozneje s turizmom. Danes celotni turistični destinaciji vedno dodajo tudi koralno zgodbo. V virih so Zlarjani že 1412 omenjeni kot dobri lovci na korale, ki so jih prodajali v Neapelju. V muzejčku so nam pokazali in povedali, kako so korale nabirali in obdelovali. Povedali so tudi, da se sedaj s to gospodarsko panogo ne ukvarjajo več. Kljub temu imajo kar nekaj trgovin z zelo lepo, dragoceno in drago koralno ponudbo.

Od kod so korale, niso povedali. Lepo je bilo z ladjico ovinkariti ob in po šibeniškem kanalu. Neokrnjeni, malo naseljeni in daleč od ponorelega sveta so bili umaknjeni otočki in otoki. Od vseh nas je najbolj navdušil otok – trdnjava Sv. Nikole. Zgrajena je bila leta 1524, da bi zapirala ter varovala vhod v Šibenik pred turškimi vdori na morju. Njena obrambna funkcija ni bila nikoli potrebna, ker je že s svojim videzom delovala dovolj močno in zastrašujoče. Tudi mi smo imeli tak občutek.

Za konec pa še nekaj misli:

Saj je bilo lepo ... samo rastlinje v parku hotela Imperial Park je bilo posušeno, oleandri uveneli. To je za Dalmacijo značilno, normalno in sprejemljivo. Ampak Vodice imajo veliko sladke vode. Čeprav so nekateri lokali ob morju pod hotelom še samevali, je bila njihova okolica neurejena, v grmovju so se nabirali polomljeni stoli in smeti idr., in to pred plažo hotela ni bilo ravno primerno. Vse me verjetno sploh ne bi motilo, če ne bi bila nekaj sto metrov stran okolica kompleksa drugih Imperial hotelov (višje kategorije) urejena do potankosti. Tlakovana ploščad z bazenčki, vodometi, zelene, postrizene travnate površine, cvetje. Vse se je povezovalo s prelepim novim Olympia Sky hotelom. Arhitektura je simbolizirala ladjo in je v steklu, kovini in marmorju ter s svojo mondenostjo in posebnostjo sijala daleč naokoli. Bila je orientacija in merilo, da tam poleg na obrobju bivamo mi. Upam in želim, da bo kdo izmed nas lahko kdaj dopustoval tam ... na drugi strani.

Za naše dopustovanje so se trudili: Marija in Peter (DU Velike Lašče) ter Nevenka, Miša in Sandi (Relax Turizem). Vsem se za požrtvovalnost zahvaljujemo in si želimo ponovnega sodelovanja.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE VELIKE LAŠČE

**KUD Primož
Trubar Velike Lašče
vas vabi na**

SREČANJE OB ZAČETKU NOVEGA ŠTUDIJSKEGA LETA 2019/2020

**Srečanje bo v sredo,
9. oktobra 2019, ob 18. uri
na Trubarjevi domačiji na Rašici.**

Srečanje je namenjeno tako sedanjim članom UTŽO kot tudi vsem tistim, ki bi se želeli pridružiti na novo, pa jih zanima, kako in kaj. Na srečanju bodo predstavili tako način dela UTŽO kot tudi posamezne krožke (Naš kraj včeraj, danes, jutri, Filozofija v vsakdanjem življenju, računalniški krožek, Pogovori z zdravnico, likovni krožek, foto-video krožek, čebelarški krožek) in delavnice (zeliščarske in druge) ter druge aktivnosti UTŽO. Po predstavitvi nas čaka še skupno druženje ob majhni pogostitvi.

Lepo vabljeni!

AKTIVNOSTI DU VELIKE LAŠČE

SEPTEMBER

V soboto, 21. 9.,
se bomo s Sprehodom za spomin po Velikih Laščah poklonili svetovnemu dnevu demence. Zbrali se bomo ob 16. uri pred Glasbeno šolo Velike Lašče.

V sredo, 25. 9.,
se bomo odpravili na obisk v Avstrijo in si ogledali lepote koroških jezer.

OKTOBER

V sredo, 2. 10.,
bomo obiskali festival za tretje življenjsko obdobje F3ŽO v Cankarjevem domu v Ljubljani.

V soboto, 12. 10.,
se bomo člani DU ob dnevu starejših družili in gostili svoje člane – letošnje 80- in 90-letnike v Robu.

V sredo, 16. 10.,
ob 16. uri bo v društveni sobi O povečanju odpornosti in izboljšanju imunskega sistema predavala ga. Cirila Mehle. Predavanje je namenjeno vsem občanom.

Z oktobrom 2019 bomo pričeli z enurno telovadbo vsak ponedeljek ob 10. uri, pod vodstvom fizioterapevtke do 31. marca 2020. Število udeležencev je omejeno.

**Prijave na dogodke sprejema
ga. Stanka Ivanc
prek telefona
041 244 575.**

MLADCA JOŽE IN BLAŽ TER STARI BUICK DOSEGLI ZASTAVLJENI CILJ

Ana Pia Debeljak

V 2. številki letošnje Troble smo predstavili vse tri udeležence najtežje preizkušnje – relija starodobnih vozil Peking–Pariz.

Ob tej sedmi ponovitvi relija zagotovo vemo, da lahko Slovenci, Škofljičan, Malolaščan, in avtomobil naredita karkoli in gresta kamorkoli, da lahko premagata nemogoče vozne razmere širnih prostranstev Kitajske, Mongolije, Rusije.

Vsem trem junakom (tudi buicku na poti ni bilo lahko) je OTC Škofljica v soboto, 13. julija, ob 10. uri pred hipermarketom E. Leclerc v Ljubljani pripravil manjši sprejem. Ob prihodu so buicka spremljali štirje motoristi in s trobljenjem vzbujali radovednost. Le kaj se dogaja?

V 36 dneh, od 2. junija do 7. julija, sta voznik Jože Zalar in navigator Blaž Stefanija naredila ogromne, zlasti pa nepozabne korake oz. kilometre svojega življenja. Postala sta prva slovenska posadka na tem reliju. Števec 80-letnega buicka je nameril 13.680 km, cestam pa ne moreš reči cesta.

Po startu pred velikim kitajskim zidom sta po dobrem mescu naša junaka, Slimmy in Filko, prečkala ciljno črto v francoski prestolnici.

Predsednik OTC Škofljica, Franc Gruden, je obema izročil priznanja, vozniku pa tudi spominski pokal.

Po uvodni dobrodošlici smo želeli potešiti radovednost o pripetljajih na tej dolgi avanturi. Na vprašanje o predstavi, na kakšno pot se odpravljata, je Jože odgovoril: »Sva vedela, da se bo kaj uničilo. Da bo šlo vseh 105 avtomobilov v maloro, tega pa nisva pričakovala. Prijavilo se je 120 posadk, na start jih ni prišlo niti 15, do cilja pa samo 65 z avtomobili, s katerimi smo štartali na Kitajskem. So ljudje, ki so od doma pripeljali druge avtomobile in z njimi nadaljevali reli. Vsak ima cilj priti do konca. Na kakšen način, ni pomembno. Točke sploh niso cilj. Od 4. dne dalje jih nisem več štel, bilo je brez veze. Dobila sva toliko kazenskih točk, da nisva bila več med favoriti.

Kar se tiče relija Peking–Pariz, smo naredili kljukico, in to je to. So drugi izzivi, so drugi reliji, ta me ne zanima več. To je načrtno uničevanje avtomobilov, to starodobnikom ni v čast.«

Povedal je še več zanimivih stvari: »Mongolija. Ja, je asfalt, potem ga pa kar ni. Popolnoma nepredvidljivo. Kakšno gradbeno podjetje bi imelo dela za kakih dvesto let. Mongolija je kar velika. Prevozili smo jo v šestih, sedmih dneh in tam tudi največ polomili. Luknje na cestah te ubijajo. To je milijarda šusov. Potem se malo sprostiš in spet padeš v luknjo.

Počitka je bilo dovolj, ne glede na vse. Na velike razdalje se navadiš. Ob cesti se doga-

ja. Voziš, in od nekod se pojavi tisoč ovac. Pot ti preseka kamele, pa si vzameš čas. Ko se cesta sprazni, nadaljuješ z vožnjo.

Motor je delal presenetljivo dobro. Motorju kapo dol. Ni se pregreval, če pa je bilo le malo prevroče, sva se ustavila. Imela sva poln avto rezervnih delov, a vse, kar sva imela s seboj, je bilo brez veze. Potrebovala sva čisto druge stvari. Človek si ne bi tega nikoli mislil. Dele smo si izmenjevali med seboj.«

Jože srkne požirek šampanjca in nadaljuje: »Organizacija. Desetkrat smo res dobro spali, drugače so bila prenočišča porazna. Vse vleke, delavnice moraš sam pokriti, oni pa so pobrali toliko denarja. Bog varuj, da se ti kaj zgodi. Z Blažem sva imela hujšo okvaro na buicku, počeno os na zadnjem kolesu. Če te ni, nihče ne vpraša, kje si. Dva dni sva bila stran od ekipe. Komunikacija je bila zelo slaba.«

Navigator Blaž v smehu opisuje svoj pogled na avanturo: »Takrat, ko se nama je odlomila os, sva imela srečo, da je padla pod avto. Tank je tako nizek, in če bi avto padel na tla, bi preglodalo nerjaveče jeklo. Drsel sva 400 m po grobem asfaltu. Gorela je guma, gorele so pakne. Ponovno sva se rodila. Tam sva se vsak dan ponovno rodila, ali celo v enem dnevu tudi dvakrat. Eno se je zgodilo zgodaj zjutraj. Prvo je bilo: »Zakaj tukaj?« Potem sva rekla: »Joj, saj tu je

super, tu je cesta!« In potem kalvarija s prevozom buicka do Moskve in rezervno osjo, ki je prispela z letalom, sicer na napačno letališče, a se je vse srečno končalo.«

»Ali bi šel še enkrat na to pot?« »Še enkrat? Ne! Svet je tako lep, da ga je treba obiskati. Dovolj je, da enkrat vidiš Mongolijo, puščavo Gobi. Mogoče bi šel tja spet čez dvajset let z družino. To se vleče. En teden je enako. To je kot morje sredi oceana. Ampak lepo je samo prvi dan, vsi drugi dnevi so enaki, enaki, enaki, voda, voda. Tu pa stepla, stepla, brezkončna stepla.«

»Z Jožetom sva si predstavljala, kako bo. Oba imava izkušnje. Vozil sem že po vseh celinah. Vendar si nisem predstavljal, da te s takimi avti peljejo na tako slabe ceste, da avto dobesedno uničuješ. Vsak dan je bilo na popravilu najmanj dvajset starodobnikov.« »Kako je bilo na cilju, v Parizu?« »Ni bilo to, kar bi človek pričakoval. Zmeda. Vse po pravilih angleškega organizatorja. Nič! Samo osebni spomini. Tako je!« je pripoved zaključil Blaž.

Jože se je razgovoril o hrani: »Polovica hrane je ful dobra, za polovico ne veš, kaj ješ. V Mongoliji dobiš meso kamel, ovc, govedino, vse zelo začinjeno, vse ima isti okus. Na Ljubelju sem kar zajokal, ko sem na krožniku pred seboj zagledal pečenko.«

»V štirih prostih dneh smo popravljali avtomobile, imeli smo tudi nekaj časa za ogleda. Velik vtis je name naredil Trg nebeškega miru na Kitajskem. Tam je vse tako veliko. So poseben narod. Zvečer sva šla spat v hotel, zjutraj pa je bila poleg njega postavljena nova stolpnica.«

Žerjavi, eden poleg drugega, avtocesta ena čez drugo, to je noro. Na Kitajskem nisem opazil nobenega starodobnika, enostavno jih ni.«

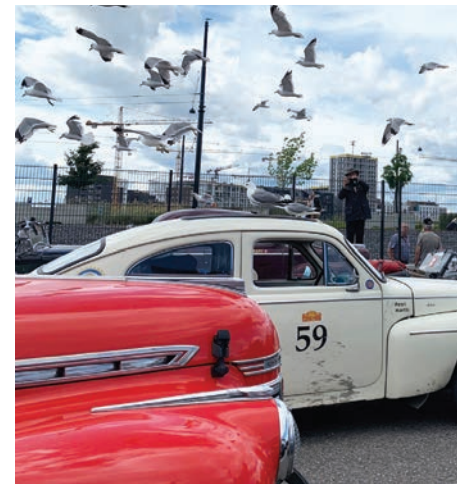
»Zelo sem srečen in presenečen nad prijatelji in člani OTC Škofljica, ki so naju pričakali na Ljubelju. Enkratni sprejem po tej veliki avanturi, po reliju od Pekinga do Pariza. To je edinstveno. Nazdravili smo srečnemu koncu. Nazdravili smo srečnemu koncu. Povzpeli smo se do kočice Stari Ljubelj. Tam pa pogostitev s pristno slovensko hrano. Saj sem že rekel, kako sem bil vesel pečenke.«

Hvala vsem prijateljem, družini, podpornikom, donatorjem, ekipi, ki me je ves čas spremljala, hvala OTC Škofljica za današnjo dobrodošlico,« so bile Jožetove besede ob zaključku druženja pred E. Leclercom.

Imela sem še dve vprašanji za Jožeta. Kaj pomeni oznaka na registrski tablici SFX. Razlagala sem si, da je S Slimmy, F Filko, X pa mi je ostal neznanka, kar tudi je. »Ne, ne, ni tako. To so posebni efekti. Vsa moja vozila jih imajo.«

Zadnje vprašanje: »Kateri je naslednji izživ?« »Že v oktobru grem na šestdnevni reli v Ameriko k prijateljem, ki sem jih spoznal na pekinški avanturi. Tam bo šest vozil, šest voznikov, šest navigatorjev. Potem se bomo vsak dan menjavali na kontrolni točki. Vsak vozi vse, vsak navigira vse. To bo zanimiva zgodba.«

Ob Jožetovem rojstvu ga je mama z ljubeznijo vzela v naročje in vzkliknila:

»Joji! Kako je mcn, pa drobčkan ..., le kaj bo iz njega?«

Spoštovani ljubitelji starodobnih vozil, bralci Troble. Če ste prebrali ta članek, že veste, kaj je zraslo iz drobnega dojenčka.

Če želite boljše spoznati dogodke na reliju Peking-Pariz, si jih lahko ogledate na www.facebook.com/slimmy.buick.1939

S KOLESOM ČEZ HIMALAJO

Jože Starič

Ko sem spomladi izvedel, da se da Himalajo prevoziti s kolesom, sem se odločil v trenutku. Sledile so samo še tehnične podrobnosti. Odpravili smo se v manjši skupini: midva z Metko in izkušena popotnica Romana. Metka in Romana sta peš in z avtom spoznavali Ladakh, jaz pa sem se čez Himalajo, iz Lehja v Manali, odpravil s kolesom. Kolesarsko ekipo sta poleg mene sestavljala še voznik Dhundup, ki je Tibetanec, rojen v Indiji, in kuhar Topchen iz Nepala. Vso dodatno opremo za osemdnevno kolesarjenje sta vozila v spremljevalnem avtu – Mahindri Scorpio.

Pot čez Himalajo ves čas vodi po NH3 (National Highway), ki jo vzdržujeta v prevoznem stanju BRO (Border Roads Organization) in indijska vojska. Vzdrževati okrog 500 km dolgo cesto, ki je speljana po neobljudenih krajih skozi divjo pokrajino, je velikanski podvig. BRO in vojska se ves čas borita z naravo in popravljata cesto, ki jo skuša narava s pomočjo vode in zemeljskih plazov vzeti nazaj. BRO ima ob cesti postavljene spodbudne in poučne napise na betonskih spomenikih, kot sta: »Vozi na konjske sile, ne na rum.« »Ali greš na zabavo? Potem vozi z glavo!« Indijska vojska pa sporoča, da dela za nas in »Mir se ne zgodi, za mir je treba delati«.

Od Lehja (3.500 m) do Manalija (2.050 m) se je treba povzpeti na prelaze Taglang La (5.328 m), Lachung La (5.059 m), Nakee La (4.769 m), Baralancha La (4.890 m) in Rohtang La (3.978 m). Cesta je v začetku asfaltirana, široka, a narava zmaguje in ponekod komaj še verjameš, da je tam res bila kdaj cesta. Tam, kjer je cesta slaba, je res slaba, pri nas še gozdne vlake izgledajo bolje.

Ladakh, ki mu je konec julija indijski parlament podelil samostojnost in ni več del zvezne države Jammu in Kashmir, je redko poseljeno puščavsko območje. Večjih problemov s cestami tam ni bilo. Povsem drugače je proti Manaliju, v zvezni državi Himachal Pradesh. Ko tam dežuje, reke in hudourniki narastejo in prožijo se zemeljski plazovi. Preden jih vojska očisti, je cesta lahko tudi po več dni zaprta.

Ko sem se pričel vzpenjati proti prvemu prelazu, sem vedel, da bom za dober teden popolnoma odrezan od civilizacije, brez mobilnega signala in brez interneta. Prvi prelaz na poti je hkrati s 5328 m tudi najvišji – Taglang La. Proti vrhu prelaza sem se po uničenih odsekih ceste prerival mimo konvoja vojaških tovornjakov. Močno je deževalo in do vrha sem prišel tako premražen, da sta mi morala Dhundup in

Topchen pomagati se obleči. Tabor smo postavili pod prelazom pri slanem jezeru Tsokar. Zjutraj nas je pričakala zasnežena pokrajina.

Tretji dan smo se povzpeli pod prelaz Lachung La. Prvi del poti je bil lep, nato pa je šlo kot po stopnicah. Utaborili smo se v dolini pod prelazom. Vsak večer smo z Dhundupom in Topchenom postavili dva šotora: v enem so bile shramba, kuhinja in njuna spalnica, v drugem pa je bila moja spalnica. V Indiji je kampiranje dovoljeno povsod. Ker sem bil sam, se nismo natančno držali potovalnega načrta. Dhundup nam je vsako popoldne poiskal primerno lokacijo za taborjenje. Tisto, čemur rečejo kamp, ni najboljše izbira.

Četrty dan se je pričel z vzponom na prelaz Nakeela, sledil je spust po čudovitih serpentinah Gata loops v dolino. Med spustom sem srečeval kolesarje, ki so vozili v nasprotni smeri. Nekaj jih je bilo celo na tandemih. Večinoma so vozili v spremstvu spremljevalnega vozila.

Kolesarjenje od Manalija do Lehja je zelo priljubljeno, samo v času mojega podviga sem srečal več deset kolesarjev. V obratni smeri sem bil najbrž sam. Cesta je močno priljubljena tudi med motoristi.

Na izposojenih motorjih znamke Royal Enfield (prav vsi so te znamke) so počasi ropotali po NH3 in uživali v razgledih, se borili s slabo cesto in se na vrhu prelazov fotografirali še bolj zadovoljni kot jaz.

Po prečkanju meje med Ladakhom in Himachal Pradeshem je ceste zmanjkalo, saj si jo je prisvojil hudournik, čez dober kilometer pa se je izboljšala. Bilo je prelepo, da bi dolgo trajalo – zadnjih deset kilometrov sem vozil po cesti, ki to ni bila. Dhumdup je imel nekaj težav, da je našel primeren prostor za taborjenje. Utaborili smo se na skalni polici na višini 4.800 m. Ponoči so me pred mrazom varovali debela spalna vreča, trije puloverji in dvoje hlač. Zjutraj je bila voda v plastenki zmrzjena.

Do prelaza Baralancha La je bilo treba nekajkrat prečkati hudournike, kar mi je odlično uspelo. Le enkrat sem stopil v globoko vodo. Po spustu v dolino smo se utaborili na dvorišču samostana v Jispi. Posijalo je sonce, tudi pokrajina je postajala vse bolj zelena in očem prijazna.

Naslednje jutro je spet sijalo sonce, cesta je bila večinoma spodobna. Po nekaj kilometrih vzpona (preriniti sem se moral med dvema večjima čredama oavc in koz) sem se spustil v dolino, potem pa se ponovno

pričel vzpenjati. Dhumdup je sredi hriba našel kmetijo na višini nekaj manj kot 3.000 m. Pridelujejo zelenjavo, prepoznal sem brokoli in nekaj podobnega solati, kar je Topchen zvečer skuhal. Na njihovem dvorišču smo se utaborili in pred večerjo so nas obiskale domačinke. Ženske v vasi skrbijo za govedo. Krave so pri njih svete živali, lahko jih torej le molzejo. Ko krava pogine, jo pokopljejo. Malo je prevajal Dhumdup, sicer pa smo si pomagali z govorico rok.

Topchen je v svoji kuhinji vsak večer skuhal večerjo z najmanj tremi hodi. Na voljo je imel en kerozinski kuhalnik, vrečo posode in tla v šotoru. Čepel je na tleh in kuhal kot v najbolje opremljeni kuhinji. Kuhal je posebej zame in posebej zanju. Ko sem ga vprašal, zakaj je to potrebno, je odgovoril: »Ker nisi Indijec, nisi navajen naše hrane.« Tudi moja hrana je bila indijska, samo drugače začinjena. Na kerozinskem kuhalniku pa mu je uspelo speči celo pico in biskvit. Naslednji dan me je čakal še zadnji prelaz – Rohtang La. Kar hudo se je bilo najprej spuščati navzdol. Cesta je bila eno samo nasprotje: najprej lep asfalt, nato pa zaradi zemeljskih plazov in hudournikov razoran kolovoz. Zadnjih deset kilometrov proti prelazu se je začelo z lepimi serpentinami, potem pa nas je prometni znak usmeril na obvoz. Videti je bilo, kot da obvoz ni bil speljan po obstoječi cesti, ampak so ga na novo zvozili tovornjaki in avtomobili. Ponekod vozilom ni šlo, zato sem se prerinil mimo njih. Tik pred prelazom se je pasla čreda jakov.

Posebno adrenalinsko doživetje pa je bil spust s prelaza Rohtang La. Dan pred mojim spustom se je zaradi obilnega dežja sprožilo več zemeljskih plazov, cesta je bila

očiščena le toliko, da se je dalo voziti po njej, a na več mestih je bilo prostora samo za en tovornjak. Približno 10 km dolga kolona je bila po serpentinah speljana izmenično v obeh smereh. Kolesarji in motoristi smo se prerivali med stoječimi ali počasi vozečimi tovornjaki in avtomobili ter se tako izognili čakanju.

Pod prelazom je bil končni cilj v mestu Manali. Vmes smo še enkrat taborili, osmo jutro pa sem se v dežju spustil do cilja v Manaliju. Tam sem počakal na Metko in Romano, ki sta se po tej poti peljali z avtobusom, kar je bilo po njihovih besedah veliko bolj adrenalinsko kot vožnja s kolesom.

Adrenalinska cesta Leh-Manali je v severni Indiji, povsem na drugem koncu sveta. Odprta je od sredine aprila do sredine oktobra in predstavlja edino cestno povezavo do Leha – po njej zvozijo v Leh vse, kar tamkajšnji prebivalci potrebujejo, tudi gorivo za njihove avtomobile in generatorje za elektriko. Potnike pa po tej cesti prevažajo z avtobusi, taksiji in osebnimi avtomobili. Indijci trobijo povsod: ko se srečajo, pred ostrim ovinkom, ker jih na to opozori znak, ko nekoga dohitijo itd. Tudi meni so trobili, vendar sem po nekaj dneh ugotovil, da to ne sporoča »Umakni se!«, ampak »Pazi, tudi jaz sem tu!«. Ali pa so me s trobljenjem samo pozdravljali. Jaz pa sem jim odzdravljaj z mahanjem.

ORATORIJ V VELIKIH LAŠČAH

Branka Levstik / foto: Luka, Branka

Od 26. do 30. avgusta je v Župniji Velike Lašče potekal oratorij z naslovom Imaš moč. Letos se ga je udeležilo 82 otrok, od predšolskih do učencev 8. razreda. Na oratoriju je bilo od 15 do 18 animatorjev in pomočnikov, ki so zadnji počitniški teden preživeli delovno in poskrbeli, da so se otroci dobro počutili.

Otroci so spoznavali lik iz slovenskega izročila, Petra Klepca, ki je iz šibkega fantka postal krepak fant in kasneje mož. Vsak dan je prosil Boga, naj mu da moč, da se bo lažje uprl pastirjem, ki so se mu posmehovali in se iz njega norčevali.

Oratorij smo začeli s sveto mašo v naši farni cerkvi, nato pa ga nadaljevali s himno, igro in katehezami. Otroci mavrične skupine so letos igrice zelo dobro pripravili in jo vsak dan zaigrali. Sami so izdelali tudi sceno zanj.

V ponedeljek so otroci v delavnici izdelovali rožice iz krep papirja. Delavnico je vodila Milka Debeljak.

V sredo smo imeli izlet v Osilnico, kjer smo si ogledali tamkajšnje cerkev, o kateri je spregovoril župnik, g. Andrej Pažur. Nato smo spoznavali deželo Petra Klepca, njegovo zgodbo in se igrali stare igre. Z različnimi aktivnostmi smo se zabavali v Športnem centru Kovač.

Že drugo leto se je v oratorije po Sloveniji vključila Slovenska karitas, ki želi s sodelovanjem v projektu Vidni in varni na cesti pomagati, da so otroci in animatorji bolj vidni in varni v vsakdanjem prometu. Otroci so za nagrado dobili tudi kresničke.

V četrtek je otroke pričakalo presenečenje. Lahko so se zabavali na napihljivem gradu. Zelo so se ga razveselili.

V petek nas je kot gost obiskal g. Igor Luzar in nam na zanimiv način predstavil življenje bl. Alojzija Grozdeta. Tako nam bo naša zimska kapela še bolj domača.

Na koncu oratorija so otroci prejeli tudi letošnji oratorijski spominek – žogico za stiskanje v obliki srca.

Naš oratorij je drugačen tudi zato, ker staršem zanj ni treba veliko prispevati. Prispevek je za avtobusni prevoz in vstopnino, vendar se s tem ne pokrije vseh stroškov. Da lahko vseeno uresničimo zadane cilje, gre zahvala vam, ki se odzovete na naše prošnje.

Letos sta pokrovitelja oratorija **Društvo podeželskih žena Velike Lašče**, ki je ves prispevek od prodanih butaric podarilo za potrebe oratorija, in **Občina Velike Lašče**.

Tudi letos smo imeli otroci in animatorji brezplačen tople obrok, ki so ga prispevali naši sponzorji: **gostilna Pri Kropcu, Kmetijska zadruga Velike Lašče, gostilna Pri Kuklju** in **OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče**. Za animatorje so ob zaključku oratorija poskrbeli v **Piceriji pri Roku**. Prošnji za donacijo sta se ponovno odzvala še občinska odbora **Slovenske demokratske stranke** in **Slovenske ljudske stranke**. Denarna sredstva so prispevali še: **KG-DENT, d. o. o., Lidija Čop** in **Franci Košir**.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste prostovoljno, v cerkvi, prispevali za potrebe oratorija ali pa dar prinesli v župnišče. Hvala vam za vaš dober namen in vse spodbude.

Hvala vsem babicam in staršem za sladke prigrizke in Petri za sladoled. Tako so bili dnevi še lepši in slajši.

Zahvaljujemo se tudi KUD-u Primoža Trubarja Velike Lašče za ozvočenje, PGD Velike Lašče za klopi, mize in prostor, PGD Dvorska vas za žar, Osnovni šoli Primoža Trubarja za posode za kosilo, Boštjanu Perovšku za deščice in Jožetu Žužku za izdelavo ogrodja za sceno. Hvala g. župniku Andreju za vsakodnevni nagovor, za lepe besede in spodbudo. Zahvaljujemo se tudi vam, starši, ker ste nam zaupali svoje otroke, vam, dragi otroci, pa hvala za prijeten teden. Naj vas vrednote, ki ste jih spoznali med oratorijem, spremljajo vsak dan.

PIRATI NA SAMOTNEM OTOKU

Mojca Kokelj, Dobrosrčna čebelica

V petek, 29. 7. 2019, smo se člani čete Škocjan-Turjak 1 odpravili na težko pričakovani poletni tabor v Beli krajini. Govori se, da se na otoku Božakovo skriva zaklad, zato smo se na piratsko pustolovščino odpravili kar z vlakom. Ob prihodu smo postavili piratski tabor, da smo se lahko zabavali, peli in se igrali.

Na otoku smo se srečali s staroselci, ki so nam skozi ves teden pomagali pripravljati najrazličnejše izzive. Prav vsako noč so v naš tabor vdrla nepridipravi, ki so nam kradli piratske zastave. Neustrašno smo se borili in branili tabor, vendar smo morali vseeno malo popustiti tujim piratom. Naslednje jutro smo morali plačati dolg, da so nam vrnili zastave.

Kljub slabšemu vremenu smo radi skočili v reko Kolpo, ki je tekla ob našem taboru, in se igrali zanimive igre.

Kot pirati smo se morali znajti, zakuriti ogenj in pripraviti kosilo, a nekatere dni je bila ta naloga zaradi dežja močno otežena. Takrat so nam z veseljem pomagali domorodci (voditelji).

Na taboru nam je bilo zelo všeč. Ne smemo pa pozabiti, da smo prišli na otok z nalogo poiskati zaklad. Odpravili smo se na 24-urni potep, kjer smo iskali zaklad. Ugotovili smo, da so tamkajšnji prebivalci zelo prijazni, saj smo tisto noč prav vsi spali na toplem. Zjutraj smo našli zaklad in se napotili proti taboru. V soboto smo se odpravili do bližnje cerkve, kjer smo imeli sveto mašo, pri kateri smo sodelovali z branjem in s petjem.

Dnevi so hitro minevali in zelo smo se zabavali. Kmalu smo se morali od tam posloviti in se odpraviti novim pustolovščinam naproti. Naša sedemdnevna pustolovščina nam je prinesla veliko znanja, novih izkušenj, veselja in iger, predvsem pa smo se povezali z Bogom in naravo. Kot vsako leto je bil to še en nepozaben skavtski tabor, ki nam bo ostal v lepem spominu, še najbolj nam odhodnikom (tisti, ki smo bili v četi zadnje leto). Radi bi se zahvalili in pohvalili naše odlične voditelje. Čeprav se vam včasih zdi, da bi bili lahko boljši, vedite, da ste vi tisti, ki ste nam pokazali, kaj pomeni biti skavt v vsakdanjem življenju in slediti motu »Bodi pripravljen«. Hvala!

Rad preživljaš čas v naravi?
Se rad igraš s prijatelji in spoznaš
nove ljudi?

Te kdaj predrami iskrica, da bi se podal
na pustolovski izlet?

Zakuril ogenj z eno vžigalico ali kresilom?
Si pripravljen za najrazličnejše
dogodivščine?

Če si odgovoril z DA na vsaj eno
vprašanje,
si iz pravega testa za SKAVTA!

SKAVTI
vabimo nove člane

stare od 11 do 16 (veja IV)
in od 16 do 21 let (veja PP)

ZAČETEK SKAVTSKEGA LETA
29.9.2019 ob 10ih v
Velikih Laščah
sveta masa in kratek sestanek za starše

Za dodatne informacije se obrnite na
skavtiskocjanturjak1@gmail.com ali pokličite na
tel. št. **051 218 511** (Zala Kogoj), spremljate pa nas
lahko tudi na naši facebook strani **Legendarne žvine**.
Se vidimo!

SKUŠAJTE ZAPUSTITI TA SVET ZA **SPOZNANJE BOLJŠI**, KOT STE GA PREJELI

Jera Stritar, Samostojna goska

V času petnajstih let, odkar sem izrekla skavtsko obljubo, sem pogosto slišala: »Poglej tabornike!« Ali pa: »Kakšna je sploh razlika med skavti in taborniki? Koliko pa dobiš, če si skavtski voditelj? Kaj sploh delate pri skavtih? Koliko časa pa porabiš za skavte itd.«

Prav vsak skavt, pa naj bo to novopečeni ali pa že bolj izkušen maček, se zagotovo spomni svoje skavtske obljube. Z njo skavti v svoje združenje sprejememo nove člane, ki po letu priprav na posebnem slavnostnem dogodku obljubijo z besedami: »Pri svoji časti obljubljam, da si bom z božjo pomočjo prizadeval služiti Bogu in domovini, pomagati svojemu bližnjemu in izpolnjevati skavtske zakone.« Obljubo izrečejo pred svojimi voditelji, medtem ko imajo levo roko položeno na slovenski in skavtski zastavi ter zastavi svojega stegna, desno roko pa držijo v skavtskem pozdravu. V prvem delu obljube se že skriva odgovor na vprašanje o razliki med taborniki in skavti – z božjo pomočjo služiti Bogu. Skavti svojo moč črpamo iz Njegove stvaritve, iz narave. Na taboru preživimo en teden v neločljivi povezanosti z naravo in vsemi njenimi dobrinami. Takrat se še močnejše zavemo, kako bistvena je za človeka voda, kakšno moč ima ogenj, kako koristno uporabiti les, kako spremembe na nebu napovedujejo vreme itd. Naravi se s svojim znanjem skušamo prilagoditi in jo hkrati spoštovati.

Služiti domovini – dan na skavtskem taboru se prične z dvigom stegove, skavtske in slovenske zastave. S tem vsak dan izkažemo pripadnost svoji skavtski skupini ter celotnemu skavtskemu gibanju in seveda pripadnost naši domovini, naši Sloveniji.

Ni lepšega začetka tabornega dneva, ko skavt ob prepevanju skavtske in slovenske himne ter z neizmernim ponosom v srcu visoko na jamboru opazuje vihanje zastav. Skavti do svoje domovine čutimo veliko odgovornost in v tem duhu vzgajamo vse prihodnje skavtske rodove. Kdo je skavtski voditelj, kaj je njegova naloga in kolikšno je njegovo plačilo?

Ustanovitelj skavtskega gibanja Robert Baden-Powell je nekoč dejal: »Niti plačila niti nagrade ne dobimo za služenje, toda prav to nas osvobaja. Ne delamo za delodajalca, temveč za Boga in za lastno vest.« Skavtski voditelji smo prostovoljci. Na srečanja nas ženejo otroška razigranost, preprostost, iznajdljivost. V letih svojega služenja lahko rečem, da sem uspela odkriti vsaj delček bogastva, ki ga otroci nosijo v sebi. So veliko bolj dojemljivi in samostojni, kot si lahko mislimo. Če jih le malo prepustimo njihovi domišljiji, bomo kmalu ugotovili, da so učenci, ki so prekosili učitelja. In prav to me navdaja z največjim ponosom. Vsa odrekanja, vse ure priprav na vodenje, vsa vložena energija, občasna nesoglasja in marsikatera neprespansa noč ob besedah našega ustanovitelja dobijo pravi smisel: »Skušajte zapustiti ta svet za spoznanje boljši, kot ste ga prejeli.« Ta njegova duhovna oporoka, predvsem pa njegov zgled, so kompas vsakemu skavtskemu voditelju.

Kolikšno je torej plačilo skavtskih voditeljev in koliko časa porabimo za skavte? Naše plačilo se ne meri v številkah in ni izraženo v valutah. Skrito je v vsakem otroku, ki mu posvečamo svoj čas, in ima brezmejno vrednost. Časa tako ne porabimo, ker ga darujemo zanje.

ROBIN HOOD IN NJEGOVA NEPREMAGLJIVA BRATOVŠČINA

Zala Kogoj, Zvita vever'ca

Škocjanski volčiči smo se sredi poletja odpravili na prav posebno pustolovščino, čez katero nas je popeljal sam Robin Hood. Preko celega tedna smo spoznavali, kaj je tisto, kar bratovščino odlikuje, ter tako ob koncu tedna postali zares nepremagljivi. Pri tem so nam pomagali raznovrstni izzivi, ki smo jih skupaj uspešno premagali.

Že prvi dan so nas čakale preizkušnje, preko katerih nas je Robin Hood preverjal, ali smo iz pravega testa za njegovo bratovščino. Ko smo jih uspešno opravili, je sledil obred sprejetja, ki se je ob slavnostnem prižigu ognja z gorečo puščico iz loka nadaljeval v prijeten veseli večer. Naslednji dan pa se je naše Sherwoodsko življenje začelo zares. Naredili smo si primerne oprave za v gozd ter si izdelali loke. V svoje malhe smo poleg puščic želeli spraviti še kaj, zato smo dan zatem izdelali še pihalnike. Po napeti bitki smo si vročino popestrili še z vodnimi igrami, kjer smo ob vodnih pinjatih in mokri skupinski sliki zares zmočili prav vse okoli nas.

Ker smo se v prvih dneh kot bratovščina zelo okrepili, smo se v petek pokazali tudi svetu.

Odpravili smo se na izlet (na katerem se nam je pridružil kar 101 mali slonček), zvečer pa smo se vtihotapili na dvor. Za krinko smo si izdelali maske in glasbila ter poskrbeli, da so bili naši želodčki dovolj prazni, da je grajska večerja izgnila, kot bi mignil. Naslednji dan pa se je zgodilo nekaj groznega – našo Lady Mariano so namreč ugrabili zlobni šerifovi podaniki. A ko smo združili moči, smo razvozlati šerifove namige in uspešno našli Mariano (ki so jo zlobneži na drevo privezali kar z gumjastimi bonboni:)). Na srečo nam vrv ni predstavljala prevelikega zalogaja, zato smo šerifu v posmeh naredili fake Mariano, nato pa s petjem dolgo v noč praznovali njeno rešitev.

Kot bi mignil, je bil tu zadnji dan in s tem tudi čas slovesa. S skupno sveto mašo smo se Bogu zahvalili za čudovit teden, nato pa se odpravili vsak na svoj dom, da bi duh naše bratovščine ponesli med ljudi. Imeti tako čudovito skavtsko družino, s katero se skupaj podiš po gozdu in odkrivaš, zakaj je pomembno držati skupaj, je nekaj neverjetnega.

Komaj čakamo, da se oktobra zopet srečamo in pričnemo z ustvarjanjem novih vezi in spominov.

SOLIDARNOST, HUMANOST, OZAVEŠČANJE

Simona Bavdek

Rdeči križ Slovenije je najstarejša slovenska humanitarna organizacija. RKS nudi pomoč ljudem ob naravnih nesrečah, preko različnih dobrodelnih akcij spodbuja čut za solidarnost in razumevanje stiske drugih, spodbuja ter širi vrednote zdravja in zdravega življenja, vključuje mlade v programe RKS ter jih seznanja z dejavnostmi RKS-. KORK Velike Lašče zelo dobro sodeluje z RKS OO Ljubljana in že kar nekaj let oskrbuje posameznike ter družine, ki so socialno ogroženi, s prehranskimi paketi, vsako leto organizira delavnice prve pomoči s temeljnimi postopki oživljanja, sodeluje ob občinskem prazniku.

Najbolj smo veseli, da se je v različne dobrodelne akcije ob močni podpori ravnateljice Metode Kolar vključila OŠ Primoža Trubarja. V lanskem šolskem letu je šola sodelovala v mednarodni dobrodelni kampanji Drobtnica, v dobrodelni akciji Za otroški nasmeh in Zaigraj z nami. Učencem in njihovim staršem se zahvaljujemo za zbrane prispevke.

Na PŠ Rob so oblikovali krožek prve pomoči, ki ga izvajata učiteljici Sonja Škrlj in Marija Katarinčič.

V lanskem šolskem letu pa smo v vseh razredih izvedli naravoslovne dneve z vsebinami prve pomoči.

Naravoslovni dnevi in vsebine po razredih:

- 1. razred:** Kaj pomeni prva pomoč, Klic na 112, Ko sem sam/a doma
- 2. razred:** Kaj pomeni prva pomoč, Preventiva, ko sem sam doma, Pozor, pik žuželke
- 3. razred:** Na rano le čiste roke, Moj zob je poškodovan, Imobilizacija in zvin gležnja
- 4.,5. razred:** Delavnica Samo eno življenje imaš in delo po scenarijih
- 6.,7. razred:** Delavnica Sem sreča v nesreči in delo po scenarijih
- 8.,9. razred:** Teorija prve pomoči, delavnica temeljnih postopkov oživljanja, delavnica krvavitve

Za izvedbo se zahvaljujemo prostovoljcem RK OO Ljubljana in našim učiteljem bolničarjem, ki so pomagali izvajati delavnice.

Z naravoslovnimi dnevi nadaljujemo tudi v šolskem letu 2019/20.

Delavnico Temeljni postopki oživljanja z uporabo AED bomo izvedli v četrtek, 17. 10. 2019, na OŠ Primoža Trubarja, v učilnici 2. a oddelka.

Vabljeni!

Donacija na humanitarni račun RKS-OZ Ljubljana: Vaš prispevek pomoči lahko nakažete na humanitarni račun RKS-OZ Ljubljana, odprt pri Delavski hranilnici, d. d. Prosimo, da pri nakazilu donacij v humanitarne namene Pomagajmo ljudem našega mesta navedete sklic Krajevne organizacije RK Velik Lašče 01-2-52.

Humanitarni račun:

DELAVSKA HRANILNICA, D. D. / IBAN: SI56 61000 1122334482
SWIFT ALI BIC: HDELSI22 / SKLIC: 01-2-52

ROCKTRÓNICA -E Ž (Ó)

Ekipa Rocktronice / foto: Klemen Štular

1. festival rocka in elektronske glasbe
2. drugi najboljši razlog za obisk Turjaka
3. najboljši festival daleč naokoli

Drugo avgustovsko soboto je na Turjaku odmevala že peta Rocktronica. Festival rocka in elektronske glasbe, ki ponuja še precej več od kakovostnega glasbenega programa, in dogodek, ki dokazuje, da se da. Da je v poplavi manjših in večjih festivalov v Sloveniji možno pisati zgodbo, ki ljudi pritegne, ter da je v vse bolj muhastem vremenu možno naročiti sončen, vroč, čisto pravi poletni dan.

Kakšen mesec kasneje, ko nekateri že pridno grejejo šolske klopi, drugi pa se otožno spominjajo zadnjega dopusta in se ob najbližjem šanku hvalijo, da so našli kotiček hrvaške obale, kjer je senca še zastoj, so naše misli že usmerjene v prihodnje leto.

Organizacija dogodka, ki se s štirimestnim številom obiskovalcev uvršča med največje v naših krajih, je za majhno, a tesno povezano skupino organizatorjev namreč velik zalogaj. Tudi težave, takšne in drugačne, neizogibno pridejo zraven, a o tem ni vredno izgubljeni besed. Raje si bomo vzeli še trenutek in to priložnost izkoristili za obujanje prijetnih spominov.

Deseti avgust. Dopoldansko sonce je že dodobra pripekalo, ko so na Turjaku mrzlično potekale še zadnje priprave. V zraku je bilo čutiti napetost. Še nekaj ur do začetka. Ciljna ravnina priprav, ki so se začele že prejšnjo jesen. Teh zadnjih nekaj ur je minilo, kot bi mignil in ves trud je bil poplačan, ko so se vrata pete Rocktronice naposled odprla. Rohnenje car showa in turnir odbojke sta novinca, ki sta se letos pridružila stalni postavi popoldanskih aktivnosti. Ob nastopu Gašperja Berganta se je dan

s salvami smeha hitro prevesil v večer, namesto sonca pa so za razgreto ozračje skrbeli Buržuazija in Fat Butlers. Deseta je že odbila in čas je bil za prvi vrhunec večera – Zmelkoov. Zasedba, ki niti sebe niti sveta ne jemlje preresno in je najbrž tudi zato vedno popularna, aktualna. To je še eden od razlogov, da na Rocktronico rada prideta tudi ata in mama. Oba sta nedvomno zamigala, tudi ko so vajeti z nalezljivo plesnimi ritmi prevzeli sedaj že pravzaprav hišni Lumberjack in poskrbeli za gladek prehod v elektronsko noč. Timo G, Mike Prob in Van Ban so spretno nizali hite in z njimi odvrtili telesa na plesišču vse do roba jutra. Napočil je čas za slovo, z njim pa spokojna, zaspana nedelja.

Preden se organizatorji v celoti posvetimo naslednji izvedbi festivala, je na mestu še nekaj zahval. Iskrena hvala županu, dr. Tadeju Malovrhu za vso pomoč in podporo. Hvala vsem sponzorjem za izkazano zaupanje, nastopajočim za vloženo energijo ter vsem drugim, ki ste svoj čas in trud namenili uspešni izvedbi dogodka.

Nazadnje, a daleč od nepomembnega, pa najlepša hvala sosedom – vsem vam, ki živite v bližini, ki ste bili zaradi dogajanja morda celo prikrajšani za nemoten spanec, a razumete, da gre za sicer hrupen večer, ki pa močno pripomore k prepoznavnosti kraja in občine ter vsaj za eno noč odžene volkove in medvede daleč stran.

Za zaključek lahko z veseljem ugotovimo, da je Rocktronica 2019 uspela, organizatorji pa vam obljublamo, da bomo prihodnje leto spet tu. Še večji in še boljši.

Podporniki festivala:

HOC Center, d. o. o., Občina Velike Lašče, Tribuna Kapital, d. o. o., Gradnje Moste, d. o. o., Blesk 2, d. o. o., MLC Ljubljana, Cvetličarstvo Zakrajšek Marko, s. p., Bar Murnček, Wicked tattoo, Frizerska hiša Mark, vj MESEC, M-Ozvočenje, SKARPA, d. o. o., Print Point, d. o. o., S-TISK, PUCHAR-P, d. o. o., Paintball Pitbull, ST-HREN, ŠD Turjak, ŠMD Turjak, DOD Gradež, LD Turjak, Slavček, d. o. o., Villa Cereja, d. o. o., PGD Dolnje Retje, Yoco Audio, Planinsko društvo Velike Lašče, Zavod Rondo.

IZ VELIKOLAŠKEGA OKRAJA 19: ÓSOVNIKARJI

Metka Starič / foto: Metka Starič

Med opuščene in skoraj pozabljene rokodelske veščine naših krajev sodi izdelava ósovnikov. Ósovník spada v osnovno opremo koscev. Leseni tulec z vodo in brusom, ki so si ga zataknil ali zavezali za pas, so si na kmetih običajno napravili sami. Ponekod so ga izdelali iz lesa, drugje iz rogov. Kasneje so jih zamenjali s plehnatimi, nekateri pa še vedno ohranjajo lesene.

Nekaj posebnega so bili ósovníki z Gradeža z bogatim likovnim okrasjem in kakovostne izdelave. Cenili so jih daleč naokrog. Gradeške ósovníke so imeli vse do Grosupljega, Dobrépolja in Svetega Gregorja. Če si niso privoščili novega, pa so se kosci postavljali vsaj z rabljenim in spravljenim, na katerem je bil gospodarjev monogram, vrezan po naročilu.

Ósovníke so izdelovali v zimskem času in jih pripravili za prodajo – v eni zimi so jih izdelali tudi po 200. Za nakup te opreme je bilo kar nekaj priložnosti na večjih sejmih, kot so bili Tihi semenj na Rebri v Dobrépolju, Alojzijev semenj v Velikih Laščah, Kresni semenj v Ribnici. Nanizani na vrvi so ósovníki čakali na svoje kupce. Pri njih so se ustavljali gospodarji in fantje: »Kje imate luknje?« in prodajalec je porožljal s svojo robo na vrvi. Raje so si izbrali ta opraskanega, torej zrezljani ósovník, ki je bil samo nekaj dinarjev dražji od neopraskanega. Za nekaj dodatnih dinarjev je ósovníkar kar pred njimi vrezal še monogram, najbolj bahatim pa po želji opraskal kar cel ósovník. V času med semnji so prodajalci ponujali ósolnike od hiše do hiše.

Lepi primerki ósovnikov so prišli iz rok starega Usnika, Škindra, Šklajbarja in še drugih, po obliki in okrasju so si bili podobni. A najdoslednejši in najboljši izdelovalec je bil Šmucov Jože z Gradeža, pri katerem si je Tone Ljubič ogledal izdelavo in praskanje ósovnikov, in to opisal takole:

»Izbral je presušen orehov količek s premerom okrog 3,5 col. Dejal mi je, da so orehovi ósovníki najboljši, zato tudi najdražji, vendar da jih izdeluje tudi iz jelševega in brezovega lesa. Količek je razžagal na nekako – 9,5 colske penčličke. Nato je vzel v roke žatlako in je penčliček obsekal na štiri vogle. Potem ga je vtaknil v virštat in s posebnim svedrom širokega rezila izvrtal v pencil luknjo. Za naslednjo fazo obdelave je vzel rezilnik, s katerim je izrezal dokončno zunanost ósovnika na šest voglov, z ušesi in nogama.

Ušesa je obdelal dokončno s svedrcem, noge pa z izbjalnim dletom. Ko ga je še ogledal s stekleno črepinjo in steklastim papirjem, je bil neopraskani ósovník izdelan. Toda take ósovníke znajo delati marsikje, ne samo v turjaškem Gradežu. Posebnost gradeška se začne šele sedaj. Jože si je izbral drobceno rezbarsko dletce in začel praskati ósovník.

Najprej je okrasil ploskev na čelu. V višini ušesa je vrezal podolžno vrstitev iz navadnih črt in smrekove vejice.

Skice okrasja na ósolnikih z Gradeža, delo Toneta Ljubiča (1951)

Isto je ponovil v višini spodnjega roba ušesa, potem pa je celo polje do vznožja popolnil s široko smrekovo vejico, ki ji je na vrhu dodal preprost cvet – osmerolistno rozeto. Ogleдал si je svoje delo, nakar se je vprašujoče obrnili name: »Saj ne boste zamerili, če vas vprašam, kako vam je ime?« Povedal sem mu svoje ime in priimek, pa je zelo hitro in spretno vrezal v polje med zgornjima dvema poprečnima bordurama moj monogram in besedoval: »Vidite, če takega dam iz rok, ki je samo na eno stran opraskan, pravijo, da je ósovník škilast. Škilasti ósovník ni toliko imeniten kakor celotno opraskan.

Vztrajal sem še komaj dobro uro, pa je bil ves ósovník olesan v istem slogu kakor okras na čelni ploskvi. »Ves ta okras je enostavno vrezan z globokimi vrezninami. Zamisel in izdelava okrasa popolnoma ustrezata tehniki rezbarjenja z dletom, gradnja okrasa pa je verna istemu likovno-estetskemu čustvovanju, kakor ga srečujemo na starih domačih barvanih skrinjah, na rezljanih prečnikih lesenih stropih, v preprostih rezbarjenjih na jarmičih in kalupih za surovo maslo ter tudi na velikonočnih pisankah, obdelanih z voskovo tehniko.«

Slovenskemu etnografskemu muzeju je v šestdesetih letih uspelo rešiti nekaj posameznih primerkov, ohranjene pa so tudi risbe okrasja. Če se še na kakšnem od velikolaških podstrešij skriva kak opraskan ósovník, bi bilo lepo, da bi našel pot v Zbirko Društva za ohranjanje dediščine na Gradežu ali pa v Zbirko kmečkega orodja pri Praznikovih na Podsmreki. V slednji imajo tri, a nobeden ni opraskan. A kar je najlepše – eden je še vedno v vsakodnevnih uporabi.

Trije različni ósolniki iz zbirke kmečkega orodja v Stritarjevi kašči

Pri Praznikovih je leseni ósolnik še vedno v uporabi

ADL O TEM IN ONEM

Jože Starič

Adla vsi poznamo, spozna se na Trubarja in tudi na druge zadeve. Da ne bi zarjavel, sem ga nagovoril, da bi za vsako Troblo kaj povedal. Tokrat sva se pogovarjala o praznikih in izobešanju zastav, v prihodnje se bova o čem drugem: o športu, vremenu, podnebnih spremembah, odnosih med Severno Korejo in Afganistanom ali pa o čem drugem, kar bo takrat aktualno.

Poletje je čas praznikov: začnemo z dnevom Primoža Trubarja, sledijo mu dan državnosti, Marjino vnebovzetje, združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom in vrnitev Primorske k matični domovini.

Poletje je tudi čas dopustov. Itak so počitnice, šolajoča mladina ima prosto, nima šolskih obveznosti, ljudje po službah imajo dopuste in do izraza pridejo samo tisti prazniki, ki so tudi dela prosti dnevi. Še posebej, če se lepo ujamejo z vikendi. Skratka, nimam občutka, da bi bil to čas praznikov.

Imamo pa praznike in dela proste dneve. Pri nas praznujemo Trubarjev rojstni dan.

Mi opazimo Trubarja, Primorci opazijo vrnitev Primorske, v Prekmurju pa vrnitev k matici. Vsi so nekako bolj lokalno obarvani. Lokalni prebivalci imajo zavest in jim to nekaj pomeni. Ostala Slovenija pa je vsaj do priključitve dokaj ravnodušna. Ljudje se teh praznikov sicer zavedajo, ampak jih ne doživijo, zato gredo mimo.

Kako je pa z izobešanjem zastav?

Do zastav imam nekako dvojen odnos. Nimamo tradicije izobešanja

zastav. Slovenci tega nikoli nismo radi počeli. Zgodovinsko je bila to vedno nekakšna prisila, kajti praviloma je šlo za skupnost večjih držav, pa naj je bila to Avstro-Ogrska, Jugoslavija ali zdaj, ko smo v Evropski skupnosti, Evropa. Zastave kot simbola ne čutimo v sebi in do nje nimamo pravega spoštovanja. Mislim, da gre za zgodovinsko pogojenost. Tudi slučajno nismo Švicarji ali Danci – težko srečaš danskega študenta, ki ne bi imel s seboj zastave. Mi tega nimamo. Tudi jaz do zastave nimam pravega odnosa, čeprav delam na Trubarjevi domačiji, kjer je zastava vedno izobešena.

Že ob sprejetju zdajšnje slovenske zastave je bilo veliko polemik in zdi se mi, da večina v parlamentu ni bila ravno prepričljiva. Naša trobojnica izhaja iz leta 1848 in je nedvomno slovenska. Je pa enaka kot ruska in podobna kot slovaška. Rusi imajo čisto zastavo, mi in Slovaki pa smo ji dodali grb. Zastavi sta si podobni, in ker je bila Slovaška nekdanje del Češkoslovaške, je to ime ljudem bolj ostalo v spominu. Zato nas zamenjujejo s Slovaki, obratno pa skoraj nikoli. To nas vedno žalosti in jezi. Če kakšnemu športniku dvignejo slovaško namesto slovenske zastave, se zelo razburimo. Ampak to tako je in še nekaj časa tako bo.

Kaj pa šport? Ob zmagah naših športnikov pa zastave ponosno plapolajo ...

To je euforia in takrat potrebuješ nekaj, s čimer mahaš. To je del običaja. Seveda pa po takšnem dogodku ne moreš pričakovati, da bodo naslednji mesec ob prazniku vsi ti ljudje množično izobešali zastave. Tega ne obsojam, ampak zgolj sprejemam.

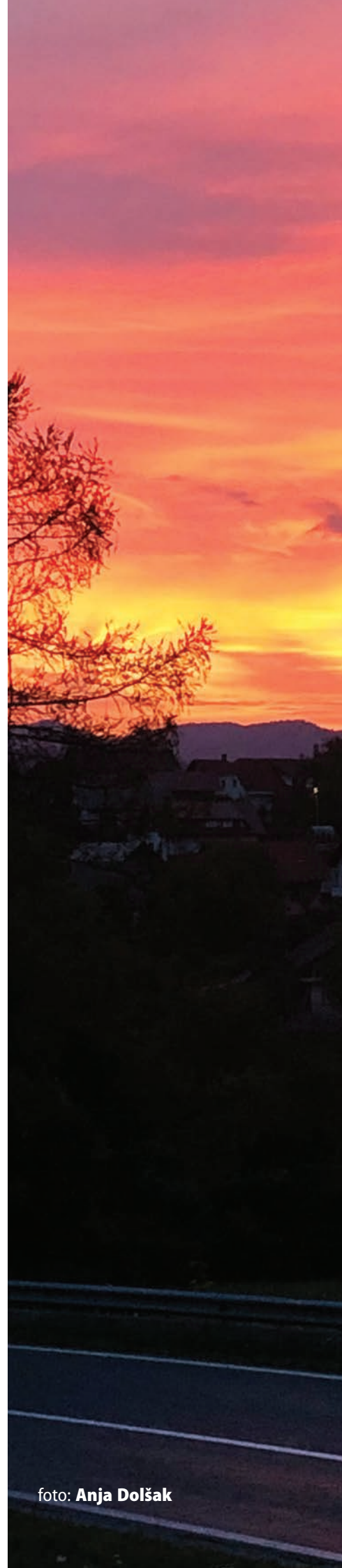

foto: Anja Dolšak

SOCIALIZACIJA BIKA

Velike Lašče že dolgo niso bile tako polne, vibrirajoče kot v tistem sobotnem dopoldnevu, ko se je nekaj sto kmetov, njihovih somišljenikov in nas firbcev suhih grl zbralo, da bi protestiralo zaradi napadov zveri. Seveda so mestni vegani, vegetarijanci in ostali dušebri..., pardon, živalobrižniki nemudoma skočili v zrak ter nam očitali, da tu živimo v takšne in drugačne kožuhe odeti krvoločni barbari, ki bi najraje potolkli in poklali vse, kar se premika po štirih nogah.

A storili so nam precejšnjo krivico, resnica je namreč drugačna. Pravzaprav je realnost diametralno nasprotna. V Velikih Laščah imamo zelo radi živali. Pa tu ne mislim vseh nas, ki ob večerih živalsko krulimo ob šanku, ampak tiste čisto prave živali. Tako domače kot vse zvernice iz Rezije. Radi imamo živali in to, verjeli nam mestni ljudje ali ne, tudi takrat, ko niso na krožniku ali v pečici. Imamo jih celo tako zelo radi, da smo jim (pred)zadnje počivališče pripravili kar v epicentru našega kraja. Tam nekje na sredi med glasbeno šolo, kulturnim domom in stanovanjskimi bloki je bermudski trikotnik, v katerem izginja govedo oziroma od koder odpeketa na bolj zelene pašnike.

Živalce, hvaležne kot so, nam sem in tja popestrijo vsakdanjik. Nekoč je izpod giljotine ušel čisto pravi bik in v begu za življenje nekako zašel na sosedovo teraso. Ter na to skozi balkonska vrata zrl v soseda, ki se je še komaj dobro začel pobirati po še eni prekrokani noči. Prepričan, da sanja ali pa da v deliriju namesto belih miši in orjaških pajkov vidi pač bika, se je pokrtil z odejo. Sosed, ne bik. Kdo ve, morda je prav takrat enkrat nastala tista ponarodela viža „Čez gora, polja prasica nam je ušla, ni nam žal prasice, žal nam je mesa.“

Včasih nam s svojim oglašanjem sicer kratijo spanec, a to je majhna cena, ki jo moramo plačati za to edinstveno sobivanje, to edinstveno simbiozo. Tudi one se navsezadnje ne pritožujejo preveč. Kako bi tudi se, ko pa v večna lovišča odhajajo ob prijetnih zvokih, ki prihajajo izpod prstov nadebudnih glasbenikov. Na zadnjo pot jih pospremimo z rekviemom za prašiča iz glasbene šole ter recitalom ali dvema iz bližnjega Levstikovega doma. Pogreb kot se šika.

Slovenske Atene si pravimo. Pred leti sem bil v Atenah, tistih pravih, originalnih, grških Atenah, a moram reči, da ob Akropoli ali Partenonu nisem zapazil klavnice. Tudi v centru Lašč je že dolgo naj ne bi bilo več. Prestavitev klavnice je bila skozi leta del železnega repertoarja številnih strank, ko so pred volitvami delile letake in dajale obljube. Klavnica je bila prav pri vrhu vseh tovrstnih seznamov obljub ter zavez. Vse tam od konca osemdesetih nadalje, ko smo se tudi v naših krajih začeli iti demokracijo. A še dandanes, ko smo zakorakali globoko v 21. stoletje, je klavnica prav tam, kjer je bila. Obljube so se na koncu izkazale za prav to. Obljube. Kot tiste novoletne o hujšanju, abstinenci in tako dalje, ki v vodo padejo že tam enkrat okoli svetih treh kraljev.

»Tod sekla bridka bodo jekla, in ti mi boš krvava tekla,« je nekoč zapisal Simon Gregorčič. Pri tem je mislil Sočo, a tudi za Cerejo bi pred mnogimi leti lahko zapisali nekaj podobnega. Zdaj naj bi jo končno vendarle predstavili. Če verjamete ... No, morda pa klavnice ne rabimo predstaviti. Morda bi morali socializirati bika. Zagotovo bi nam vzelo manj časa.

Murki inšpektor

3. VELIKOLAŠKA PENTLJA

Andrej Krička

Prišla je nedelja, 18. 8. 2019. Dan za šesti tretji kolesarski maraton, ki ga je organiziralo Kolesarsko društvo Velike Lašče. Po neuspelem gorskem maratonu smo pri organizaciji cestnega predstavili v višjo prestavo. Omenjeni nam je dal lekcijo za organizacijo naslednjih.

Malo več oglaševanja, mogoče še zmeraj premalo, lepo vreme, vikend brez maratonov. Rezultat je bil zagotovljen.

Nasmeh na naših licih. Lepo število prijavljenih. Trasa označena in pripravljena, da se po njej zapelje 49. kolesarjenja željnih udeležencev.

Dan maratona, vsi zbrani. Prijavnice izpolnjene in podpisane. Še zadnja navodila predsednika društva Velike Lašče in že se poženejo kolesarji iz Velikih Lašč, mimo Cereje proti Mali Slevici. Nekateri že v prvih kilometrih nakažejo, da so prelepi panoramski pogledi, ki jih nudi naša in druge občine, po katerih poteka trasa, vodilo kolesarjenja in druženja, drugi pa so se odločili, da jim trasa predstavlja izziv. Prebudi se tekmovalni adrenalin in začne se bitka s časom.

Že drvijo proti Mali Slevici. Po kratkem vzponu sledi ohladitev teles s spustom proti Karlovcu. Sledi vožnja po dolini do vzpona proti Lužarjem. Klanec naredi selekcijo med kolesarji. Nekateri bijejo bitko z wati in kadenco, medtem ko drugi odštevajo kilometre do vrha.

Na vrhu je za kolesarji 12 km in 400 m višinske razlike. Pot jih skozi Strmco popelje

do križišča, kjer se cesta odcepi proti Ravniku in naš maraton razcepi na veliki in mali. Veliki maraton popelje udeležence do Ravnika, Podslivnice, Ulake pri Velikih Blokah in Velikih Blokah.

Na Velikih Blokah se maratona za kratek čas združita pri naši okrepčevalnici. Na slednji si lahko kolesarji napolnijo oziroma dopolnijo plastenke z vodo in napolnijo telesa z ogljikovimi hidrati ter vitamini. Te jim dajo pomaranče, banane in večne spremljevalke, čokoladne napolitanke. Kolesarji malo poklepetajo o težavnosti vzponov, porabljenih kalorijah in peklenjskih kilometrih, ki še sledijo.

Sledi panoramska vožnja s pogledom po Bloški planoti do Nove vasi. Tukaj se maratona ponovno razdružita. Mali zavije proti Volčjem s pogledom na Bloško jezero in nadalje proti Karlovcu. Medtem ko veliki nadaljuje pot skozi Topol in naprej proti Loškemu Potoku.

Ko si ogledajo Bloško jezero in vso avtomobilsko ploščevino, ki kazi pogled na omenjenega, vodi pot udeležence 40-kilometerskega maratona nazaj do Karlovice in nato preko Podsmreke do cilja v Velikih Laščah. V cilju prejmejo praktično nagrado in podprejo telo z odličnimi makaroni. Še danes, ko se spomnim na okus in vonj po njih, si obliznem prste.

Ob uživanju hladnih pijač se udeleženci 80-kilometerskega maratona potijo po cestah Občine Hrib-Loški Potok. Dobrodošlico v Loškem Potoku jim ponudi prelepa kulisa z lokalno cerkvijo na najvišji točki naselja.

Panorama, ki ti vlije dodatno energijo. Po ostrem ovinku v levo jih cesta odpelje do najvišje točke maratona tistega dne, ki ima malo manj kot 900 metrov. Sledi spust v Sodražico. Po ponovnem vzponu in novih opravljenih 170 m višinske razlike na Sv. Gregor sledi spust proti Mali Slevici in Karlovcu.

Pot jih vodi do Kaplanovega, kjer se cesta odcepi proti Podsmreki. Prične se bitka za letišči cilj oziroma, kdo bo najhitreje prekolesaril cestni odsek skozi Podsmreko do križišča z Ulako. Za udeleženci je še zadnji vzpon, ki mu sledi regeneracijski spust proti Velikim Laščam.

V objemu sence velikolaške lipe, ki krasi naš kraj, in ob nasmejanih licih vseh udeležencev, ker so opravili z maratonom, sledi prijetno kramljanje in druženje. Razgovori potekajo o porabljenih kalorijah, o vzponih, maksimalnih udarcih srca v minuti, maratonu, naslednjih izzivih idr.

Člani Kolesarskega društva Velike Lašče

se zahvaljujemo občinski upravi Občine Velike Lašče, donatorjem Trgoup, Piceriji pri Roku, ProAdventure-kolesarski trgovini ter vsem posameznikom in posameznicam, ki so vložili svoj čas, trud, dušo in telo pri organizaciji in izpeljavi kolesarskega maratona.

Naj bosta sloga in nesebičnost vseh vodilo pri načrtovanju naslednjega. Vsak lahko z majhnim deležem prispeva k velikemu cilju.

Hvala!

KOLESARSKI VZPON NA SV. PRIMOŽ

Jože Starič

Vremenske aplikacije so za nedeljo, 8. septembra 2019, že nekaj dni prej napovedovale dež. Kljub temu smo prepričano trdili, da vzpon na Sveti Primož bo. Okrog pol dveh je še izgledalo v redu, pol ure pred štartom pa je močno deževalo. Kljub temu smo bili na štartu trije, pripravljeni premagati klanec v vsakem vremenu. Potem pa je dež ponehal in pridružilo se je še nekaj kolesarjev, od tega tudi dva osnovnošolca. Tekmovalci so prišli iz Grosuplja, Ribnice in Velikih Lašč. Točno ob treh se je prvi zapodil v hrib in čez pol ure je bila tekma zaključena. Rezultate smo, ko je v navadi, razglasili na dvorišču pri Juvančevih. Ker se je vreme spet skisalo, smo hitro zaključili in se poslovili.

Najboljša osnovnošolca

Zahvaljujem se vsem iz TVD Partizan, ki so sodelovali pri organizaciji in izvedbi. Posebna zahvala tudi Alenki Zidar Zupan, ki je bila pripravljena nuditi nujno medicinsko pomoč, ki je na srečo ni nihče potreboval, ter režijskemu obratu, ki je poskrbel za zaporo ceste. Juvančevi so nam odstopili svoje pokrito dvorišče za razglasitev rezultatov in podelitev medalj, letošnji sponzor podjetje Proadventures z Lavrice pa je prispevalo praktične nagrade za tekmovalce.

REZULTATI:

Učenci OŠ

1. Ažbe Gradišar 0:21:09
2. Filip Starič 0:23:29

Fantje do 40

1. Jan Arko 0:10:45
2. Andrej Šinkovec 0:12:16
3. Marko Škulj 0:15:51
4. Luka Možina 0:15:55

Fantje 40 do 60

1. Jože Starič 0:22:49

Fantje nad 60

1. Ludvik Peterlin 0:16:15

Lepo povabljeni na
kronometer
Knej-Karlovica,
ki bo
21. junija 2020.

Najboljši fantje do 40 let

Zmagovalna fotografija

RIBNICA TRAIL 2019

Simona Bavdek

V soboto, 31. 8. 2019, se je v Ribnici zgodil nepozaben, vrhunsko pripravljen športni dogodek Ribnica trail.

Trail je organiziralo Društvo ponosnih posameznikov, ki v Ribnici deluje na področju različnih športnih dejavnosti. Njihove športne dejavnosti so namenjene vsem, ki jim zdrav način življenja v naravi nekaj pomeni. Nudijo skupinske vadbe, pohode, letos pa so organizirali tudi prvi trail.

Na trailu je teklo 150 tekačev na treh različno dolgih progah, poimenovanih Kuhavnca 12.5 km, Čebularca 25 km in Ribežn 40 km.

Trail so izpeljali brezhibno. Proge so bile odlično speljane, označene. Poskrbeli so za vodo, energijske napitke ter prigrizke. Na vmesnih postajah pa so prostovoljci s svojo pozitivno energijo in navijanjem tekaču dali moč, da ga ponese proti cilju, čeprav so bile mogoče noge že malce utrujene ali mu je bilo vroče. Na cilju je sledil veličasten sprejem vsakega tekača z glasnim navijanjem, čestitanjem, objemom, medaljo. To ni bila prva tekaška prireditev, ki sem se je udeležila, ampak take postrežbe nisem videla še nikjer.

Toliko različnih napitkov, prigrizkov. Najbolj pa je verjetno zaigralo srce tekačem moškega spola, ko so jim prijazne prostovoljke ob prihodu v cilj ponudile pivo.

Društvo je med svojimi pripravami na trail organiziralo tudi različne nagradne igre. Člani skupine Sv. Ančka smo se udeležili nagradne igre za najbolj izvirno fotografijo, posneto na Sv. Ani, in zmagali. Posneli smo fotografijo s pripisom Z živahno markacijo sporočamo, da smo tle – vsak dan!

V okviru prireditve Ribnica trail je Društvo Hodim in kolesarim Ribnica organiziralo kolesarjenje. Udeležili so se ga tudi naši kolesarji. Bravo naši!

Čestitke vsem tekačem. Bravo Vesna za 3. mesto na Kuhavnici!

Organizatorju čestitam za odlično izpeljano športno prireditev in se v imenu tekačev ob tem zahvaljujem tudi vsem prostovoljcem ter društvom, ki so sodelovali na prireditvi. Bil je super, nepozabno in komaj čakamo na 2. Ribnica trail.

OBČINSKO PRVENSTVO V BADMINTONU 2019

Igor Sever / foto: Niko Samsa

TVD Partizan in Občina Velike Lašče sta 4. junija izvedla občinsko prvenstvo v badmintonu. Tekmovanje je potekalo v treh kategorijah.

Rezultati:

Ženske enotna kategorija

1. Magdi Stritar
2. Tatjana Janko
3. Alenka Matjašič

Moški do 40 let

1. Marko Koprivec
2. Gašper Bavdek
3. Gregor Gradišar

Moški nad 40 let

1. David Zakrajšek
2. Matej Hren
3. Tomaž Zupancič

ZAČETEK SKUPINSKIH VADB

**Za TVD Partizan, Anita Jaklič,
dipl. fizioterapevtka, vaditeljica
skupinskih vadb**

Tako težko pričakovano poletje, čas dopustov, počitnic, sprostitev in poznega vstajanja je tudi letos prehitro dočakalo svoj konec.

Najbolj vztrajni v skrbi za svoje zdravje in želji po gibanju smo konec meseca aprila po zaključku vadb v dvorani v maju pričeli s treningi nordijske hoje na prostem. Ugodne vremenske razmere smo dobro izkoristili za nordijsko hojo po čudoviti naravi, s čimer se bohoto velikolaška okolica.

Vsi, ki se nam na poletnih terminih treningov niste pridružili, ste za ohranjanje kondicije zagotovo poskrbeli sami na sebi najljubši način (planinarjenje, plavanje, tek, kolesarjenje idr.).

V mesecu septembru se bomo ponovno srečali na eni izmed vadb v dvorani. Imate torej odlično priložnost, da s svojo prisotnostjo pokažete odgovornost ter skrb za svoje zdravje in počutje.

Vabljeni!

.....

**Začnemo v torek,
17. 9. 2019, v veliki športni
dvorani Osnovne šole Primoža
Trubarja v Velikih Laščah.**

Vadbi potekata po že ustaljenem urniku iz preteklih sezon, ob torkih in četrtekih.

KINEZIOFIT
ob 18.30 uri,

**METABOLIČNO-FUNKCIONALNI
TRENING (MFT)**
ob 19.30 uri.

Od meseca oktobra naprej s spremembo ure začetka vadbe ob četrtekih (KINEZIOFIT ob 18. in MFT ob 19. uri).

.....

KINEZIOFIT

je nizko- do srednjeintenzivna vadba, namenjena nekoliko starejšim ženskam in moškim, tudi začetnikom skupinskih vadb in rekreacije. Je strokovno vodena, nadzorovana, usmerjena v izboljšanje telesne drža, vzpostavljanju medmišičnega ravnovesja, zmanjševanju bolečin mišično-skeletnega sistema, ohranjanju in izboljšanju telesne vzdržljivosti, sklepne gibljivosti, mišične moči, ravnotežja in koordinacije. Pri vadbi uporabljamo različne vadbene pripomočke, težavnost in izbor vaj se prilagaja potrebam in željam skupine.

METABOLIČNO-FUNKCIONALNI TRENING (MFT)

je srednje- do visokointenzivna vadba, namenjena tistim, ki želijo nekaj več. To so mlajši odrasli, ženske in moški, ki niso popolni začetniki v programih skupinskih vadb in rekreacije. Vadba je strokovno vodena ter nadzorovana. Izvajamo jo s ciljem izboljšati vse že zgoraj omenjene gibalne (motorične) sposobnosti telesa s poudarkom na telesni vzdržljivosti in mišični moči. Vadbena enota se prilagaja potrebam in željam prisotnih vadečih, izvajamo jo na različne načine (intervalni/krožni trening, metabolični trening) ter z uporabo raznovrstnih vadbenih pripomočkov.

Ne glede na vrsto izbrane vadbe, ki jo boste obiskovali, lahko uspešno napredujete le, če se je redno udeležujete. Tako lahko preprečite morebitne poškodbe pri drugih športih ali pri delu, zmanjšate možnosti za razvoj kroničnih nenalezljivih bolezni (srčno-žilna, sladkorna bolezen, nekatera rakava obolenja idr.) in izboljšate funkcionalno samostojnost telesa tudi v pozni starosti.

VSE DODATNE INFORMACIJE so na voljo na telefonski številki: **031 339 703** (NOVI ČLANI SE MORATE PRIJAVITI!)

TEČAJ MODERNEGA ORIENTALSKEGA PLESA

Sejna soba
v Levstikovem domu,
vsak torek 19.30–21.00,
pričetek 1. 10. 2019,
vodi Nadia Ritualke.

Informacije in prijave:
ritual.prah@gmail.com

Hvala,
Nadia Džamastagič

ZA SREČNO ŽIVLJENJE SE POVEŽIMO S SEBOJ

Darinka Suljević, Društvo Joga v vsakdanjem življenju Ribnica

Vsi bi živeli zadovoljno, brez problemov, a se vedno ne izide. V resnici imajo naše delovanje, razmišljanje, čustvovanje odsev v bližnji ali daljni prihodnosti – kar sejemo, to žanjemo. Temu rečemo karma, ko ima vsak vzrok svojo posledico, prijetno, manj prijetno ali težko. V vsakem primeru se bo nekoč treba soočiti s tem; če ne zdaj, pa kasneje, zato je bolje čim prej. Kako nam pri tem pomaga joga? Zasnovana je sistematično, tako da se vse to dogaja postopno, na videz neopazno, vendar ko se po nekem času obrnemo nazaj, vemo, se zavedamo, da smo že marsikaj odložili, se sprostili, naj gre za fizične ali pa duševne težave.

Veliko bolečin ima vzrok v nepravilni držji, napetosti, ki se jih začnemo pri jogi postopno zavedati in jih odpravljati. Bolečine v hrbtenici so pogoste zaradi napetosti mišic, katerih volumen se poveča, zato pritiskajo na živce ali pa povzročijo nepravilnosti v držji drobnih hrbteničnih sklepov, vretenc, medenice, in težave so tu. Nepravilno dvigovanje bremen lahko opazimo kar vsak dan, povzroči pa lahko zakrčenje, degeneracijo mišic, sklepov. Napetosti v ramenih vse do vratu, lopatic, torej v celem ramenskem obroču so posledica slabe držje, stresa, ki se kopičijo prav v tem delu in jih je treba redno odstranjevati, še bolje pa obvladati sebe, da do tega ne prihaja. Prav zaradi tega lahko imamo zvišan krvni tlak, ki slabo deluje na srčno-žilni sistem. Napetosti v sončnem pletežu povzročajo prav tako že prej omenjene težave, poleg tega delujejo tudi na prebavo, presnovo hrane, sploh maščob, sladkorja. Zelo pomemben vidik je tudi prebava vseh negativnih doživljanj na duševni, psihični

ravni, kjer igrajo pomembno vlogo naše misli. Negativne misli povzročajo stiske, tesnobo, depresijo ..., saj nas usmerjajo v napačno smer. Tako se priključijo še negativna čustva, ki še povečajo vse nelagodje. Vse to nas izčrpa, jemlje življenjske moči. Osvobodimo se tega na lahek, igriv način z vajami, ki jim imenujemo asane in so pogosto, ne da bi se tega zavedali, sestavni del raznih vadb, rekreacij, športov, fizioterapij in rehabilitacij. Poleg tega smo gibljivi, prožni, tudi sklepi, razgibano telo je lahkotno, kar poveča tudi notranje zadovoljstvo in zmanjšuje vstop različnim boleznim.

Izrednega pomena je pravilno dihanje v vsakem trenutku, še posebej v stresnih situacijah, ko imamo fizične ali psihične bolečine. Ali sploh znamo pravilno dihati. Je zdravilno, saj dovolj železa v krvi pomeni več kisika in s tem dobro kri, ki je naša življenjska tekočina.

Ostanimo povezani s seboj, s svojim srcem, da vemo, kdaj delujemo proti sebi, da bi zadovoljili druge, s tem pa rušimo sami sebe, se potem jezimo, smo žalostni itd. To gre lahko zelo daleč, in dokler tega ne uredimo, črpa naše moči, si jemlje prednost v našem telesu in življenju. Tako čustveno negativno obarvano počutje postane sestavni del vsakdanjika. Strah je pa tako ali tako naš pogosti spremljevalec. Meditacija, lahko jo imenujemo tudi čuječnost, nas povezuje, pomaga prepoznavati vse moteče in negativno v nas samih, to odstranjuje in nas vedno znova povezuje. Tako vstopa v naše življenje vse bolj pozitivno delovanje z več zadovoljstva, ustvarjalnosti, uspehov, zdravja.

BALINARSKI KLUB ROB

(v ustanavljanju)
Rob 11, 1314 ROB
tel: 031/811-027

VABILO NA OBČINSKO PRVENSTVO V BALINANJU DVOJIC

**v soboto,
28. septembra 2019,
ob 8. uri
na balinišču Rob.**

Vse, ki bi radi balinali na občinskem prvenstvu dvojic, vabim, da se prijavite na kraju samem, na mobilni telefon:

031/811-027

Janez ali na e-naslov
skrabec.janez@gmail.com

Prihod ekip ob 8. uri
Žrebanje ekip ob 8.30 uri,
Vrstni red in začetek ob 9. uri.

Prijavijo se lahko samo občani
Občine Velike Lašče.

Za hrano bomo poskrbeli
balinarji gostitelji.

za BK ROB
Lep športni pozdrav,
Janez Škrabec

AKTIVEN IN USPEŠEN AVGUST ZA LK TURJAK

Jože Klun

V soboto, 3. avgusta, je naš klub organiziral lokostrelske tekme za Slovenski 3D pokal in za Jadranski 3D pokal. Kljub temu da smo bili na vrhuncu počitnic in dopustov, je bila udeležba presenetljivo dobra – tekme se je udeležilo 130 lokostrelcev iz Slovenije, Hrvaške in Italije. Postavitev proge je bila dokaj zahtevna, a za vse enaka. Na Turjaku so tekmovali tudi vsi člani slovenske reprezentance, ki se bodo septembra udeležili svetovnega 3D prvenstva v Kanadi.

Zadovoljiva je bila tudi udeležba naših članov, enajst jih je odšlo na progo, nekateri prvič na tako zahtevni tekmi. Rezultati so bili dobri. Edo in Tomaž sta stala na najvišji stopnički, Anže na drugi in Jakob na tretji, vsi drugi pa blizu vrha.

Organizacija tekme je bila dobra, pripomb ni bilo ne s strani sodnikov ne s strani tekmovalcev. Hvala vsem članom, ki ste sodelovali tako pri postavljanju kot pospravljanju proge ter pri drugih opravilih. Hvala Občini Velike Lašče, ki nas podpira, in hvala gostišču Rozika.

Za naše lokostrelce ni bilo počitka, kajti sledilo je državno prvenstvo v disciplini Arrowhead 12+12. Organizator je bil LK Gornji Grad, seveda so se prvenstva udeležili tudi naši lokostrelci. Rezultati so odlični. Imamo državnega prvaka z dolgim lokom med veterani, ta odlični rezultat je dosegel Miran Pezo, na nižji stopnički pa se mu je pridružil Stane Ahac. Uspešni smo bili tudi v članski konkurenci, drugo mesto je osvojil Franci Fink. Septembra nas čaka še državno prvenstvo v disciplini 3D in tudi tam se nadejamo dobrih rezultatov.

VADBA ZA OBČANE V ROBU

V oktobru bomo z namenom, da v redno vadbo vključimo čim več občanov, organizirali telesno vadbo v Kulturnem domu v Robu.

Namenjena je vsem, ki želijo ustaviti upadanje gibalnih sposobnosti ali jih celo izboljšati. Vadba je sestavljena iz ogrevanja, vaj za celotno telo s poudarkom z vajami za hrbtenico, vključuje tudi dihalne in raztezne vaje. Potekala bo dvakrat tedensko, in sicer ob sredah in petkih od 18. do 19. ure.

Vadbo bo vodila Tatjana Janko, upokojena diplomirana fizioterapevtka. Cena za sezono 2019/2020 je 15 evrov. S tem bodo plačali najemnino prostora.

Pričetek vadbe bo **v sredo, 2. oktobra 2019, ob 18. uri.**

Udeleženci naj s seboj prinesejo podlogo (lahko brisačo) in športne copate.

Lokostrelska tekma na Turjaku

Fran Matjašič

*Sonce sije na turjaški grad,
lipa ob vhodu dela mu hlad.
Nedaleč ob zaraščeni mlaki,
zbrali so lokostrelski se junaki.
Sto in več jih stiska v rokah loke,
puščice raznobarvne
krasijo jim boke.
Iz družbe zbrane nekateri
na tarčah vadijo, drugi
opremo na pregled postavijo.
Na vse strani pozdravi in stiski rok,
vsi so prijatelji od glave do nog.
Ne Valjhun ne Kajtimir ne
boj pretekli krvavi ne brodiijo
lokostrelcem po glavi.
Le želja po družbi in
športnem udejstvovanju,
nadomestila sta starodavno
potrebno po »klanju«.
Sodnice mlade v lepoti blestijo svoji,
ob času oznanijo, naj začnejo se boji.
Mirno roko in oster pogled si
tekmovalci zaželiijo
in na štartno pozicijo odhitijo.
Po gozdu temnem in sončni trati
streljajo lokostrelci kot pisani škrati.
Mnogo puščic tarča ustavi,
nekaj pa jih iščejo v pokošeni travi.
Tekma v žgočem opoldanskem
soncu po dobrih dveh urah
približa se koncu.
Le redkim uresničile so se sanje,
da dobili žlahtne so kolajne.
Na srečanju ob tekmi spoznal je
marsikdo, da ob pristnem druženju
poraja se tovarištvo.*

LARA IN KLEMEN ZAKLJUČILA PLESNO SEZONO Z IZVRSTNIMI REZULTATI

Lara Nedeljkić

Tako kot vsi športniki smo tudi plesalci Plesnega kluba Zebra po tihem že nestrpnostno čakali na počitnice. Potrebovali smo počitek od vseh treningov in tekmovanj, čeprav smo vedeli, da bodo naše počitnice občutno krajše. Vse leto se namreč pridno pripravljamo na svetovno prvenstvo, ki se zelo hitro bliža.

Do počitnic smo morali še trdo delati, saj nas je čakala vrsta tekmovanj. Od 1.–2. junija je bilo v Frankfurtu mednarodno tekmovanje v plesih na vozičku. S soplesalcem Klemnom sva v teški kategoriji IPC Combi latin class 2 zasedla 3. mesto in tako postala prvi par v zgodovini Plesnega kluba Zebra, ki je v tej kategoriji dosegel stopničke. Na tako dobro uvrstitev sva res zelo ponosna, saj nisva pričakovala tako dobrega rezultata. Konkurenca je bila namreč zelo huda. Po tekmi v Frankfurtu pa naju je čakalo še dodatno presenečenje, saj sva iz Zveze za šport invalidov Slovenije dobila informacijo, da sva po uspešnem tekmovanju na Nizozemskem v mesecu aprilu prva v paraplesu pridobila naziv kategoriziranega športnika državnega razreda. Na to sva zelo ponosna, saj nama ta naziv ogromno pomeni in zato še raje in bolj vztrajno delava za nadaljnje višje nazive. Kot češnja na vrhu torte pa je bilo državo prvenstvo v kombinaciji desetih plesov, ki je bilo junija. S Klemnom sva v kategoriji class 2 zasedla naziv državnih prvakov, prav tako pa sem tudi sama v kategoriji single women class 2 ponovno dosegla naziv državne prvakinja. Glede na to, da je to najina prva skupna sezona, v kateri sva tekmovala tako na mednarodnih kot tudi na domačih prvenstvih, sva s svojimi dosežki več kot zadovoljna. Ta sezona nama je dala še dodatno motivacijo za vse naslednje in že nekaj časa se pridno pripravljava na tekmovanje, ki bo v začetku oktobra na Poljskem, potem pa že sledi svetovno prvenstvo v Nemčiji, kjer bomo lahko tekmovali s plesalci z vsega sveta.

V okviru izvajanja preventivnih programov bomo nadaljevali s programom vadbe

»RAZGIBAJMO SE«

Program je namenjen predvsem tistim, ki imajo težave s hrbtenico, za manj bolečin v križu in za boljše počutje.

Vadba bo potekala v

MALI ŠPORTNI DVORANI VELIKE LAŠČE
ob ponedeljkih in četrtek zvečer – ob 20. uri
(od oktobra 2019 do marca 2020).

Program bo vodila Martina Bavdek,
dipl. med. sestra.

Cena programa za sezono 2019/2020 je **18,00 Eur**. S tem zneskom se pokrije najemnina prostora, ostali stroški pa se sofinancirajo iz občinskega proračuna – preventivni programi.

Vpis in pričetek vadbe bo v četrtek 3. oktobra 2019,
in v ponedeljek, 7. oktobra 2019,
ob 20. uri.

Udeleženci naj s seboj prinesejo brisačo in športne copate.

Lepo vabljeni!

Občina Velike Lašče

SDS OO VELIKE LAŠČE
vabi na

2. SPOMINSKI MEMORIAL ANTONA STRAHA
v turnirju odbojke na mivki in balinanju.

Igrišče na Turjaku,
22. september ob 14. uri.

Prijave ekip na mail:
simba.tbm@gmail.com, oz. na dan
tekmovanja, 1 uro pred začetkom.

V ekipi sodelujejo 3 člani (vsaj 1 nasprotnega spola).

VABLJENI!

NAGRADNA KRIŽANKA

							SESTAVIL ANDREJ PRAZNIK	ITALIJAN, SKLA- DATELJ (ANTONIO)	RIMSKA LJUB- LJANA	ŽENSKA, KI SPLA- VARI	NEPRE- TRGANO GIBANJE TEKOČINE	NICO ROSBERG	POŠKOD- BA TKIVA ZARADI TIŠČANJA	PENEČE SE VINO	RASTLINA, KI RODI GROZDJE
							LASTNOST VESTNEGA ČLOVEKA								
							UVOZNIK								
							PSU PODOBNA ZVER					IKTUS UMBERTO ECO			
							... KA- RENINA IZDELOV. SUKNA					DEL OBRAZA MISLEČE BITJE			
													ZLATO VLADAR- SKO PO- KRIVALO	VELIKO NASILJE	
TROBLA	MOČEN PRIJEM	DEL ROKE NAD ZA- PESTJEM	GORAT INDONE- ZJSKI OTOK	GUSTAV IPAVEC VALENTIN INZKO		OKONČINA FINA, LAHKA TKANINA	ALUMINIJ STANJE BEGAVEGA ČLOVEKA	URADNI SPIS PODATEK O DNEVU							
HRVAŠKO MESTO OB SAVI									RENIJ VLAGA ZARADI DIHANJA						
PREDMET, KI NAJ BI MEL ČAR. MOČ						DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI (QUITO)									
BALETNI PLESALEC OTRIN				OČETOVA SESTRA REKA V J. AFRIKI		SKLADAT. DONIZETTI MORSKI SESALEC									
DELAVKA, KI OPRAV- LJA SERVIS							ČLOVEK, KI KUHA PISATELJI- CA KARLIN								
KILOTONA			STRIP- ... FORD KOBILJI MLADIČ			IVANA (KRAJŠE) SEKANJE, SEČNJA		MATEVŽ LANGUS BLAGO ZA NA MIZO		KOSITER	PRIS- NIŠČE NA SEVERU IZRAELA				
TROBLA	ZEMLJI- ŠČE OKROG ZIDANICE	ZVRST Ž. OBLIKA IMENA EMANUEL				VISOKA STAVBA NEON			TELICA TOM JONES						
FRANC. PESNIK (PAUL)							UMRLJIV ČLOVEK								
NAZIV				ANDREJ GLAVAN	ODMEV PRIREDIT. OB KONCU ŠOLE		PEVKA DREMELJ								
NAKUP															
REKA NA SEVERO- ZAHODU RUSIJE											PREBI- VALEC ILIRIKA				
GIUSEPPE UNGA- RETTI			SIJ	LITIJ ZASUK (STAR.)											
IZUMITELJ LADJSKE- GA VIJAKA (JOSEF)															
OTOČJE MED KAM- ČATKO IN ALJASKO															
DAVČNI USLUŽ- BENEČ															

Nagrajenka iz Troble št. 4 je Karolina Vajdec. Nagrado bo prejela po pošti. ČESTITAMO!

Rešitev samo nagradnega gesla z vašim polnim naslovom pošljite na naslov uredništva Troble, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče ali ga oddajte v tajništvu občine. Rešitve sprejemamo do datuma uredniškega sestanka, 23. oktobra 2019. Izžrebanec nagradnega gesla bo prejel nagradni paket Mesarije Slavček in bo objavljen v Trobli št. 6. **Nagradni bon bo izžrebanec prejel po navadni pošti.**

MEDICINSKA HIPNOZA

Suzana Makoter Pirc

Zgodovina hipnoze

Hipnoza je človeški fenomen, ki je star toliko kot človek. Uporabljali so jo že v Egiptu pred 3000 leti, v grških preročiščih, perzijski magi, hindujski fakirji in indijski jogiji.

V 1. svetovni vojni so zaradi pomanjkanja etra hipnozo uporabljali kot protibolečinsko metodo. Leta 1955 je British Medical Association priznala hipnozo kot medicinsko vedo. Leta 1958 so enako storili še v American Medical Association. Leta 1979 je bila v Sloveniji ustanovljena pri Slovenskem zdravniškem društvu Sekcija za klinično in eksperimentalno hipnozo.

Znani uporabniki hipnoze: J. Wolfgang von Goethe, Federic Chopin, Thomas Edison, Nikola Tesla, Albert Einstein, Winston Churchill, Jackie Kennedy, Kevin Costner, Sara Isaković.

Kako deluje hipnoza?

Hipnoza je naravno in prijetno stanje človeškega uma, sproščeno stanje spremenjene zavesti, usmerjene pozornosti in koncentracije ter zmanjšanega zunanjega zavedanja. To stanje, imenujemo ga trans, spontano izkušamo vsak dan, ko smo na primer zatonjeni v film ali dobro knjigo, ko se vozimo po znani poti in na koncu poti ne vemo več, kako smo prispeli na cilj, ko sanjarimo ali ko nas vonj in melodija poneseva v času nazaj do podoživljanja dogodka, ki je shranjen v našem spominu.

Študije možganskih valov so dokazale, da so posnetki možganskih valov v hipnozi bolj podobni tistim v budnem stanju. V hipnotičnem stanju se aktivirajo predeli možganske skorje, tako da pride do sinhronizacije delo-

vanja med levo in desno polovico možganov. Spremeni se stanje alfa valov ter pretok krvi v možganih.

Pri vpeljavi v hipnotično stanje pride do osredotočanja zavesti in s tem spremembe stanja pozornosti. V hipnozi se človek psihično in fizično sprosti veliko bolj globoko kot v budnem stanju. V tem stanju še vedo slišimo in naše fizične sposobnosti niso ohranjene.

Podzavestni del mišljenja nadaljuje s poslušanjem in sliši vse, kar mora slišati, ter se odziva na vse dražljaje iz okolice.

V podzavestnem umu bivajo naša domišljija, čustva, spomini, avtomatski telesni odzivi in naša najgloblja prepričanja o sebi.

Podzavestni um je naš mogočen zaveznik. S svojim neomejenim potencialom, ustvarjalnostjo, modrostjo, znanjem in močjo nam lahko pomaga doseči tako rekoč vse, kar si želimo. Nadzoruje sisteme v našem telesu, kot so bitje srca, prebava, sproščanje hormonov, presnova in podobno. V podzavestnem umu bivajo naša domišljija, čustva, spomini, naši avtomatski telesni odzivi in naša najgloblja prepričanja o sebi. Ima pomembno vlogo pri naših odločitvah, shranjuje vse informacije iz naše preteklosti in pripomore k našim občutkom, čustvom, mislim in odločitvam, ki slonijo na izkušnjah in informacijah. Ti globoko zakoreninjeni vzorci in prepričanja oblikujejo naša življenja. Ko si želimo dolgoročnih in pozitivnih sprememb v življenju, moramo spremeniti prav te nezavedne vzorce. S pomočjo hipnoterapije lahko dostopamo do podzavestnega uma in izkoristimo njegove potenciale za doseganje sprememb, ki si jih želimo.

Kaj je hipnoterapija?

V procesu hipnoterapije (terapije pod hipnozo) lahko prek prijetnega in naravnega fenomena, imenovanega trans, dosežemo pozitivne in želene spremembe ter dolgoročno izboljšamo kakovost življenja v smislu dobrega počutja uma in telesa. Je proces komunikacije s posameznikovim podzavestnim umom. Med hipnozo sta naše telo in zavestni um v sproščenem naravnem stanju, medtem ko podzavestni um ostaja buden in dojemljiv za sugestije.

Uporabljamo jo pri:

- zmanjševanju in odstranjevanju bolečine npr. pri porodu, v zobozdravstvu, pri opeklinah, pri akutnih in kroničnih obolenjih, pri bolnikih z rakom, pri operacijah, fantomskih bolečinah in podobnem;
- zdravljenju depresije;
- zdravljenju tesnobe, paničnih motenj, zardevanja, pretiranega potenja;
- zdravljenju fobij, obsesij;
- nespečnosti;
- večanju samospoštovanja, samozavesti;
- odpravljanju treme pred nastopi, izpiti;
- večanju učinkovitosti in motivacije za delo, učenje, treninge v športu;
- zdravljenju psihosomatskih bolezni kot so npr. astma, aritmije, bolezni ščitnice, boleznih želodca, boleznih kože;
- zdravljenju zasvojenosti, kot so kajenje, debelost, anoreksija, bulimija, ortoreksija (pretirana skrb za zdravo prehrano), alkoholizem;
- zdravljenju govornih motenj: jecljanje, motnje govora po poškodbah in krvavitvah v možganih (afazije), govorni tiki;
- pripravi na operativni poseg;

- starostni regresiji, tj. podoživljanje dogodkov iz preteklosti, ki so razlog za težave v sedanjosti;
- starostni progresiji, tj. terapevtskem delu, usmerjenim v prihodnost;
- zdravljenju močenja postelje;
- zdravljenju pogostih glavobolov in napadov migren;
- obujanju spominjanja na pretekle dogodke v vsakdanjem življenju, (ko na primer pozabiš, kam si dal kako stvar);
- v forenziki, kot je npr. spominjanje določenih podrobnosti v dogajanju, opisu predmeta (št. reg. tablice, oblika in posebnosti avta idr.).

Miti in zgrešena mnenja

- Hipnotično stanje je enako kot spanje. Ne drži. Beseda hipnoza izvira iz starogrške besede hypnos, ki pomeni spanje. Z raziskavami so dokazali, da je hipnotično stanje bolj podobno budnemu stanju kot spanju.
- V hipnotičnem stanju izgubimo samonadzor in zavestno mišljenje. Ne drži.
- Dobro se da hipnotizirati ljudi, ki imajo šibko voljo. Ne drži. Do določene stopnje se da hipnotizirati vsako osebo, ki je pripravljena sodelovati. Lažje je hipnotizirati inteligentne ljudi.
- Ljudi je mogoče hipnotizirati tudi proti njihovi volji. Ne drži.
- Hipnoterapevt ima popolno moč nad posameznikom. Ne drži.
- Ljudje v hipnozi priznajo vse skrivnosti. Ne drži.

Kdo lahko izvaja medicinsko hipnozo?

Medicinsko hipnozo lahko izvajajo le strokovno izobražene osebe: zdravnik, zobozdravnik in psiholog. Potrebna je veliko znanja za postavitve prave diagnoze ter zdravljenja v hipnotičnem stanju. Zdravimo lahko že otroke od petega leta starosti dalje. Pri otrocih poteka hipnoza malo drugače kot pri odraslih. Otroci so zelo dovzetni za hipnozo, saj imajo zelo razvito domišljijo in nimajo predsodkov. Najpogostejše težave pri otrocih so: močenje postelje, jecljanje, sesanje palca in učne težave.

Medicinske hipnoze ne smemo uporabiti pri ljudeh s psihozo, močno depresijo in samomorilnih nagnjenih.

IZBIRA TOPLOTNE ČRPALKE V PETIH KORAKIH

Robert Žibrik

Toplotne črpalke so trend in danes najpogostejša odločitev ob prenovi ali novogradnji ogrevalnega sistema.

Pomisleki glede zmogljivosti ogrevanja so le še spomin iz preteklosti. Strahu pred nepoznano tehnologijo ni več. Vse več uporabnikov, ko se odločijo za menjavo kurilne naprave, pričakuje udobje in se ne želi več vsakodnevno ukvarjati s pečmi na trda goriva. Vedno bolj se tudi zavedamo vpliva onesnaženega zraka na naše zdravje in dobro počutje. Lepo je vdihniti čist, svež zrak ob mrzlih zimskih jutrih, ko se odpravljamo od doma.

Smo k temu prispevali tudi sami ali pa smo zakurili svojo štadlerco in zadimili sosede? Ob hitrih globalnih klimatskih spremembah se tudi vse bolj zavedamo odgovornosti do prihodnjih rodov. Kakšen svet jim bomo zapustili?

Subvencija Eko sklada

Odkar lahko pri Eko skladu ob nakupu toplotne črpalke dobimo kredit in/ali subvencijo v višini kar 2.500 evrov., so toplotne črpalke cenovno povsem konkurenčne drugim ogrevalnim napravam, stroški ogrevanja z njimi pa so že tako med najnižjimi. V primerjavi s kurilnim oljem ali z utekočinjenim naftnim plinom so nižji kar za trikrat. Z novim razpisom je Eko sklad bistveno poenostavil postopek pridobitve subvencije.

Kakšna bo moja nova toplotna črpalka?

Marsikdo je že sprejel odločitev, da bo imel toplotno črpalko, a so ga pred nakupom ustavile številne dileme: Katero naj izberem? Zrak-voda ali voda-voda? Naj bo klasična evropska v kompaktni zunanji izvedbi z velikim zalogovnikom v kurilnici ali sodobna japonska v ločeni izvedbi z notranjo in zunanjo enoto? Ali se splača investirati v sončni kolektor na strehi? Kaj pa stara peč, naj jo odstranim ali obdržim za bivalentno ogrevanje s toplotno črpalko? Pred nakupom si vsekakor priskrbite več ponudb različnih izvajalcev in jih povprašajte za nasvet. Tudi če bodo njihovi napotki različni, boste z njimi lažje razrešili večino dilem. Predvsem upoštevajte, da mora toplotna črpalka tudi pri zelo nizkih zunanjih temperaturah (-15°C) imeti še dovolj moči za ogrevanje hiše. Če živite v strnjem naselju, naj bo zunanja enota čim tišja.

Primerjava najboljših ponudnikov

V mesecu oktobru pripravljamo brezplačni izobraževalni seminar na temo **Izbira toplotne črpalke v petih korakih**. Udeležba je brezplačna, obvezna pa je prijava na GSM 041/ 692 410 do petka, 27. 9. 2019. O lokaciji (Velike Lašče ali v bližini) in terminu predavanja boste prijavljeni obveščeni, ko bo znano število prijav. Vabljeni!

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
☎ 01 8373 116
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

**Ugodni fiksni paketi NEO
in mobilni paketi NAJ**

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

TelekomSlovenije

POOBlašČENI PRODAJALEC

ZZO

Goran Petrovič dr. dent. med.
zasebna zobozdravstvena ordinacija

20let

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev bredent SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

BRENT
IMPLANTANT
480,00 €

bredent
medical

invisa

Goran Petrovič dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 7

ŠVEDSKE TOPLLOTNE ČRPALKE

NIBE
TOPLLOTNA ČRPALKA
NIBE F2120

- najvišji letni COP med vsemi konkurenčnimi črpalkami – SCOP > 5
- segrevanje vode v sistemu do 65 °C
- delovanje do -25 °C zunanje temperature

10
V. J. A.
Parts Warranty
digital inverter
screen

Opremljene z inovativnim sistemom **VirusDoctor**, ki uniči do 99% škodljivih virusov in bakterij.

www.knut.si | 080/71-72

MALI OGLASI

Male oglase sprejemamo po elektronski pošti: **trobla@velike-lasce.si**.
Tekst lahko oddate tudi v tajništvu Občine Velike Lašče. **Cena znaša 8 EUR + DDV.**

www.maksi-servis.si 070 718 718

**maksi
SERVIS**

- PROTIVLOMNA VRATA
- OKNA
- ALU VRATA
- PVC VRATA
- NOTRANJA VRATA

Vaša varnost - naša prioriteta

Hitra dobava in montaža
 Protihrupna okna & vrata
 Toplotna & zvočna izolacija

Z VIZITKO 10% POPUST!

- slikopleskarstvo
- fasaderstvo
- knauf

ANDREJ JAPELJ s.p.
Rašica 19,
1315 Velike Lašče

M: 031 404 404
E: andrej.japelj1@gmail.com

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL:01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

**OKREPČEVALNICA
ROZIKA
PIZZERIA**

OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
TURJAK 17, 1311 TURJAK
01/7881 680

MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU
NOVO: možnost pogostitve skupin do 45 oseb

PARTNER, VREDEN ZAUPANJA.

PRIBA OKNA, d. o. o.,
proizvodnja PVC in ALU
stavbnega pohištva
Kompolje 68
1312 Videm Dobrepolje

**Razstavni salon
in proizvodnja:**
Javorškova 3
1315 Velike Lašče

info@priba-okna.si
www.priba-okna.si

Kontaktne podatki:
T: 01 510 55 30
F: 01 510 55 31
M: 041 402 780/041 449 334

V NAŠI PONUDBI SO:

- PVC okna in vrata
- ALU okna in vrata
- senčila (rolete, zunanje žaluzije, roloji, screeni, pliseji, notranje žaluzije)
- komarniki
- tende
- sekcijska garažna vrata
- rolo garažna vrata
- okenska polkna
- notranje in zunanje police
- notranja vrata
- adaptacija hiš, stanovanj, kopalnic, poslovnih prostorov ...

ROLETE	PVC OKNA IN VRATA	ALU OKNA IN VRATA	ŽALUZIJE
			
			

MATO
PC Računalniške
in druge storitve
Matije Čošnovar s.p.

BREZPLAČNI
pregled računalnika

PONUJAMO:

- Popravilo računalnika, diagnostika in ocena stroškov
- Svetovanje pri nakupu računalniške opreme
- Servis in nadgradnja računalnika in računalniške opreme
- Namestitev programske in strojne opreme Windows in Linux
- Vzdrževanje programske in strojne računalniške opreme
- Odstranjevanje virusov
- Namestitev protivirusnih programov
- Strojno in programsko računalniško opremo
- Postavitev pisarn in vzdrževanje objektov

NAMEŠČAMO SAMO LICENČNO PROGRAMSKO OPREMO

051 - 246 - 208 matostoritve@gmail.com

Rigler
AVTOKLEPARSTVO
VULKANIZERSTVO

T: 01 7807 065
M: 041 990 868
KOMPOLJE 77
1312 DOBREPOLJE

POPRAVILO IN CENITEV VOZIL ZA VSE SLOVENSKE
ZAVAROVALNICE
BREZPLAČNO NADOMESTNO VOZILO
VULKANIZERSTVO
POPRAVILO VOZIL NA RAVNALNI MIZI
SERVIS VOZIL
PRIPRAVA VOZILA NA TEHNIČNI PREGLED
POLNLENJE IN POPRAVILO KLIMATSKIH NAPRAV
IZPUŠNI SISTEMI
AVTO DIAGNOSTIKA
AVTOVLEKA
POMOČ NA CESTI

POGODBENI SERVIS ZA ZAVAROVALNICO

 triglav

KNK
Jernej Košir s.p.
Trgovina, zastopstvo in inženiring

Rašica 81, 1315 Velike Lašče
GSM: 031-883-100
e-pošta: jernej@knk.si
internet: www.knk.si

KLIMATSKE NAPRAVE
Mitsubishi Electric in
ostalih proizvajalcev...

www.knk.si

**TOPLOTNE
ČRPALKE**

 **MITSUBISHI
ELECTRIC**

**NAJCENEJŠI IN
NAJBOLJ UDOBEN
NAČIN OGREVANJA!!!**

Za radiatorsko ali talno ogrevanje ter za
pripravo tople sanitarne vode - gretje pri
zunanjih temperaturah tudi do -28 °C.

**Na voljo so nepovratne subvencije
Eko sklada do 2.500,00 EUR**

ZAČASNI ZBIRNI CENTER NA TURJAKU JE ODPRT VSAKO SOBOTO MED 8. IN 12. URO

Oddaja odpadkov v zbirnem centru je za občane brezplačna, sprejemajo pa: kosovne odpadke, pohištveni les, zeleni odrez, biološke odpadke, plastično embalažo, kovine in kovinsko embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo, nevarne odpadke iz gospodinjstva, kartonsko embalažo, avtomobilske gume, stiropor, ravno steklo in ovojno folijo iz kmetijske dejavnosti.

MEGADOM^{10 LET}

URESNIČI IDEJE CENEJE!

MEGADOM JE VAŠA TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM, METALURGIJO, INŠTALACIJAMI IN KOPALNICAMI, ORODJE, VIJAKI IN OKOVJEM, BARVAMI IN LAKI, BELO TEHNIKO IN MALIMI GOSPODINJSKIMI APARATI, ZABAVNO ELEKTRONIKO, POHIŠTVOM **lesnina xxxl** TER VSEM ZA DOM, VRT IN KMETIJSTVO.

STREHE

STREŠNIKI GOLOB

barva cementno siv

449 €/m²

BRAMAC KLASIK NATURA

barva Merito

498 €/m²

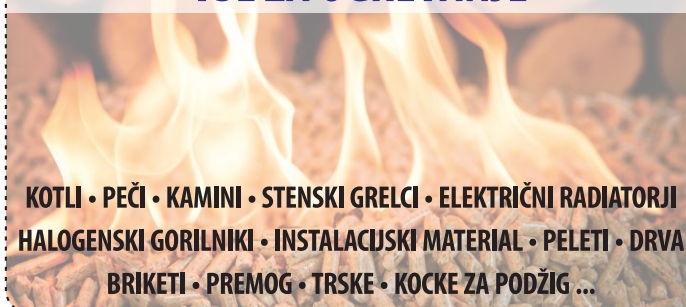
CREATON RAPIDO

barva rdeča engoba

846 €/m²

VSE ZA OGREVANJE

KOTLI • PEČI • KAMINI • STENSKI GRELCI • ELEKTRIČNI RADIATORJI
HALOGENSKI GORILNIKI • INSTALACIJSKI MATERIAL • PELETI • DRVA
BRIKETI • PREMOG • TRSKE • KOCKE ZA PODŽIG ...

VINILNE TALNE PLOŠČE ZA LEPLJENJE

GERFLOR INSIGHT 0,55

NA ZALOGI

1499 €/m²

STENSKA IN TALNA KERAMIKA

že od

599 €

PROMO SET TECEBASE

set vsebuje:

- WC KOTLIČEK ZA SUHOMONTAŽO s tipko 9400000 TECEbase
- VISEČO WC ŠKOLJKO NEO H823570000003 Fayans
- WC DESKO Perla soft close 856 BRTVA-PLAST

17900 €

PRENOSNI RAČUNALNIK MANTA MLA141 LiteBook

14.1" (diagonala 35,8 cm), Full HD, 2GB, 32GB SSD, WiFi, Windows 10, srebrn ali bel

15997 €

SESALNIK AQUAFILTER 2000 DYNAMIX

za suho-mokro sesanje, omogoča šamponiranje talnih oblog in oblažjenega pohištva, max moč 1450 W, shranjevanje kablov, cevi in pribora na aparatu, aluminijasti cevi, pralni filter

Z MEGA KARTICO ŽE ZA 25581 €

+10% popust + 2% vrednostni bon + do -3% ob zaključku polletnega bonitetnega obdobja

29900 €

LEŽIŠČA

SLOVENSKA POSTELJA
meblojogi.
dormeo
hespo
lesnina xxxl

dim. 200 x 90 cm

že od

7990 €

SALON POHIŠTVA

kuhinje

RAZLIČNI PROIZVAJALCI • BOGATA IZBIRA

Akcija velja do 30. 9. 2019 oz. do odprodaje zaloga. Popusti se obračunajo na blagajni. Cene so v EUR z DDV. Slike so simbolične. Pridržujemo si pravico do spremembe programa in cen. Za morebitne napake v tisku ne odgovarjamo.

MEGADOM RIBNICA • OB ŽELEZNICI 4, 1310 RIBNICA • tel: 01/835 1 640
MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705
ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • www.megadom.si

KUPUJTE NA OBROKE

• SUMMIT LEASING •
• NLB •
• DINERS OBROKI •

Minilo je kako leto, odkar sem prosil, naj »dobri ljudje« pustijo moje mrtve starše in ostale, ki so pokopani v mojem grobu, v miru počivat. Kdorkoli je ta ničvrednež, naj ne krade rož, ki rastejo, ter ikeban in cvetja v vazi. Še bolj nedoumljivo je, da vzame rože iz vaze in jih položi za spomenik.

Pišem tudi zato, da smo seznanjeni, kakšne občane imamo v naši občini. Upam in tudi želim mu, da mu bo povrnjeno, saj pregovor pravi Božji mlini meljejo počasi, ampak zmeljejo.

Jože Zajc, Knej

POEZIJA

Dar

*Ko vse se umiri,
čas k počitku hiti.
Primem drobno pisalo,
rado bi med vrsticami
plesalo.*

*Pomislím na verz, stih,
umski prepíh mnogih
življenj, polnih idej.*

*Ljudje, preveč
smo zaspani.
Poslušajte pesem
narave.*

*Veter, regljanje žab,
čebel orkester,
žvrgolenje ptic.*

*Človek, poslušaj ta svet,
enostavno je biti poet.*

J. Novak

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin nate,
draga mama,
bo večno ostal ...*

zahvala

V 82. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, sestra, tašča, teta, stara mama in prababica

LJUDIMILA (MILKA) PRIJATELJ

(14. 9. 1937–27. 8. 2019)
iz Velikih Lašč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste se od pokojne poslovili, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in mašne darove. Zahvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu župniku za pogrebni obred in gospodu Marku Zakrajšku za opravljene pogrebne storitve ter pevcem za zapete pesmi.

Žalujoci: vsi njeni.

*Tih in prazen
je zdaj dom,
ko te več ni,
vendar v naših
mislih vsak dan si.*

zahvala

Ob izgubi naše mame, babice in prababice
JOŽEFE ZAKRAJŠEK
(27. 7. 1931–22. 6. 2019)
Mački 4

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem,
sovaščanom in znancem, ki ste jo pospremili na
njeni zadnji poti, nam izrazili sožalje ter
darovali sveče in cvetje.

Iskrena hvala tudi dr. Milenki Starc ter
patronažnima sestrama Martini in Petri.
Zahvala gre tudi pevcem iz Šentjurja,
gospodu župniku Dobrovoljcu ter
pogrebni službi Zakrajšek.

Vsi njeni

zahvala

V 85. letu se je od nas poslovil
dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek
JANEZ KLANČAR
(1934–2019) iz Mohorij

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega ter
darovali cvetje, sveče in svete maše. Najlepša hvala zdravnici
Milenki Starc Vidrih, medicinski sestri Mileni in patronažni
sestri Martini za vso skrb in pomoč v času njegove bolezni.
Hvala tudi zdravniku Joštu Paučiču in osebju oddelka A,
Klinike ORL – UKC Ljubljana za strokoven in korekten
odnos. Zahvala gospodu župniku Antonu Dobrovoljcu in
gospodu župniku Dragu Senčurju za lepo opravljeno pogrebno
slovesnost. Hvala gospodu Marku Zakrajšku in pogrebni
službi Zakrajšek. Hvala gospodu Dominiku Krtu in Kvartetu
Krt ter gospodu Franciju Arhu in skupini trobil.

Žaljujoči vsi njegovi

*Zapel je zvon,
tebi v slovo ...
Poln bolečin,
ostaja spomin,
ostaja praznina,
molk in tišina ...*

zahvala

V 85. letu nas je zapustil
JOŽE BAVDEK
(18. 2. 1934–16. 7. 2019)
s Kukmake

Ob izgubi moža, očeta, dedka in
pradedka se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in sovaščanom za izrečena sožalja,
podarjeno cvetje, sveče in darove.

Hvala vnukinji Tini za lep žalni govor
in pogrebni službi Zakrajšek. Zahvala tudi
pevcem in trobentaču, ki so našega ata
pospremili na zadnji poti.

Žaljujoči: Vsi njegovi

*Skrbi, delo in trpljenje
tvoje so bile življenje.
Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo za vedno ostal.*

zahvala

V 87. letu starosti je od nas
odšel dragi mož, oče in dedek
JOŽE KOVAČIČ
(29. 4. 1933–13. 8. 2019) iz Uzmanov

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za pomoč, tolažbo, za lepe besede,
cvetje in za darovane maše. Iz srca se posebej zahvaljujemo
gasilcem PGD Rob in PGD Velike Lašče ter zdravstvenemu
osebju nujne medicinske pomoči Ribnica in Ljubljana,
ki so se množično odzvali na klic na pomoč ter nesebično
žrtvovali svoj čas in mu strokovno in požrtvovalno
pomagali med nami ostati nekaj dodatnih dni.
Hvala g. župniku Antonu Dobrovoljcu za lep mašni obred,
zahvala pogrebni zavodu Zakrajšek za vso pomoč in
za organizacijo, povezano s pogrebnimi storitvami. Hvala
vsem, ki ste se od našega ata prišli posloviti in ste ga z nami
pospremili na zadnjo pot.

Žaljujoči vsi njegovi

KOLEDAR PRIREDITEV

SEPTEMBER / OKTOBER 2019

SOBOTA, 21. SEPTEMBER, ob 16. uri

Lojzov teater, Krvava Peč
SLOVO OD POLETJA
– KONCERT AVTORSKE GLASBE
PETER POCK Z GOSTOMA
TOMAŽEM JURANČIČEM
IN PRIMOŽEM KRISTANOM
(Moj repro, d.o.o.)

SOBOTA, 21. SEPTEMBER, ob 16. uri

Velike Lašče
**SPREHOD ZA SPOMIN OB
DNEVU DEMENCE**
(DU Velike Lašče)

SOBOTA, 21. SEPTEMBER, ob 18. uri

Dom krajanov, Turjak
**TRIJE OBLAČKI – PREDSTAVA
ZA OTROKE IN ODRASLE**
(Umetniško uprizorjanje,
Nadia Džamastagič, s.p.)

SOBOTA, 28. SEPTEMBER, OB 15. uri

Trubarjeva domačija, Rašica
**PODELITEV ROŽANČEVE
NAGRADE**
(Društvo Marjana Rožanca)

**DEKD 2019: UMETNOST IN
RAZVEDRILO**

ČETRTEK, 26. SEPTEMBER

Levstikov dom, Velike Lašče
**4. LEVSTIKOV VEČER:
UMETNOST IN RAZVEDRILO V
LEVSTIKOVEM ČASU**

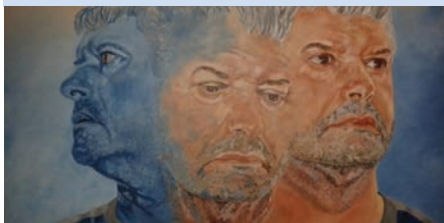
Ob 18. uri:

Knjižnica Frana Levstika
**PROGRAM ZA OTROKE:
IGRAJMO IGRE NAŠIH BABIC**

Ob 19. uri

**UMETNOST IN RAZVEDRILO V
LEVSTIKOVEM ČASU**
GOSTA IGOR CVETKO IN SLAVA
PETRIČ

(MKL, Knjižnica Frana Levstika in
Občina Velike Lašče)

PETEK, 4. OKTOBRA, ob 19. uri

Trubarjeva domačija, Rašica
**SLIKAR NA VELIKOLAŠKI
KULTURNI POTI**
ODPRTJE LIKOVNE RAZSTAVE
ZLATKA BEŠKERJA
(Občina Velike Lašče –
Trubarjeva domačija)

ČETRTEK, 10. OKTOBRA, ob 19. uri

Trubarjeva domačija, Rašica
**MIHAEL GLAVAN:
JANŽ ZNOJILŠEK**
(Občina Velike Lašče –
Trubarjeva domačija)

SOBOTA, 5. OKTOBER, ob 9. uri

Parkirišče pred ZTC, Velike Lašče
BUČNO-MARMELADNI DAN
(DPŽ Velike Lašče)

NEDELJA, 6. OKTOBER, ob 9. uri

Turjak – Veliki Osolnik – Prazniki - Turjak
KOSTANJEV POHOD
(TD Turjak)

PONEDELJEK, 7. OKTOBER, ob 18. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče
URA PRAVLJIC
– PRIPOVEDUJE SLAVA PETRIČ
(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

PETEK, 11. OKTOBER, ob 19. uri

Levstikov dom, Velike Lašče
**1. ABONMAJSKA PREDSTAVA:
PROFESOR KUZMAN MLAJŠI**
v izvedbi SiTiteatra
(Občina Velike Lašče)

SOBOTA, 12. OKTOBER

Gostilna pri Škrabcu, Rob
DAN STAREJŠIH
(DU Velike Lašče)

SOBOTA, 12. OKTOBER

Turjak
**LOKOSTRELSKA TEKMA:
TEKMA ZA SLOVENSKI AH POKAL**
(LK Turjak)

PONEDELJEK, 14. OKTOBER, ob 18. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče
USTVARJALNA DELAVNICA
– EKO VREČKE
(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

ČETRTEK, 17. OKTOBER, ob 19. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče
**POTOPISNO PREDAVANJE -
GRUZIJA**
(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

SOBOTA, 19. OKTOBER, ob 20. uri

Levstikov dom, Velike Lašče
**GLEDALIŠKA PREDSTAVA
ŠTUDENTSKI DNEVI**
(PEF Teater)

PETEK, 25. OKTOBER

Turjak **ob 13. uri**, Rob **ob 14. uri** in
Velike Lašče **ob 15. uri**
KOMEMORACIJE
(Zarja spominov Velike Lašče)

PONEDELJEK, 28. OKTOBER, ob 18. uri

Dom krajanov, Turjak
**OTVORITEV LIKOVNE
RAZSTAVE**
LIKOVNE SEKCIJE DRUŠTVA
(KUD Marij Kogoj Turjak)

ČETRTEK, 31. OKTOBER, OB 19. uri

Trubarjeva domačija, Rašica
**PRIREDITEV OB DNEVU
REFORMACIJE**
(Občina Velike Lašče – Trubarjeva
domačija)